

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Δ/νση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών

Έργο

Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000
(Έργο ΕΠΜ)

Μελέτη

Μελέτη 10: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου»

Παραδοτέο

Οριστικά Τεύχη ΕΠΜ 2^{ης} ομάδας περιοχών

Μέτρα Διαχείρισης για την «Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Κορινθιακού Κόλπου – ΠΠΒ01»

Ομάδα περιοχών Natura Περιφερειακών Ενοτήτων Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας και Λακωνίας (μέρους)

Ανάδοχος:

NERCO – Ν. ΧΛΥΚΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε.Μ.

Έκδοση 2^η, 5/12/2025

Το παρόν εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Μελέτης 10 «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου», με Αναθέτουσα Αρχή το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΕΝ), και Διευθύνουσα Υπηρεσία το Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας

Το έργο είναι ενταγμένο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020 (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ)” και συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΕΤΠΑ).

Η πλήρης αναφορά στο παρόν κείμενο είναι:

Σκώκου Ν., Χλύκας Ν., (Συντονιστές Έκδοσης), *Παραδοτέο ΠΔ3 (Μετρόφυλλα)*. «Μέτρα Διαχείρισης για την “Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Κορινθιακού Κόλπου»». Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας, NERCO – Ν. ΧΛΥΚΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε.Μ., Αθήνα, 117 σελ.

This document may be cited as follows:

Skokou N., Chlykas N., Deliverable PD3. «Management Measures for the “Biodiversity Protection Area of Corinthian Gulf »». Min. Of Environment and Energy, NERCO - N. CHLYKAS AND ASSOCIATES SA, Athens, 117 p.

Μελέτη 10: : «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Πελοποννήσου»

Οριστικά Τεύχη ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών

Μέτρα Διαχείρισης για την «Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Κορινθιακού Κόλπου – ΠΠΒ01»

(παραδοτέο ΠΔ3 - Μετρόφυλλα)

Ανάδοχος:

NERCO – Ν. ΧΛΥΚΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε.Μ.

Σύνταξη	Έλεγχος	Έγκριση
Ονόματα υπεύθυνων σύνταξης	Ονόματα υπεύθυνων ελέγχου	Ονόματα υπεύθυνων έγκρισης
Σκώκου Ν., Κρινά, Ν.	Χλύκας Ν.	Μασίκα Κωνσταντίνα Αμαλία Ζαγκλιαβού Σταυρούλα Χριστοπούλου Παναγιώτα
Κωδικός παραδοτέου	Παρατηρήσεις	Ημερομηνία:
ΠΔ3 (Τεύχος ΜΑ) Έκδοση 2 ^η		5/12/2025

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Όνομα	Ειδικότητα	Αντικείμενο
Χλύκας Νικόλαος	Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος	Συντονιστής Έργου
Σκώκου Θεοδώρα	Πτυχίο Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος ΑΠΘ MSc Οικονομία Αειφόρος Ανάπτυξη Περιβάλλον και GIS Πανεπιστήμιο Μπάρι Ιταλίας	Βοηθός Συντονιστή
Σταματούκος Νικόλαος	Πτυχίο Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος ΑΠΘ Μεταπτυχιακό Περιφερειακής Ανάπτυξης/ Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών Παντείου Πανεπιστημίου	Ειδικός Επιστήμονας Χλωρίδας/ Τύπων Οικοτόπων
Μπαρμπούτης Χρήστος	Πτυχίο Τμήματος Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου Μεταπτυχιακός Τίτλος Ειδίκευσης στην Οικολογία Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης Διδάκτωρ Βιολογίας στην Οικολογία Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης	Ειδικός Επιστήμονας Ορνιθοπανίδας
Παραγκαμιάν Καλούστ	Πτυχιούχος Βιολογίας Τμήματος Βιολογίας ΕΚΠΑ Μεταπτυχιακός Τίτλος Ειδίκευσης Πανεπιστημίου Κρήτης	Ειδικός Επιστήμονας Πανίδας
Ξυστράκης Φώτιος	Πτυχίο Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Σχολής Γεωτεχνικών Επιστημών ΑΠΘ Διδακτορικό Δίπλωμα Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Albert-Ludwigs Universität	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε χερσαίους τύπους οικοτόπων – Ζωνοποίηση – Διαχειριστικές δράσεις
Γεωργίου Κυριάκος	Διδάκτωρ Βιολογίας – Φυσιολόγος Φυτών Διδακτορικό Δίπλωμα Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών Κλάδος Βιολογίας Πανεπιστήμιο Αθηνών Πτυχίο Φυσιογνωσίας και Γεωγραφίας Πανεπιστήμιο Αθηνών	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη χλωρίδας
Βαβύλης Δημήτριος	Πτυχίο Βιολογίας Τμήματος Βιολογίας ΑΠΘ	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη ορνιθοπανίδας
Μπούνας Αναστάσιος	Πτυχίο Τμήματος Βιολογίας Σχολής Θετικών Επιστημών ΑΠΘ Διδάκτωρ Μοριακής Οικολογίας και Γενετικής της Διατήρησης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη ορνιθοπανίδας
Καυκαλέτου- Ντιέζ Άρτεμις- Γεωργία- Γκιζέλα	Πτυχίο Τμήματος Δασολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων ΔΠΘ Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης «Περιβαλλοντική Βιολογία - Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων»	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε θέματα χειροπτεροπανίδας - θηλαστικών
Αδαμοπούλου Χλόη- Άννα	Πτυχιούχος Τμήματος Βιολογίας ΕΚΠΑ και Διδάκτωρ Βιολογίας Τμήματος Βιολογίας ΕΚΠΑ	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη πανίδας (αμφίβια – ερπετά)
Ελευθεράκος Κάρολος	Πτυχιούχος Βιολογίας και Υποψήφιος Διδάκτορας Τμήματος Βιολογίας ΕΚΠΑ	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη πανίδας (αμφίβια – ερπετά)
Αναστασίου Ιωάννης	Πτυχιούχος Τμήματος Βιολογίας ΕΚΠΑ και Διδάκτωρ Βιολογίας Τμήματος Βιολογίας ΕΚΠΑ	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη ασπόνδυλων (έντομα)
Παρμακέλης Αριστείδης	Πτυχίο Βιολογίας Τμήματος Βιολογίας Σχολής Θετικών Επιστημών Πανεπιστημίου Κρήτης Μεταπτυχιακός Τίτλος Ειδίκευσης στην Οικολογία Τμήμα Βιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης Διδάκτωρ Βιολογίας στη Διαχείριση Χερσαίων και Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη ασπόνδυλων (γαστερόποδα)
Ραδέα Κανέλλα	Πτυχιούχος Βιολογίας και Διδάκτωρ Βιολογίας Τμήματος Βιολογίας ΕΚΠΑ	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη ασπόνδυλων (υδρόβια γαστερόποδα)

«Εκπόνηση ΕΠΜ και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000»
Μέτρα Διαχείρισης για την Περιοχή Προστασίας της Βιοποικιλότητας Κορινθιακού Κόλπου

Όνομα	Ειδικότητα	Αντικείμενο
Οικονόμου Ανθή	Πτυχίο Βιολογίας Τμήματος Βιολογίας Σχολής Θετικών Επιστημών, ΑΠΘ Διδακτορικός τίτλος Τμήματος Βιολογικών Επιστημών και Τεχνολογιών, Σχολή Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε θέματα ιχθυοπανίδας
Κουτσούμπας Δρόσος	Πτυχίο Τμήματος Βιολογίας Διδάκτωρ Βιολογίας Σχολής Θετικών Επιστημών, Α.Π.Θ.	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Διαχείριση Θαλάσσιου Περιβάλλοντος
Μαρκαντωνάτου Βασιλική	Διδάκτωρ Έρευνας στην Θαλάσσια Βιολογία και Οικολογία του Πολυτεχνικού Πανεπιστημίου της Μάρκε, Μεταπτυχιακός Τίτλος Ειδίκευσης στα Θαλάσσια Οικοσυστήματα/ Βιολογικοί Πόροι Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Πτυχιούχος Τμήματος Επιστημών της Θάλασσας Πανεπιστημίου Αιγαίου.	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Διαχείριση Θαλάσσιου Περιβάλλοντος – Πιέσεις & Απειλές - Επιτρεπόμενες χρήσεις και Διαχειριστικές δράσεις
Σίνη Μαρία	Δρ. Θαλάσσιας Οικολογίας Τμήματος Επιστημών της Θάλασσας Σχολής Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου «Οικολογία και ποικιλότητα κοραλλιογενών βιοκοινοτήτων στο Αιγαίο» (BSc) Marine Biology and Coastal Ecology Plymouth University Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Marine and Fisheries Science: for the sustainable management of living marine resources University of Aberdeen Scotland UK	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη θαλάσσιων θηλαστικών (Monachus monachus), θαλάσσιων ασπονδύλων και θαλάσσιας χλωρίδας
Τενεκετζής Κωνσταντίνος	Πτυχιούχος Τμήματος Ιατρικών Εργαστηρίων Σχολής Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης Μεταπτυχιακός Τίτλος Ειδίκευσης (M.Sc.) «Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών» Τμήματος Επιστημών της Θάλασσας Σχολής Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός στα είδη θαλάσσιων χελωνών (Caretta caretta, Chelonia mydas) – Διαχείριση παράκτιων οικοσυστημάτων
Τρυγώνης Βασίλειος	Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου Δίπλωμα Μηχανολόγου Μηχανικού Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ Μεταπτυχιακό Δίπλωμα «Υποβρύχια και Θαλάσσια Τεχνολογία» Cranfield University School of Industrial and Manufacturing Science United Kingdom	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Ειδικός σε είδη θαλάσσιων θηλαστικών (κητώδη)
Ζέρβας Νικόλαος	Πτυχίο Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος ΑΠΘ	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Διαχείριση Δασικών Οικοσυστημάτων – Τεχνικοί Έλεγχοι
Μπαλάφα Χριστίνα	Πτυχίο Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Σχολής Γεωτεχνικών Επιστημών ΑΠΘ Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης Τμήματος Γεωγραφίας Χαροκοπείου Πανεπιστημίου «Εφαρμοσμένη Γεωγραφία και Διαχείριση του Χώρου» Κατεύθυνση: "Διαχείριση Φυσικών και Ανθρωπογενών Καταστροφών"	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Δασικοί τύποι οικοτόπων - Διαχείριση Δασικών Οικοσυστημάτων – Πιέσεις Απειλές – Διαχειριστικές Δράσεις
Παπανικολάου Γεώργιος	Πτυχίο Γεωπονικών Σπουδών Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών Διδάκτορας Τμήματος Γεωπονίας Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Γεωργική Παραγωγή – Έργα αγροτικής ανάπτυξης
Κρινά Αναστασία	Πτυχίο Δασοπονίας ΤΕΙ Καρπενήσιου Μεταπτυχιακό δίπλωμα Αειφορικής Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του Πανεπιστημίου Πατρών	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Αβιοτικό και ανθρωπογενές περιβάλλον – Οικοσυστημικές υπηρεσίες – Σύνθεση και επιμέλεια κειμένων – Διαχειριστικές Δράσεις
Μαρσέλλος Θεόδωρος	Πτυχίο Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος Πολυτεχνικής Σχολής ΔΠΘ	Μέλος Ομάδας Μελέτης / Υδρολογία – Έργα Ανάπτυξης – Γενική περιγραφή – Στόχοι διαχείρισης
Πανταζόπουλος Γεώργιος	Πτυχίο Τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων ΤΕΙ Πειραιά	Μέλος Ομάδας Μελέτης / GIS – Βάσεις Δεδομένων – Παραγωγή παραδοτέων γεωγραφικών αρχείων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων	7
	Εγκατάσταση ειδικών ναυδέτων σκαφών αναψυχής φιλικών προς τους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων	7
	Ονομασία Μέρου:.....	10
	Δράσεις αποκατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia (Posidonium oceanicae)</i> ».....	10
	Παρακολούθηση και περιορισμός εξάπλωσης ξενικών χωροκατακτητικών ειδών στο θαλάσσιο περιβάλλον.....	13
	Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia (Posidonium oceanicae)</i> ».....	16
	Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1150*	18
	Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1170	20
	Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων.....	22
2	Μέτρα διατήρησης ειδών	24
	Προειδοποιητικό σύστημα ασφαλείας κητωδών για ναυσιπλόους (early warning system, EWS)	24
	Μελέτη χαρτογράφησης, παρακολούθηση και θεσμοθέτηση περιοχών με ανώτατα επιτρεπόμενα όρια υποθαλάσσιου θορύβου	27
	Κανονιστικό μέτρο μετριασμού επιπτώσεων των θαλασσοκαλλιεργειών στη θαλάσσια μεγαπανίδα ..	30
	Οριοθέτηση περιοχών για την προστασία των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>) και περιοχών για την αποκατάσταση των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>), και πιλοτική εφαρμογή δράσεων αποκατάστασης του είδους	33
	Ταχεία καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των εναπομεινάντων ατόμων / πληθυσμών του είδους <i>Pinna nobilis</i>	37
	Σύνταξη καταλόγου με όλα τα θαλάσσια σπλήαια (Τ.Ο. 8330) της περιοχής, και αξιολόγηση της καταλληλότητας τους ως καταφύγια ανάπαυσης της φώκιας. Τρισδιάστατη απεικόνιση του εσωτερικού ανάγλυφου των καταφυγίων ανάπαυσης και αναπαραγωγής του είδους <i>Monachus monachus</i>	40
	Ταχεία εκτίμηση των πληθυσμών της <i>Monachus monachus</i> στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, του βαθμού πιέσεων, την κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων που αποτελούν κύριο μέρος της διατροφής του και εκτίμηση του βαθμού διατήρησης των κύριων ενδιαιτημάτων τροφοληψίας του είδους	43
	Πρόγραμμα συλλογής δεδομένων στο θαλάσσιο χώρο για την εκτίμηση των πληθυσμών των θαλάσσιων χελωνών <i>Caretta caretta</i> και <i>Chelonia mydas</i> , των πιέσεων που δέχονται και της κατάστασης των ενδιαιτημάτων τροφοληψίας (μελέτη βάσης).....	46
	Καταγραφή και αξιολόγηση των πληθυσμών καρχαριοειδών (Υφομοταξία: Ελασματοβράγχια)	49
	Παρακολούθηση θαλασσίων ειδών πανίδας.....	52
3	Μέτρα διαχείρισης υδάτων	54
	Μελέτη βάσης και αποκατάσταση του υποθαλάσσιου βυθού από την απόθεση ερυθράς ιλύος (red mud, Κόκκινη λάσπη), ως βιομηχανικό κατάλοιπο επεξεργασίας βωξίτη	54
	Σύνταξη και θεσμοθέτηση Σχεδίου Δράσης αντιμετώπισης έκτακτου περιστατικού θαλάσσιας/παράκτιας ρύπανσης	57
	Καθαρισμός του θαλάσσιου βυθού από απορρίμματα με έμφαση στους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων	60
4	Μέτρα ρύθμισης αλιείας	63
	Εκπόνηση Σχεδίου Επαγγελματικής και Ερασιτεχνικής Αλιευτικής διαχείρισης της περιοχής	63
5	Μέτρα διαχείρισης επισκεπτών	67

	Μελέτη φέρουσας ικανότητας και Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών στο θαλάσσιο περιβάλλον	67
6	Μέτρα Επικοινωνίας, Ενημέρωσης, Ευαισθητοποίησης.....	72
	Εξειδικευμένες δράσεις εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών στον τουριστικό τομέα	72
	Δράσεις εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών αλιέων και ναυτιλόμενων	75
	Ανάπτυξη προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των παραγωγικών ομάδων, τοπικών φορέων και της κοινωνίας για το σύνολο των οικοσυστημικών υπηρεσιών και των οφελών τους.....	78
	Περιβαλλοντική Ενημέρωση, Ευαισθητοποίηση και Εκπαίδευση	80
	Δράσεις εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών και φορέων σε θέματα παρακολούθησης, αποτελεσματικής διαχείρισης θαλάσσιου χώρου και αντιμετώπισης παράνομων ενεργειών και ειδικών περιστατικών (π.χ. εκθαλασσώσεων και τραυματισμών πανίδας)	84
7	Άλλα μέτρα.....	87
	Χαρτογράφηση και εκτίμηση πίεσης από ρίψη στερεών υλικών και υπολειμμάτων στην παράκτια ζώνη κατά τη διάρκεια χειρσάων κατασκευαστικών έργων	87
	Καταγραφή, χαρτογράφηση, αξιολόγηση και αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών (MAES) της προστατευόμενης περιοχής.....	91
	Δημιουργία βάσης δεδομένων και Web GIS εφαρμογής για την παρακολούθηση των Περιβαλλοντικών δεδομένων της περιοχής με στόχο την έγκαιρη επέμβαση και λήψη αποφάσεων.	94
	Εκπόνηση κοινωνικο-οικονομικής μελέτης για την εκτίμηση ζημιών από την αλληλεπίδραση αλιείας και ειδών θαλάσσιας πανίδας. Αντισταθμιστικά μέτρα σε παράκτιους αλιείς και προτάσεις θεσμικών ρυθμίσεων της αλιευτικής δραστηριότητας.	97
	Παρακολούθηση ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον	100
	Δίκτυο ενημέρωσης, έγκαιρης προειδοποίησης και βοήθειας για τις "εκρήξεις" μεδουσών	102
	Δημιουργία υποθαλάσσιων καταδυτικών διαδρόμων αναψυχής και διαδρομές περιήγησης επιφανείας με μάσκα και αναπνευστήρα	105
8	Μέτρα κανονιστικού χαρακτήρα	108
	Θεσμοθέτηση εποχικού ορίου ταχύτητας (εσωλέμβιων και εξωλέμβιων) μηχανοκίνητων σκαφών - Κανονιστικό	108
	Κανονιστικό πλαίσιο για την επίσκεψη στην περιοχή, την αναψυχή και την άσκηση υπαίθριων δραστηριοτήτων – Κανόνες ορθής συμπεριφοράς επισκεπτών.....	111
9	Μέτρα επόπτευσης/φύλαξης	114
	Φύλαξη και εποπτεία της προστατευόμενης και ευρύτερης περιοχής	114

1 Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CF0302
Ονομασία Μέτρου:
Εγκατάσταση ειδικών ναυδέτων σκαφών αναψυχής φιλικών προς τους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η αφαίρεση της κύριας πίεσης, που είναι ευρύτατα αναγνωρισμένο σε Μεσογειακό επίπεδο, από την συχνή ανεξέλεγκτη αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, θα μειώσει την υποβάθμιση που υφίστανται οι ευαίσθητοι τύποι οικοτόπων όπως τα λιβάδια ποσειδωνίας (1120*) και οι ύφαλοι (1170) σε τοπική κλίμακα.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CF03, CF02
Τύπος του μέτρου:
Παρεμβάσεις με τη μορφή έργων
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Σε όλες τις περιοχές που απαντώνται οι τύποι οικοτόπων 1120*, 1150* και 1170 με κοραλλιογενή
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1110, 1120*, 1150*, 1170, 8330 <i>Cymodocea nodosa</i> , <i>Cystoseira</i> spp <i>Pinna nobilis</i> <i>Aplysina aerophoba</i> , <i>Axinella damicornis</i> , <i>Axinella polypoides</i> , <i>Axinella</i> spp, <i>Cladocora caespitosa</i> , <i>Dendrophyllia ramea</i> , <i>Eunicella cavolini</i> , <i>Leptogorgia sarmentosa</i> , <i>Paramuricea clavata</i> , <i>Savalia (=Gerardia) savaglia</i> , <i>Savalia savaglia</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.8.1, B.8.2, B.8.3, B.8.4, B.8.5
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.3.2, A.3.4, A.2.4, A.4.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
F07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Διαχείριση επισκεπτών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Πρόκειται για διαχειριστική πρακτική πολύ εξελιγμένη και ευρέως διαδεδομένη στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές (π.χ. Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία). Για την επιλογή του τύπου και υλικών του συστήματος αυτού σε κάθε τύπο οικοτόπου χρειάζεται ειδική μελέτη της επιλογής του τύπου πλωτών ναυδετών, των προδιαγραφών και της χωροθέτησης ώστε να μην επιβαρύνεται ο οικοτόπος.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης

Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
4 έτη (2ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Φάση Α: 1.5 έτος, Φάση Β: 3.5 έτη
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμη
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 "Πρόγραμμα παρακολούθησης θαλασσίων τύπων οικοτόπων"
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ (σε συνεργασία με Ο.Τ.Α., Λιμενικές Αρχές)
Εκτιμώμενο Κόστος
Α' Φάση: 15000€ Β' Φάση: Προμήθεια και τοποθέτηση αγκυροβολίων = 300.000€ Σχεδιασμός και λειτουργία εφαρμογής = 60.000€ Παρακολούθηση θέσεων ανά έτος = 15.000€ Σύνολο = 460.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΥΜΕΠΕΡΑΑ ΠΕΠ άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση ιδιωτική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
ΥΑ για απαγόρευση απευθείας αγκυροβόλησης στους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων και επιβολή πρόσδεσης στους ειδικούς ναυδέτες, ορισμός αρμόδιας υπηρεσίας, τρόπος λειτουργίας συστήματος
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Απαιτείται καταδυτικό συνεργείο τοποθέτησης και συντήρησης των πλωτών ναυδετών
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Η δράση έπεται από την δράση χαρτογράφησης των τύπων οικοτόπων
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση χωρίζεται στις ακόλουθες Φάσεις: Α' Φάση: Εντοπισμός δημοφιλών περιοχών που χρησιμοποιούνται για την αγκυροβόληση σκαφών. Μελέτη ταχείας εκτίμησης φέρουσας ικανότητας και χωροθέτηση ειδικών ναυδετών σκαφών αναψυχής φιλικών προς τους ευαίσθητους όπως Τ.Ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia (Posidonium oceanicae)</i> » (1 έτος) Αρχικά θα αναγνωριστούν οι πιο δημοφιλείς περιοχές που χρησιμοποιούνται συχνότερα από τα σκάφη αναψυχής για αγκυροβόληση στην κάθε περιοχή μελέτης. Η αναγνώριση θα πραγματοποιηθεί από θέσεις που εντοπίζονται σημάδια από αγκυροβόλεια σκαφών, αλλά και από συλλογή δεδομένων με ερωτηματολόγια στους ναυτιλόμενους και σχετικούς εμπλεκόμενους της περιοχής.

Θα πραγματοποιηθεί μελέτη χωροθέτησης και εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας της εκάστοτε περιοχής με ανάλυση δεδομένων AIS ή/και δορυφορικών δεδομένων που επιτρέπουν την καταμέτρηση σκαφών σε θαλάσσιο χώρο. Στην συνέχεια θα επιλεγούν οι θέσεις εγκατάστασης, ο τύπος και τα χαρακτηριστικά των ειδικών ναυδετών που θα κριθούν απαραίτητα σε κάθε θέση ανάλογα με τον τύπο οικοτόπου, το υπόστρωμα του βυθού και την αναμενόμενη φέρουσα ικανότητα (αριθμός και μέγεθος σκαφών) για κάθε περιοχή. Η αρχή λειτουργίας των ειδικών ναυδετών φιλικών προς τους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων στηρίζεται σε ένα σταθερό σημείο που τοποθετείται στο υπόστρωμα και συνδέεται με έναν πλωτήρα που επιπλέει στην επιφάνεια και αποτελεί το σημείο πρόσδεσης των σκαφών, αντί για την απευθείας επαφή της άγκυρας με τον βυθό. Οι ειδικοί ναυδέτες φιλικόι προς τους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων αποτελούν μόνιμη εγκατάσταση στον υποθαλάσσιο βυθό.

Β' Φάση: Εγκατάσταση και λειτουργία ειδικών αγκυροβολίων σκαφών αναψυχής φιλικών προς τους ευαίσθητους όπως Τ.Ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia (Posidonium oceanicae)*» (3 έτη και εφάπαξ)

Μαζί με την εγκατάσταση των ειδικών αγκυροβολίων θα σχεδιασθεί ψηφιακό σύστημα κρατήσεων θέσης αγκυροβόλησης με ειδικό λογισμικό που θα έχει εφαρμογή και μέσω κινητού τηλεφώνου και tablet (mobile app).

Με ειδική νομοθετική διάταξη, θα ορίζεται και ο αρμόδιος φορέας που θα είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση και αν κριθεί αναγκαίο, νέων τοποθετήσεων λόγω αύξησης αναγκών ή μείωσης για λόγους που μπορεί να σχετίζονται με αλλαγές στην χρήση ή αρνητικών επιπτώσεων από άλλες χρήσεις.

Επιπρόσθετα, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, Άμυνας και Υδρογραφικής Υπηρεσίας και άλλων φορέων που θα αναγνωρισθούν, θα επικαιροποιηθούν οι ναυτικοί χάρτες για να συμπεριλάβουν τις θέσεις αυτές μαζί με τις υποχρεώσεις των χρηστών. Τόσο η εφαρμογή όσο και οι ναυτικοί χάρτες θα ενημερώνουν τους ναυτιλομένους για τα όρια της ΠΠ, τη χαρτογράφηση ευαίσθητων τύπων οικοτόπων (π.χ. 1120*, 1170 με κοραλλιογενή), τους όρους κυκλοφορίας σκαφών στην ΠΠ (ταχύτητα, απαγορεύσεις κτλ.), σημεία mooring & ενημέρωση χωρητικότητάς τους, σημεία εξυπηρέτησης σκαφών στη χερσαία ζώνη (υποδομές για παροχή απαραίτητων υλικών όπως νερό πόσιμο και ρεύμα για φόρτιση αναγκαίων συσκευών) κτλ.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Τεχνική μελέτη
2. Αριθμός ειδικών ναυδετών που τοποθετούνται
3. Ποσοστό υλοποίησης των προγραμματισμένων έργων και υποβολής σχετικών αναφορών

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CG0102
Ονομασία Μέτρου:
Δράσεις αποκατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia (Posidonium oceanicae)</i>»
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Πιλοτική εφαρμογή δράσεων αποκατάστασης του τ.ο. 1120* και παρακολούθηση
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CG01
Τύπος του μέτρου:
Παρεμβάσεις με τη μορφή έργων
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Παράκτια ζώνη με βάθος έως 40 μέτρα, στις θέσεις που εντοπισθούν καταστραμμένα τμήματα του οικοτόπου, όπως θα υποδείξουν τα αποτελέσματα από την δράση "Εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης των Λιβαδιών Ποσειδωνίας"
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
T.O. 1120* <i>Caretta caretta</i> <i>Chelonia mydas</i> <i>Monachus monachus</i> <i>Pinna nobilis</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.3.2
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.2.4, A.1.3, A.1.4
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
F07, G01, G11, J02, I01, I02
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει περιορισμένη εμπειρία σε δράσεις αποκατάστασης του τ.ο. 1120* που διενεργούνται πιλοτικά σε τοπικό επίπεδο με μεταφυτεύσεις από υγιείς πληθυσμούς του είδους
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
4 έτη (3ο έως 6ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Εργασίες πεδίου - πιλοτική εφαρμογή αποκατάστασης - 3ο έτος 2. Οδηγός πρακτικών αποκατάστασης - 5ο έτος

3. Ετήσια τεχνική έκθεση - 3ο έως 5ο έτος
4. Παρακολούθηση - 3ο έως 5ο έτος και εφάπαξ
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων» ΜΜ25307CW0205 «Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonion oceanicae</i>)»
Προτεραιότητα μέτρου:
Μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
1. Δράση αποκατάστασης (σύνολο): 120.000€ 2. Παρακολούθηση: 10.000€/έτος (3 χρόνια και εφάπαξ)
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας» Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ)
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Λόγω της έλλειψης εμπειρίας και τεχνικών αποκατάστασης, υπάρχει μέτριος βαθμός αποτυχίας στην υλοποίηση της δράσης. Παρόλα αυτά η εφαρμογή της θα εμπλουτίσει σε μεγάλο βαθμό τη γνώση και την εμπειρία που απαιτείται για τη διαχείριση του τ.ο. ενώ υπάρχει μερική εμπειρία εφαρμογής τέτοιων δράσεων σε πιλοτικό επίπεδο (π.χ. νησιωτικό σύμπλεγμα των Λειψών)
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Στις θέσεις που εντοπισθούν καταστραμμένα τμήματα του οικοτόπου, έπειτα από την Μελέτη Βάσης κατά την οποία θα χαρτογραφηθεί και θα εκτιμηθεί η κατάσταση διατήρησης των Λιβαδιών Ποσειδωνίας, θα γίνουν πιλοτικές δράσεις αποκατάστασης με σκοπό την ανάσχεση της διάβρωσης του υποστρώματος (<i>matte morte</i>) που απελευθερώνει CO₂ στην ατμόσφαιρα. Θα αναπτυχθεί οδηγός αποκατάστασης που θα μπορεί να εφαρμοσθεί και σε άλλες περιοχές σε πιλοτικό επίπεδο λόγω της αργής ανάπτυξης του οικοτόπου. Σημαντικό και αναπόσπαστο τμήμα της δράσης αυτής είναι η πλήρης εξάλειψη και ανάσχεση των αιτιών που οδήγησαν στην απώλεια ενδιαιτημάτων. Θα αναπτυχθεί σχέδιο παρακολούθησης του τμήματος του οικοτόπου που αποκαταστάθηκε και θα γίνει περιβαλλοντική παρακολούθηση για τουλάχιστον 5 χρόνια σε ετήσια βάση. Για την υλοποίηση τη δράσης απαιτούνται: - Εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό από Φορείς του Δημοσίου ή Ιδιωτικού τομέα με εμπειρία στην αποκατάσταση λιβαδιών ποσειδωνίας. - Καταδυτικός εξοπλισμός, σκάφος για μετακινήσεις καθώς και αναλώσιμα.
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Έκταση τ.ο. που εφαρμόστηκαν δράσεις αποκατάστασης - 6ο έτος2. Οδηγός πρακτικών αποκατάστασης - 6ο έτος3. Ετήσια τεχνική έκθεση - 3ο έως 6ο έτος

Κωδικός Μέτρου:
MM25307C10101
Ονομασία Μέτρου:
Παρακολούθηση και περιορισμός εξάπλωσης ξενικών χωροκατακτητικών ειδών στο θαλάσσιο περιβάλλον
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το μέτρο περιλαμβάνει περιορισμό της εξάπλωσης των ξενικών χωροκατακτητικών ειδών είτε με απευθείας ξεριζώμα τις θαλάσσιες χλωρίδας, είτε με δράσεις στοχευμένης θήρευσης της ιχθυοπανίδας. Οι δράσεις μπορούν να συνδυάζονται και με δράσεις επικοινωνίας.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
C102
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια περιοχή με έμφαση στους Τ.Ο. 1120*, 1170 και 8330
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.4.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.3.2, A.3.4, A.4.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
I01, I02
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υψηλή. Υπάρχουν μεθοδολογίες για την παρακολούθηση ξενικών χωροκατακτητικών ειδών, οι οποίες έχουν εφαρμοστεί σε Εθνικό και διεθνές επίπεδο. Σχετικά με τον περιορισμό, έχουν εφαρμοστεί στοχευμένες δράσεις απομάκρυνσης εισβλητικών ειδών σε άλλες χώρες. Στη χώρα υπάρχει αρκετή εμπειρία και προγράμματα που έχουν ασχοληθεί με δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού και στοχευμένων χρηστών (π.χ. δύτες, ψαράδες) για το θέμα αυτό.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)

Παρακολούθηση: Συνεχής, Εξολόθρευση/ Περιορισμός: Συνεχής
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 "Παρακολούθηση θαλασσιών τύπων οικοτόπων" ΜΜ25307CW0304 "Παρακολούθηση θαλασσιών ειδών πανίδας" ΜΜ25307CW0305 "Παρακολούθηση ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον"
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ, ΥΠΕΝ
Εκτιμώμενο Κόστος
15.000€
Πηγή χρηματοδότησης
Πράσινο Ταμείο ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας» LIFE
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση των εργασιών.
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Κάποια από τα ξενικά χωροκατακτητικά είδη είναι δηλητηριώδη και χρήζουν συγκεκριμένων οδηγιών και εξοπλισμού (π.χ. ειδικά γάντια) για τη διαχείρισή τους
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση χωρίζεται σε δύο Φάσεις: Α Φάση - Παρακολούθηση ξενικών χωροκατακτητικών ειδών: Η δράση αυτή δύναται να καλυφθεί στο πλαίσιο της δράσης παρακολούθησης των Τ.Ο., όπως περιγράφεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο, στο οποίο καταγράφεται η παρουσία τους και χαρτογραφείται η εξάπλωσή τους. Ειδικά για τα είδη ιχθυοπανίδας, η δράση δύναται να καλυφθεί στο πλαίσιο της δράσης παρακολούθησης της αλιείας, και στο πρόγραμμα παρακολούθησης της κατάστασης ιχθυοπανίδας με υποβρύχια καταγραφή των ειδών, στο οποίο καταγράφεται η παρουσία και η αφθονία τους. Τα αποτελέσματα της δράσης ενημερώνουν τη Β' Φάση για τον στοχευμένο περιορισμό/ εξολόθρευση σε συγκεκριμένες περιοχές, ενώ ενημερώνουν για την αποτελεσματικότητα της δράσης εξολόθρευσης στο μέλλον και τυχόν επανάληψή της. Β Φάση - Περιορισμός/ Εξολόθρευση ξενικών χωροκατακτητικών ειδών: Για τα είδη θαλάσσιας χλωρίδας η δράση πραγματοποιείται είτε από κολυμβητές με μάσκες και πέδιλα στα ρηχά, ενώ για τα πιο βαθιά ύδατα με αυτόνομη κατάδυση. Η απομάκρυνση των ξενικών χωροκατακτητικών ειδών χλωρίδας πραγματοποιείται με ξερίζωμα των ειδών με όσο το δυνατόν λιγότερες έντονες κινήσεις, και η άμεση τοποθέτησή τους υποβρυχίως σε ειδικές σακούλες. Για τα είδη ιχθυοπανίδας (π.χ. λεοντορόψαρο, λαγοκέφαλος κτλ.) ο περιορισμός των ξενικών χωροκατακτητικών ειδών ιχθύων πραγματοποιείται με στοχευμένη εξολόθρευση από ερασιτέχνες αλιείς με τη χρήση ψαροντούφεκου. Η δράση μπορεί να υλοποιηθεί στα πλαίσια διαγωνισμών ή οργάνωσης γεγονότων ειδικά αφιερωμένων στα ξενικά χωροκατακτητικά είδη. Τέτοια γεγονότα μπορεί να συνδυάζουν δράσεις ενημέρωσης, ή/και σε συνεργασία με τοπικά εστιατόρια κατανάλωση και τρόπους μαγειρέματος συγκεκριμένων αλιευμένων ειδών που θεωρούνται ασφαλή προς βρώση.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Αριθμός δράσεων περιορισμού/εξολόθρευσης ανά έτος
2. Είδη και Ποσότητα χωροκατακτητικών ειδών θαλάσσιας χλωρίδας που απομακρύνθηκαν ανά περιοχή και ανά δράση
3. Είδη, Ποσότητα και μέγεθος χωροκατακτητικών ειδών ιχθυοπανίδας που απομακρύνθηκε ανά δράση

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0205
Ονομασία Μέτρου:
Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)»
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Μελέτη χαρτογράφησης στις περιοχές που δεν έχει γίνει μελέτη για την εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του τύπου οικοτόπου, μελέτες καταγραφής της χωρικής κατανομής του τύπου οικοτόπου με χρήση κατάλληλων τεχνολογικών μέσων που επιτρέπουν επαναληψιμότητα καθώς και την εκτίμηση πιέσεων και οικοσυστημικών υπηρεσιών που δέχεται ο τύπος οικοτόπου (Μελέτη βάσης).
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Παράκτια ζώνη με βάθος έως 40 μέτρα
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Τ.Ο. 1120*
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.7
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει επάρκεια γνώσης και εμπειρίας στην χαρτογράφηση και χαρακτηρισμό της κατάστασης διατήρησης του τ.ο. 1120* σε εθνικό και μεσογειακό επίπεδο με χρήση κατάλληλων τεχνολογικών μέσων που επιτρέπουν επαναληψιμότητα.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
2 έτη (1ο έως 2ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1) Εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του τ.ο. 1120* - 1ο έως 2ο έτος 2) Αποτύπωση της χωρικής έκτασης του τ.ο. 1120* - 1ο έως 2ο έτος 3) Πιέσεις και απειλές - 1ο έως 2ο έτος

Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων» ΜΜ25307CG0102 «Δράσεις αποκατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonion oceanicae)»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
1. Χαρτογράφηση και αξιολόγηση κατάστασης : 80.000€ 2. Καταγραφή πιέσεων και απειλών, αξιολόγηση οικοσυστημικών υπηρεσιών: 10.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού για ανάθεση μελέτης, Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέρειες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Η Δράση κρίνεται ως "προκαταρκτικό" στάδιο της δράσης παρακολούθησης του τ.ο. 1120* (ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»)
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιγράφεται αναλυτικά στο πρόγραμμα παρακολούθησης (ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»)
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Έκταση τ.ο. που εφαρμόστηκαν δράσεις αποκατάστασης - 2ο έτος 2. Χάρτες παρουσίας και κατάστασης διατήρησης του τ.ο. - 2ο έτος 3. Ετήσια τεχνική έκθεση - 1ο έως 2ο έτος 4. Αριθμός πιέσεων και απειλών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν 5. Αριθμός οικοσυστημικών υπηρεσιών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0206
Ονομασία Μέτρου:
Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1150*
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Μελέτη χαρτογράφησης για την εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του τύπου οικοτόπου, μελέτες καταγραφής της χωρικής κατανομής του τύπου οικοτόπου με χρήση κατάλληλων τεχνολογικών μέσων που επιτρέπουν επαναληψιμότητα καθώς και την εκτίμηση πιέσεων και οικοσυστημικών υπηρεσιών που δέχεται ο τύπος οικοτόπου (Μελέτη βάσης).
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Παράκτια ζώνη προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Τ.Ο. 1150*
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.9
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει επάρκεια γνώσης και εμπειρίας στην χαρτογράφηση και χαρακτηρισμό της κατάστασης διατήρησης του τ.ο. 1150*
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
2 έτη (1ο έως 2ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1ο έως 2ο έτος: Εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του τ.ο. 1150* 1ο έως 2ο έτος: Αποτύπωση της χωρικής έκτασης του τ.ο. 1150* 1ο έως 2ο έτος: Πιέσεις και απειλές
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο

Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
1. Χαρτογράφηση και αξιολόγηση κατάστασης : 20.000€ 2. Καταγραφή πιέσεων και απειλών, αξιολόγηση οικοσυστημικών υπηρεσιών: 8.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού για ανάθεση μελέτης, Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέρειες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Η Δράση κρίνεται ως "προκαταρκτικό" στάδιο της δράσης παρακολούθησης του τ.ο. 1150* (ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»)
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιγράφεται αναλυτικά στο πρόγραμμα παρακολούθησης (ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»)
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Έκταση τ.ο. που εφαρμόστηκαν δράσεις αποκατάστασης - 2ο έτος 2. Χάρτες παρουσίας και κατάστασης διατήρησης του τ.ο. - 2ο έτος 3. Ετήσια τεχνική έκθεση - 1ο έως 2ο έτος 4. Αριθμός πιέσεων και απειλών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν 5. Αριθμός οικοσυστημικών υπηρεσιών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0207
Ονομασία Μέτρου:
Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1170
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Μελέτη χαρτογράφησης στις περιοχές που δεν έχει γίνει μελέτη για την εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του τύπου οικοτόπου, μελέτες καταγραφής της χωρικής κατανομής του τύπου οικοτόπου με χρήση κατάλληλων τεχνολογικών μέσων που επιτρέπουν επαναληψιμότητα καθώς και την εκτίμηση πιέσεων και οικοσυστημικών υπηρεσιών που δέχεται ο τύπος οικοτόπου (Μελέτη βάσης).
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Τ.Ο. 1170
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.8
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει επάρκεια γνώσης και εμπειρίας στην χαρτογράφηση και χαρακτηρισμό της κατάστασης διατήρησης του τ.ο. 1170
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
2 έτη (1ο έως 2ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1ο έως 2ο έτος: Εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του τ.ο. 1170 1ο έως 2ο έτος: Αποτύπωση της χωρικής έκτασης του τ.ο. 1170 1ο έως 2ο έτος: Πιέσεις και απειλές
Χρονικό βάθος απόδοσης:

Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
1. Χαρτογράφηση και αξιολόγηση κατάστασης: 80.000€ 2. Καταγραφή πιέσεων και απειλών, αξιολόγηση οικοσυστημικών υπηρεσιών: 10.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού για ανάθεση μελέτης, Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέρειες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Η Δράση κρίνεται ως "προκαταρκτικό" στάδιο της δράσης παρακολούθησης του τ.ο. 1170 (ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»)
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιγράφεται αναλυτικά στο πρόγραμμα παρακολούθησης (ΜΜ25307CW0303 «Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων»)
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Έκταση τ.ο. που εφαρμόστηκαν δράσεις αποκατάστασης - 2ο έτος 2. Χάρτες παρουσίας και κατάστασης διατήρησης του τ.ο. - 2ο έτος 3. Ετήσια τεχνική έκθεση - 1ο έως 2ο έτος 4. Αριθμός πιέσεων και απειλών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν 5. Αριθμός οικοσυστημικών υπηρεσιών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0303
Ονομασία Μέτρου:
Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Σχέδιο παρακολούθησης των θαλασσίων τ.ο.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Όλοι οι θαλάσσιοι Τ.Ο.
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.7, A.5.8, A.5.9, A.5.10
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει επάρκεια γνώσης και εμπειρίας στην παρακολούθηση των θαλασσίων τ.ο.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
3 έτη (3ο έως 5ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Κάθε έτος και εφάπαξ (2ο έως 5ο έτος)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
MM25307CW0205 «Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)» MM25307CW0206 «Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1150*» MM25307CW0207 «Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1170»

MM25307CW0202 «Σύνταξη καταλόγου με όλα τα θαλάσσια σπήλαια (Τ.Ο. 8330) της περιοχής, και αξιολόγηση της καταλληλότητας τους ως καταφύγια ανάπαυσης της φώκιας. Τρισδιάστατη απεικόνιση του εσωτερικού ανάγλυφου των καταφυγίων ανάπαυσης και αναπαραγωγής του είδους <i>Monachus monachus</i> .»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
Αναλύονται για κάθε σχέδιο παρακολούθησης στο αντίστοιχο κεφάλαιο
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέριες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Η δράση αποτελεί συνέχεια των μέτρων MM25307CW0205, MM25307CW0206, MM25307CW0207, MM25307CW0202
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιγράφεται αναλυτικά στο πρόγραμμα παρακολούθησης των θαλασσιών τ.ο.
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Έκταση, Χάρτες παρουσίας και κατάστασης διατήρησης των τ.ο. 3. Ετήσια τεχνική έκθεση 4. Αριθμός πιέσεων και απειλών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν 5. Αριθμός οικοσυστημικών υπηρεσιών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν

2 Μέτρα διατήρησης ειδών

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CE0101
Ονομασία Μέτρου:
Προειδοποιητικό σύστημα ασφαλείας κητωδών για ναυσιπλόους (early warning system, EWS)
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση προβλέπει την εγκατάσταση αυτόματων ακουστικών συστημάτων (autodetection) που θα εντοπίζουν την παρουσία ειδών κητωδών σε συγκεκριμένη ακτίνα από κινούμενο σκάφος που κινείται στην περιοχή και θα το ειδοποιεί για την μείωση της ταχύτητας πλεύσης στους 10 κόμβους/ ώρα ή/και την αλλαγή πορείας πλεύσης ώστε να αποφευχθεί η σύγκρουση με το θαλάσσιο θηλαστικό.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CE01, CF03
Τύπος του μέτρου:
Άλλο, Κανονιστικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
<i>Tursiops truncatus</i> <i>Stenella coeruleoalba</i> <i>Delphinus delphis</i> <i>Grampus griseus</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.6.2
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.1.2
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
E02, F07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών Μέτρα επόπτευσης ή/ και φύλαξης Διαχείριση επισκεπτών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Μέτρια. Δεν υπάρχει εμπειρία αντίστοιχης εφαρμογής στην Ελλάδα ή σε μεσογειακό επίπεδο. Σε παγκόσμιο επίπεδο όμως υπάρχουν αντίστοιχες δράσεις στοχευμένες στα θαλάσσια θηλαστικά που πραγματοποιούνται από ερευνητικά ιδρύματα σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη φώκαινα και το ρινοδέλφινο
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης

5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Εγκατάσταση συστήματος: 1ο έτος, Δοκιμαστική εφαρμογή (απλή σύσταση στους παραβάτες): 2ο έτος, Εφαρμογή (επιβολή προστίμου στους παραβάτες): 3ο-5ο έτος (και εφάπαξ)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμη
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Μέτρα παρακολούθησης ειδών κητωδών
Προτεραιότητα μέτρου:
Μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
Λιμενικό, ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Πράσινο Ταμείο άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
έκδοση ΚΥΑ για όρια ταχύτητας ναυτιλομένων σε περίπτωση ενεργοποίησης του συστήματος ασφαλείας για τα κητώδη
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
το έργο έχει υψηλό κόστος τόσο σε επίπεδο εξοπλισμού, όσο και συντήρησης του λογισμικού και του εξοπλισμού.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Το έργο αναμένεται να έχει κοινωνικές δυσχέρειες κατά τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του, μέχρι οι ναυσιπλόοι να συνηθίσουν τα μέτρα. Αναμένεται ότι με τη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των χρηστών τόσο κατά την κατασκευή του, όσο και κατά τη λειτουργία του, αναμένεται να αυξηθεί ο βαθμός αποδοχής από τους ναυσιπλόους.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση προβλέπει την εγκατάσταση αυτόματων ακουστικών συστημάτων (autodetection) που θα εγκατασταθεί και θα συνδεθεί με κεντρικό σέρβερ ο οποίος θα βρίσκεται υπό την αρμοδιότητα των αρμοδίων αρχών (λιμενικό, ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ). Μέσω του συστήματος αυτόματου εντοπισμού θα είναι δυνατός ο εντοπισμός της παρουσίας ειδών κητωδών στην περιοχή, και η απευθείας ενημέρωση των ναυτιλλομένων για την παρουσία ατόμου κητώδους όταν αυτά θα βρίσκονται σε συγκεκριμένη απόσταση από τα σκάφη, όπου θα ειδοποιούνται για την ελάττωση ταχύτητας του σκάφους στους 10 κόμβους (10 ν.μ. ανά ώρα) ή/και την αλλαγή της πορείας πλεύσης όπου αυτό είναι εφικτό, με στόχο την αποφυγή σύγκρουσης. Ταυτόχρονα, το σύστημα θα ενημερώνει και τις αρμόδιες υπηρεσίες/ διαχειριστής (λιμενικό, Μονάδα Διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής) ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος της μείωσης ταχύτητας του σκάφους. Προτείνεται κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του προειδοποιητικού συστήματος ασφαλείας κητωδών να υπάρχει απλή σύσταση των ναυτιλλόμενων ώστε να υπάρξει ο κατάλληλος χρόνος εξοικείωσης και συγκαταβατικότητας με τους νέους όρους λειτουργίας της περιοχής, ενώ από τον δεύτερο χρόνο να εφαρμοστεί επιβολή προστίμου στους παραβάτες των όρων ανάδρασης στην προειδοποίηση της παρουσίας ειδών κητωδών.

Η δράση θα συνεισφέρει και στις δράσεις παρακολούθησης των ειδών κητωδών στην περιοχή.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Αριθμός αυτόματων ακουστικών συστημάτων που εγκαθίστανται
2. Λογισμικό

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CE0501
Ονομασία Μέτρου:
Μελέτη χαρτογράφησης, παρακολούθηση και θεσμοθέτηση περιοχών με ανώτατα επιτρεπόμενα όρια υποθαλάσσιου θορύβου
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση περιλαμβάνει: - Καταγραφή, χαρτογράφηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του υποθαλάσσιου θορύβου και των πηγών παραγωγής του - Καταγραφή, χαρτογράφηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του υποθαλάσσιου θορύβου στα θαλάσσια είδη πανίδας (κητώδη, φώκιες) και αξιολόγηση ανώτατων ορίων (κρίσιμες τιμές) υποθαλάσσιου θορύβου, ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση των επιπέδων υποβρύχιου θορύβου σε επίπεδα που δεν προκαλούν όχληση ή κίνδυνο στο προστατευτέο αντικείμενο - Θεσμοθέτηση περιοχών που καθορίζονται ανώτατα επιτρεπόμενα όρια υποθαλάσσιου θορύβου, ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση των επιπέδων υποβρύχιου θορύβου σε επίπεδα που δεν προκαλούν όχληση ή κίνδυνο στο προστατευτέο αντικείμενο, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης βάσης και συστηματικής παρακολούθησης
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CE05, CC12, CF09
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
<i>Tursiops truncatus, Stenella coeruleoalba, Delphinus delphis, Grampus griseus, Monachus monachus, Caretta caretta, Chelonia mydas</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.6.1, B.6.2, B.6.3, B.6.4
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
E08, F25, C13, D11
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει μικρή εμπειρία σποραδικής μέτρησης και χαρτογράφησης υποθαλάσσιου θορύβου από το ΕΛΚΕΘΕ, στα πλαίσια της Οδηγίας για τη Θαλάσσια Στρατηγική (MSFD 2008/56/EC), Δείκτης 11 "Υποθαλάσσιος θόρυβος" με πλωτά μέσα. Σε μεσογειακό επίπεδο υπάρχει εμπειρία από τις επιπτώσεις του υποθαλάσσιου θορύβου στα κητώδη (ACCOBAMS), όπως επίσης και σε εθνικό επίπεδο για συγκεκριμένες χρήσεις του θαλασσίου περιβάλλοντος. Μέρος των αποτελεσμάτων μελέτης των αλληλεπιδράσεων υποθαλάσσιου θορύβου και κατανομής ειδών

κητωδών δύναται να προκύψει από το ερευνητικό πρόγραμμα INCATCH που υλοποιείται από το ΑΠΘ, WWF Ελλάς και ΕΛΚΕΘΕ, και θα εφαρμοστεί σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας όπου θα τοποθετηθούν σταθερά υδρόφωνα.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη φώκαινα και το ρινοδέλφιο
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Α' Φάση: 1 έτος (αγορά και τοποθέτηση υδροφώνων) Β' Φάση: 3 έτη (παρακολούθηση, εκπόνηση μελέτης και διαχειριστικές προτάσεις μετρίασης υποθαλάσσιου θορύβου) Γ' Φάση: 1 έτος (θεσμοθέτηση ορίων υποθαλάσσιου θορύβου, υλοποίηση των προτεινόμενων διαχειριστικών μέτρων μετρίασης των πιέσεων που συνδέονται με τον υψηλό υποθαλάσσιο θόρυβο σε συγκεκριμένες περιοχές)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0304 "Πρόγραμμα παρακολούθησης ειδών πανίδας" ΜΜ25307CW0305 «Παρακολούθηση ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ, Ερευνητικά και Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, Πολεμικό Ναυτικό, ΥΠΕΝ
Εκτιμώμενο Κόστος
200.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού για ανάθεση μελέτης σε φορέα. Σύναψη συμφωνητικού καλής συνεργασίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Πολεμικό Ναυτικό
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Απαιτείται περιοδική συντήρηση του τεχνικού εξοπλισμού παρακολούθησης. Η προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού επίσης δύναται να αποτελεί υψηλή οικονομική δυσχέρεια.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Η παρακολούθηση του υποβρύχιου θορύβου ωφελεί ταυτόχρονα όλα τα κητώδη του προστατευτέου αντικειμένου, και επίσης ικανοποιεί τις εθνικές υποχρεώσεις ως προς τον δείκτη 11.2.1 (αναφορά υποβρύχιου περιβαλλοντικού θορύβου) της Ευρωπαϊκής Οδηγίας-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (Marine Strategy Framework Directive – MSFD). Συμπληρωματικά δεδομένα μπορούν να ληφθούν από τις αντίστοιχες μελέτες για την Οδηγία-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (πραγματοποιείται από το ΕΛΚΕΘΕ).
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Φάση Α': Στόχος της δράσης είναι η χαρτογράφηση και αξιολόγηση του υποβρύχιου περιβαλλοντικού θορύβου που προκαλείται από την ναυτιλία και σκάφη αναψυχής, τη

βιομηχανία στη χέρσο, τις σεισμικές έρευνες, και τις στρατιωτικές ασκήσεις που εκτελούνται στις περιοχές μελέτης. Αυτό απαιτεί την εγκατάσταση υδροφώνων με ικανότητα μακροχρόνιας ηχογράφησης. Τα ίδια ακουστικά δεδομένα μπορούν να δώσουν και μακροχρόνια πληροφορία για την ακουστική παρουσία/ κατανομή κητωδών στην ευρύτερη περιοχή. Τα δεδομένα αυτά θα επεξεργαστούν κατάλληλα και θα προκύψει χαρτογράφηση της κατανομής του υποθαλάσσιου θορύβου, και να εντοπιστούν περιοχές υψηλού υποθαλάσσιου θορύβου, στις οποίες θα δοθεί έμφαση κατά τη Φάση Β'. Η Δράση προτείνεται να υλοποιηθεί ταυτόχρονα με το Πρόγραμμα παρακολούθησης των ειδών κητωδών στις περιοχές μελέτης για λόγους εργονομίας.

Φάση Β': Συστηματική παρακολούθηση του υποβρύχιου περιβαλλοντικού θορύβου που προκαλείται από την ναυτιλία, τις σεισμικές έρευνες, και τις στρατιωτικές ασκήσεις που εκτελούνται στις περιοχές μελέτης. Η Δράση προτείνεται να υλοποιηθεί ταυτόχρονα με το Πρόγραμμα παρακολούθησης των ειδών κητωδών στις περιοχές μελέτης για λόγους εργονομίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των Φάσεων Α' και Β' θα οριστούν όρια αποδεκτών τιμών υποθαλάσσιου θορύβου οι οποίες δεν προκαλούν αλλαγές στη συμπεριφορά, την κατανομή και την υγεία των ειδών κητωδών. Τα συμπεράσματα της μελέτης αλληλεπίδρασης υποθαλάσσιου θορύβου και θαλασσίων κητωδών θα συμπεριλαμβάνουν και τον εντοπισμό περιοχών υψηλού υποθαλάσσιου θορύβου και υψηλής αλληλεπίδρασης με τα είδη κητωδών σε εποχική ή και ετήσια κλίμακα, και θα προτείνουν διαχειριστικές δράσεις με στόχο τη μείωση των πηγών υποβρύχιου περιβαλλοντικού θορύβου στις περιοχές αυτές.

Φάση Γ': Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των Φάσεων Α' και Β, τα αποδεκτά όρια υποθαλάσσιου θορύβου τα οποία θα εξασφαλίζουν ότι η πίεση δεν προκαλεί αλλαγές στη συμπεριφορά, την κατανομή και την υγεία των ειδών κητωδών θα θεσμοθετηθούν, και θα πραγματοποιηθεί υλοποίηση των προτεινόμενων διαχειριστικών μέτρων μετρίσεως των πιέσεων που συνδέονται με τον υψηλό υποθαλάσσιο θόρυβο σε συγκεκριμένες περιοχές. Σημειώνεται ότι η θεσμοθέτηση μπορεί να αφορά και τη μετρίαση των χρήσεων όπου αυτό κριθεί απαραίτητο. Απαραίτητη κρίνεται η διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων με τους τομείς των δραστηριοτήτων και τις αρμόδιες αρχές/ φορείς που συνδέονται με την παραγωγή υποθαλάσσιου θορύβου, καθώς και η σύναψη συμφωνητικού καλής συνεργασίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Πολεμικό Ναυτικό, σε ότι αφορά υποθαλάσσιο θόρυβο που προέρχεται από στρατιωτικές ασκήσεις και έρευνα, καθώς και την παροχή επιπλέον δεδομένων που συλλέγει το Πολεμικό Ναυτικό για την παρουσία κητωδών, στο ΥΠΕΝ.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Τεύχος μελέτης
2. Γεωχωρική βάση δεδομένων
3. Αριθμός υδροφώνων που εγκαθίστανται στην περιοχή
4. Χαρτογράφηση υποθαλάσσιου θορύβου
5. Αριθμός προτεινόμενων διαχειριστικών δράσεων και δράσεων που υλοποιούνται
6. Έκταση περιοχών που υλοποιούνται τα διαχειριστικά μέτρα
7. Θεσμοθέτηση όρων και ρυθμίσεων (Έκδοση ΚΥΑ)

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CG0901
Ονομασία Μέτρου:
Κανονιστικό μέτρο μετριασμού επιπτώσεων των θαλασσοκαλλιεργειών στη θαλάσσια μεγαπανίδα
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Προτείνεται η εφαρμογή μέτρων μετριασμού (ενδεικτικά αναφέρεται η τοποθέτηση κατάλληλων διχτύων περιμετρικά των κλωβών και ειδικές συσκευές απώθησης των θαλασσίων θηλαστικών), και υποβολή ετήσιας αναφοράς στην αρμόδια υπηρεσία για την αποδοτικότητα των μέτρων μετριασμού και ο αριθμός της θαλάσσιας μεγαπανίδας που συγκεντρώνονται πλησίον των κλωβών. Τα μέτρα δύναται να προσαρμόζονται ανάλογα με την αποδοτικότητά τους και την εξέλιξη της τεχνολογίας με στόχο τη βέλτιστη δυνατή προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CG09
Τύπος του μέτρου:
Παρεμβάσεις με τη μορφή έργων, Άλλα
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Περιοχές με παρουσία κλωβών υδατοκαλλιέργειας ιχθύων
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1. <i>Monachus monachus</i> 2. <i>Tursiops truncatus</i> 3. <i>Stenella coeruleoalba</i> 4. <i>Delphinus delphis</i> 5. <i>Caretta caretta</i> 6. <i>Chelonia mydas</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.12.1, B.12.2
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.1.1, A1.2, A1.3, A1.4
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
G19
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει ωριμότητα της εφαρμογής σε πολλά μέτρα μετριασμού (π.χ. προστατευτικά δίκτυα), καθώς και στην εφαρμογή του διεθνούς προτύπου της οικολογικής πιστοποίησης Aquaculture Stewardship Council (ASC, https://asc-aqua.org/producers/farm-standards/seabass-seabream-meagre/) σε πανευρωπαϊκή κλίμακα
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη φώκαινα και το ρινοδέλφινο

Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Φάση Α (1ο έτος) - Εκπόνηση μελέτης για τον προσδιορισμό μέτρων μετριασμού της αλληλεπίδρασης με τη θαλάσσια μεγαπανίδα και εφαρμογή αυτών. Φάση Β (2ο έτος και εφάπαξ)- Συστηματικός έλεγχος και συντήρηση υποδομών. Καταγραφή αλληλεπίδρασης με τη θαλάσσια μεγαπανίδα. Διορθωτικά μέτρα μετριασμού, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο σύμφωνα με την αποτελεσματικότητά τους και τα νέα τεχνολογικά επιτεύγματα.
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
ΥΠΕΝ, ΥΠΑΑΤ, ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ
Εκτιμώμενο Κόστος
Το ποσό εξαρτάται από την κλίμακα των εγκαταστάσεων, τον συνολικό αριθμό κλωβών σε λειτουργία, τις ειδικές απαιτήσεις του εκάστοτε τύπου κλωβού κ.ά.
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Ιδιωτική χρηματοδότηση άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση (με μορφή επιδότησης)
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Πολλά από τα μέτρα μετριασμού απαιτούν επαγγελματίες δύτες, τόσο για την εφαρμογή τους, όσο και για τον έλεγχο και συντήρηση των σχετικών υποδομών.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Δεν αναμένεται σημαντική δυσχέρεια, καθώς τα είδη θαλάσσιας μεγαπανίδας ήδη προκαλούν ζημιές στα δίκτυα των υδατοκαλλιεργειών και απώλεια προϊόντος.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Προτείνεται η τοποθέτηση κατάλληλων δικτύων περιμετρικά των κλωβών και ειδικές συσκευές απώθησης των θαλασσιών θηλαστικών, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία (ΥΠΕΝ, ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ) ετήσια αναφορά για την αποδοτικότητα των μέτρων μετριασμού και ο αριθμός των θαλασσιών ειδών μεγαπανίδας που συγκεντρώνονται πλησίον των κλωβών. Τα μέτρα μετριασμού δύναται να προσαρμόζονται ανάλογα με την αποδοτικότητά τους και την εξέλιξη της τεχνολογίας με στόχο τη βέλτιστη δυνατή προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Το προτεινόμενο μέτρο συμπεριλαμβάνεται στο διεθνές πρότυπο της οικολογικής πιστοποίησης Aquaculture Stewardship Council (ASC, https://asc-aqua.org/producers/farm-standards/seabass-seabream-meagre/) το οποίο αναφέρεται ως ολοκληρωμένη πρόταση για την αειφορική συνύπαρξη υδατοκαλλιεργειών και φυσικού περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι η αρμόδια αρχή δύναται να εξετάσει και να θέσει επιπλέον προϋποθέσεις και όρους για τις υδατοκαλλιεργείες (κυρίως τσιπούρα και λαβράκι) όπως αυτές ορίζονται στο

διεθνές πρότυπο της οικολογικής πιστοποίησης Aquaculture Stewardship Council (ASC, <https://asc-aqua.org/producers/farm-standards/seabass-seabream-meagre/>), σύμφωνα με τις ανάγκες προστασίας και διαχείρισης της εκάστοτε περιοχής. Τα πρότυπα που θα εξετάζονται κάθε φορά δύνανται να αφορούν τον μετριασμό ή εξάλειψη της χρήσης χημικών ουσιών, τη τήρηση χαμηλών ιχθυοφορτίσεων, χαμηλού ανθρακικού αποτυπώματος, την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων κ.ά.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Αριθμός εφαρμογής μέτρων μετριασμού, ανά τύπο μέτρου και ανά τύπο μέτρου
2. Αριθμός επιχειρήσεων που εφαρμόζουν μέτρα μετριασμού

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CI0102
Ονομασία Μέτρου:
Οριοθέτηση περιοχών για την προστασία των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>) και περιοχών για την αποκατάσταση των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>), και πιλοτική εφαρμογή δράσεων αποκατάστασης του είδους
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Φάση Α': Αναγνώριση και Οριοθέτηση 'περιοχών για την προστασία των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>)'
Φάση Β': Αναγνώριση και Οριοθέτηση 'περιοχών για την αποκατάσταση των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>)'
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CS01, CI01, CL04
Τύπος του μέτρου:
Κανονιστικό (Φάση Α)
Παρεμβάσεις με τη μορφή έργων
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Περιοχές με βάθη από 0 – 20 μέτρα με πιστοποιημένη παρουσία ζωντανών ατόμων <i>Pinna nobilis</i> και που κρίνονται ως κατάλληλες για την ανάπτυξη της πίννας όπως έχουν διαπιστωθεί από την αντίστοιχη μελέτη βάσης του Μέτρου MM25307CW0201 «Ταχεία καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των εναπομεινάντων ατόμων / πληθυσμών του είδους <i>Pinna nobilis</i> ». Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη Λίμνη Βουλιαγμένης όπου υπάρχουν δεδομένα για την ιστορική παρουσία πυκνών πληθυσμών του είδους έως πρότινος (π.χ. Katsanevakis, 2006, 2016).
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
<i>Pinna nobilis</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.1.5
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.5.5
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
I01, L06, G01, G10, G12, J02
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Προηγούμενη εμπειρία σε προγράμματα οριοθέτησης ειδικών ζωνών και διαχείρισης περιοχών από άλλες προστατευόμενες περιοχές (π.χ. Ζάκυνθος, Αλόνησος). Οι δράσεις αποκατάστασης βρίσκονται υπό εξέλιξη σε όλη τη Μεσόγειο, και δεν υπάρχει προηγούμενη εμπειρία εφαρμογής. Για τον λόγο αυτό οι δράσεις αποκατάστασης προτείνεται να διεξαχθούν πιλοτικά με στόχο την αύξηση της υπάρχουσας γνώσης και τη δοκιμή μεθοδολογιών με βάση τις συγκεκριμένες συνθήκες που επικρατούν στις περιοχές μελέτης.

Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα (2021-2027)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
Φάση Α': 2 έτη (2ο έως 3ο έτος εφαρμογής) Φάση Β': 4 έτη (2ο έως 5ο έτος εφαρμογής)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκειά τους)
1. Προμήθεια υλικών (Όργανα μέτρησης θερμοκρασίας, αλατότητας και άλλων αβιοτικών παραμέτρων, υποβρύχιοι σημαντήρες / συστήματα υποβρύχιας σήμανσης, επιφανειακοί σημαντήρες, Ενημερωτικές πινακίδες, υλικά για σήμανση επιλεγμένων ατόμων)/ 1ο εξάμηνο 2. Τοποθέτηση των πινακίδων και των σημαντήρων/ 2ο εξάμηνο 3. Εργασίες πεδίου/ 3ο και 4ο εξάμηνο 4. Σύνταξη έκθεσης/ τέλος δράσης: 1) πληθυσμιακή εκτίμηση και αξιολόγηση της κατάστασης υγείας του είδους ανά τοποθεσία. 2) ποσοτικές αναλύσεις αβιοτικών χαρακτηριστικών ανά μήνα. 3) αναλυτικούς χάρτες που θα αποτυπώνουν τα όρια των πληθυσμών, τα όρια των περιοχών προστασίας (συμπεριλαμβανομένης της ζώνης ασφαλείας), τα όρια των περιοχών αποκατάστασης, καθώς και τις θέσεις τοποθέτησης υποβρύχιων και επιφανειακών σημαντήρων και ενημερωτικών πινακίδων. Τους χάρτες θα συνοδεύει επαρκή τεκμηρίωση σε ότι αφορά την οριοθέτηση ή μη-οριοθέτηση της εκάστοτε περιοχής και τη θέση τοποθέτησης των υποβρύχιων και επιφανειακών σημαντήρων και πινακίδων, καθώς και αντίγραφα των σχετικών αδειών. 4) φωτογραφικά τεκμήρια από την περιοχή, τους πληθυσμούς, και τις πιέσεις και απειλές στο είδος και στους οικοτόπους.
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μακροπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0201 "Ταχεία καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των εναπομεινάντων ατόμων / πληθυσμών του είδους <i>Pinna nobilis</i> "
Προτεραιότητα μέτρου:
Φάση Α' - Υψηλή Φάση Β' - Μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
Φάση Α': 30.000 € (αναλόγως με τις περιοχές που θα εντοπιστούν) Φάση Β': 30.000 € (αναλόγως με τις περιοχές που θα εντοπιστούν)
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Πράσινο Ταμείο ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας»
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για οριοθέτηση περιοχών και τοποθέτηση σήμανσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις ρυθμίσεις του παρόντος
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Πιθανή μη αποδοχή οριοθέτησης από τον τουριστικό τομέα, γεγονός που εκτιμάται ότι θα επιλυθεί με δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
Άλλες πληροφορίες

Η εφαρμογή του μέτρου έπεται της ολοκλήρωσης της δράσης MM25307CW0201 «Ταχεία καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των εναπομεινάντων ατόμων / πληθυσμών του είδους *Pinna nobilis*»

Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης

Φάση Α':

Θα επιλεχθούν και θα οριστούν 'Περιοχές προστασίας του είδους', στις οποίες θα εφαρμοστούν τα κατάλληλα μέτρα (Κεφ. 4 του παρόντος) και οι δράσεις διαχείρισης όπως αυτά περιγράφονται στο παρόν. Πρόκειται για τοποθεσίες με παρουσία ζωντανών πληθυσμών του είδους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης βάσης MM25307CW0201 «Ταχεία καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των εναπομεινάντων ατόμων / πληθυσμών του είδους *Pinna nobilis*». Στις τοποθεσίες αυτές θα γίνει χωρική οριοθέτηση των πληθυσμών με τοποθέτηση υποβρύχιων σημαντήρων, χωρική οριοθέτηση της περιοχής προστασίας (συμπεριλαμβανομένης της ζώνης ασφαλείας) με τοποθέτηση μόνιμων επιφανειακών σημαντήρων, και τοποθέτηση μόνιμων επεξηγηματικών πινακίδων για την ενημέρωση των χρηστών της θαλάσσιας περιοχής σχετικά με τους κανονισμούς και τους λόγους περιορισμούς πρόσβασης στις συγκεκριμένες τοποθεσίες, την ανάγκη προστασίας του είδους, και τις δράσεις διαχείρισης που λαμβάνουν χώρα στις περιοχές αυτές. Προτεραιότητα θα δοθεί σε περιοχές που οι πληθυσμοί της πίννας έχουν αξιολογηθεί ότι βρίσκονται σε καλή κατάσταση διατήρησης.

Φάση Β':

Ως 'Περιοχές αποκατάστασης του είδους' ορίζονται τοποθεσίες που παρουσιάζουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (όπως π.χ. ιδιαίτερες χαμηλές ή υψηλές τιμές αλατότητας, προστασία από κυματική δράση, κ.λ.π.), οι οποίες κρίνονται ως κατάλληλες για την ανάπτυξη της πίννας, όπως έχουν αξιολογηθεί σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης βάσης «Ταχεία καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των εναπομεινάντων ατόμων / πληθυσμών του είδους». Στις περιοχές αυτές θα υλοποιηθούν πιλοτικές δράσεις που σχετίζονται με την αποκατάσταση του είδους, δηλαδή εγκατάσταση ειδικών συλλεκτήρων πελαγικών προνυμφών της *Pinna nobilis*, ή/και μεταφορά υγίων ατόμων της *Pinna nobilis* σε κατάλληλα ενδιαίτηματα των περιοχών μελέτης. Πιο συγκεκριμένα, οι δράσεις αποκατάστασης είναι οι εξής:

1. Ως βασική δράση αποκατάστασης των πληθυσμών της πίννας συστήνεται η χρήση συλλεκτών προνυμφικών σταδίων, με του οποίους γίνεται συλλογή νεαρών σταδίων της πίννας, με στόχο την τελική μεταφύτευση τους κοντά σε παλιούς πληθυσμούς ή σε νέες κατάλληλες περιοχές, για την ενίσχυση εναπομεινάντων, ή, την ανάπτυξη νέων πληθυσμών. Συγκεκριμένα, οι δράσεις αποκατάστασης συμπεριλαμβάνουν τα παρακάτω:

1α. Κατασκευή και τοποθέτηση συλλεκτών προνυμφικών σταδίων

Στις τοποθεσίες όπου έχουν εντοπιστεί ζωντανοί πληθυσμοί, ή/και σε περιοχές που για κάποιο λόγο (π.χ. ευνοϊκά ρεύματα) κρίνονται ως κατάλληλες για συλλογή προνυμφικών σταδίων, θα πρέπει να τοποθετηθούν συλλέκτες προνυμφών. Πληροφορίες για την κατασκευή και τοποθέτηση συλλεκτών προνυμφικών σταδίων πίννας είναι διαθέσιμες από τους Kersting and Hendriks (2019). Η τοποθέτηση των συλλεκτών θα πρέπει να γίνεται κατά το μήνα Ιούνιο, ενώ η συλλογή τους κατά τους μήνες Οκτώβριο-Νοέμβριο, που είναι και η περίοδος εγκατάστασης των νεαρών σταδίων.

1β. Μεταφύτευση ατόμων

Μετά τη συλλογή από τους συλλέκτες, τα νεαρά άτομα τοποθετούνται σε ειδικούς προστατευτικούς κλωβούς, μέχρι να φτάσουν σε ένα μέγεθος που θεωρείται κατάλληλο για τη μεταφύτευση τους. Η μεταφύτευση γίνεται ακολουθώντας συγκεκριμένες διαδικασίες (π.χ. Katsanevakis 2016; Kersting and García-March, 2017), είτε σε σημεία που βρίσκονται κοντά σε υπάρχοντες πληθυσμούς, είτε σε νέες περιοχές που έχουν κριθεί ως κατάλληλες 'περιοχές αποκατάστασης' για τη δημιουργία νέων πληθυσμών, βάσει της δράσης διαχείρισης. Επιπλέον, μεταφύτευση συστήνεται να γίνει και σε άτομα πίννας που κρίνεται ότι αναπτύσσονται σε συνθήκες μη-κατάλληλες για την επιβίωση τους (π.χ. σε πολύ ρηχά νερά). Τα μεταφυτευμένα άτομα καλό είναι να μαρκάρονται για την περεταίρω παρακολούθηση του ρυθμού ανάπτυξης τους.

Στις 'περιοχές αποκατάστασης' θα γίνει χωρική οριοθέτηση της περιοχής προστασίας με τοποθέτηση μόνιμων επιφανειακών και υποβρύχιων σημαντήρων, και τοποθέτηση μόνιμων επεξηγηματικών πινακίδων για την ενημέρωση των χρηστών της θαλάσσιας περιοχής σχετικά με τους κανονισμούς και τους λόγους περιορισμούς πρόσβασης στις συγκεκριμένες τοποθεσίες, την ανάγκη προστασίας του είδους, και τις δράσεις διαχείρισης που λαμβάνουν χώρα στις περιοχές. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε σημεία όπως η Λίμνη Βουλιαγμένης, όπου υπάρχουν

δεδομένα για την ιστορική παρουσία πυκνών πληθυσμών του είδους έως πρότινος όπου οι πληθυσμοί της πίννας παρουσίασαν 100% νέκρωση (π.χ. Katsanevakis, 2006, 2016; Ζοτού et al., 2020)

Σε όλες τις περιοχές προστασίας και αποκατάστασης της πίννας θα πρέπει να γίνεται συστηματική παρακολούθηση επιλεγμένων αβιοτικών παραμέτρων (αλατότητα, θερμοκρασία) με επιτόπιες μετρήσεις και αυτόματα καταγραφικά σε τουλάχιστον μηνιαίο επίπεδο, καταγραφή και εκτίμηση των φυσικών και ανθρωπογενών πιέσεων και απειλών και εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης.

Οι Φάσεις Α' και Β' δύναται να υλοποιούνται παράλληλα και να παρακολουθούνται από το ίδιο εξειδικευμένο ερευνητικό και τεχνικό προσωπικό. Σε όλες τις περιοχές θα γίνει καταγραφή επιλεγμένων αβιοτικών παραμέτρων με μόνιμα αυτόματα καταγραφικά ή με συστηματικές, επιτόπιες μετρήσεις ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση της ποιότητας του νερού και άλλων παραγόντων που θα εξασφαλίζουν την καλή υγεία των πληθυσμών του είδους. Η τελική έκθεση θα αναλύει τα εξής θέματα:

- 1) πληθυσμιακή εκτίμηση και αξιολόγηση της κατάστασης υγείας του είδους ανά τοποθεσία.
- 2) ποσοτικές αναλύσεις αβιοτικών χαρακτηριστικών ανά μήνα.
- 3) αναλυτικούς χάρτες που θα αποτυπώνουν τα όρια των πληθυσμών, τα όρια των περιοχών προστασίας (συμπεριλαμβανομένης της ζώνης ασφαλείας), τα όρια των περιοχών αποκατάστασης, καθώς και τις θέσεις τοποθέτησης υποβρύχιων και επιφανειακών σημαντήρων και ενημερωτικών πινακίδων. Τους χάρτες θα πρέπει να συνοδεύει επαρκή τεκμηρίωση σε ότι αφορά την οριοθέτηση ή μη-οριοθέτηση της εκάστοτε περιοχής και τη θέση τοποθέτησης των υποβρύχιων και επιφανειακών σημαντήρων και πινακίδων, καθώς και αντίγραφα των σχετικών αδειών.
- 4) φωτογραφικά τεκμήρια από την περιοχή, τους πληθυσμούς, και τις πιέσεις και απειλές στο είδος και στους οικοτόπους.

Αναγκαία υλικά και άδειες για την υλοποίηση της δράσης:

- Όργανα μέτρησης θερμοκρασίας, αλατότητας και άλλων αβιοτικών παραμέτρων.
- Υποβρύχιοι σημαντήρες / συστήματα υποβρύχιας σήμανσης
- Επιφανειακοί σημαντήρες
- Ενημερωτικές πινακίδες
- Υλικά για σήμανση επιλεγμένων ατόμων
- Σχετικές άδειες τοποθέτησης των υλικών

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Τοποθέτηση των πινακίδων και των σημαντήρων/ τέλος δράσης
2. Σύνταξη έκθεσης / τέλος δράσης

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0201
Ονομασία Μέτρου:
Ταχεία καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των εναπομεινάντων ατόμων / πληθυσμών του είδους <i>Pinna nobilis</i>
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Εντοπισμός, η χαρτογράφηση και η αξιολόγηση των εναπομεινάντων ζωντανών ατόμων / πληθυσμών του είδους με ταχεία καταγραφή μέσω επιτόπιας οπτικής επισκόπησης του πυθμένα με ελεύθερη η αυτόνομη κατάδυση, ώστε στα σημεία αυτά να μπορούν να εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα διαχείρισης.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Επιλεγμένα σημεία ανά 1-3 χιλιόμετρα της ακτογραμμής και σε βάθη από 0 – 20 μέτρα, στα κρίσιμα ενδιαίτηματα για το είδος
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
<i>Pinna nobilis</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.5
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.1.5
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Τα τελευταία χρόνια υπάρχει σημαντική προσπάθεια αποτύπωσης της κατάστασης διατήρησης του είδους από Πανεπιστημιακά και Ερευνητικά Ιδρύματα, σε συνεργασία με δίκτυα εθελοντών και καταδυτικά κέντρα σε εθνικό και μεσογειακό επίπεδο. Το επίπεδο γνώσης για τα αίτια και τον τρόπο διασποράς της ασθένειας συνεχώς αυξάνονται.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα (2021-2027)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
6 μήνες (για ολόκληρη την περιοχή μελέτης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Εργασίες πεδίου - πρώτο 6-μηνο 1ου έτους εφαρμογής 2. Τεχνική έκθεση - τέλος δράσης (πρώτο 6-μηνο 1ου έτους εφαρμογής)

Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CΙ0102 «Οριοθέτηση περιοχών για την προστασία των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>) και περιοχών για την αποκατάσταση των πληθυσμών της πίννας (<i>Pinna nobilis</i>), και πιλοτική εφαρμογή δράσεων αποκατάστασης του είδους»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ ΥΠΕΝ (σε περίπτωση οριζόντιου έργου)
Εκτιμώμενο Κόστος
50.000 €
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Έπρασνο Ταμείο ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας»
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση των εργασιών. Απαιτούμενη η συμμετοχή εκπαιδευμένων δυτών
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Καθώς η κατάσταση του είδους αυτή τη στιγμή και η εξέλιξη των πληθυσμών του τα επόμενα χρόνια είναι άγνωστη, προτείνεται η συγκεκριμένη δράση να επαναλαμβάνεται ανά 2 χρόνια με στόχο τον πιθανό εντοπισμό νέων πληθυσμών.
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η ταχεία καταγραφή αφορά στην επιτόπια οπτική επισκόπηση του πυθμένα για 45 λεπτά με ελεύθερη ή αυτόνομη κατάδυση. Διενεργείται σε επιλεγμένα σημεία ανά 1-3 χιλιόμετρα της ακτογραμμής και σε βάθη από 0 – 20 μέτρα, ανάλογα τη μορφολογία της ακτογραμμής, εστιάζοντας σε περιοχές όπου υπάρχει επικράτηση των Τ.Ο. 1110, 1120*, 1150*. Στην περίπτωση εντοπισμού νεκρών ή ζωντανών ατόμων πίννας, καταγράφεται ο αριθμός ζωντανών, νεκρών, ή άρρωστων ατόμων ανά ηλικιακή κλάση (νεαρά ή ενήλικα άτομα). Επιπλέον, στην περίπτωση νεκρών ζώων, καταγράφεται παράλληλα και ο εκτιμώμενος χρόνος νέκρωσης του ζώου (> ή < από ένα χρόνο νέκρωσης, ανάλογα με την κατάσταση του κελύφους, τον βαθμό και τα είδη εποικισμού). Τέλος, γίνεται καταγραφή διάφορων περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπως γεωγραφικές συντεταγμένες θέσης πληθυσμού / ατόμων, μέγιστο και ελάχιστο βάθος πληθυσμού / ατόμων, ορατότητα, τύπος υποστρώματος, τύπος οικοτόπου, καθώς και εμφανείς πιέσεις/απειλές στο είδος ή/και στον Τ.Ο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές γίνεται γενική εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του εκάστοτε πληθυσμού που αξιολογείται ως «Καλή»/«Μέτρια»/«Κακή», και αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής σχετικών μέτρων και δράσεων διαχείρισης και διατήρησης. Καθώς η κατάσταση του είδους αυτή τη στιγμή και η εξέλιξη των πληθυσμών του τα επόμενα χρόνια είναι άγνωστη, προτείνεται η συγκεκριμένη δράση να επαναλαμβάνεται ανά 2 χρόνια με στόχο τον πιθανό εντοπισμό νέων πληθυσμών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιοχές που έχει καταγραφεί η παρουσία του είδους Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί (α) στη Λίμνη Βουλιαγμένης όπου υπάρχουν δεδομένα για την παρουσία πυκνών πληθυσμών του είδους (Katsanevakis, 2006, 2016) και (β) σε ολόκληρη τη χερσόνησο από τη Λ.

Βουλιαγμένης έως την περιοχή Αγ. Σωτήρας (Issaris et al., 2012), στις οποίες διαπιστωμένα έχει τεκμηριωθεί υψηλό ποσοστό μαζικών θανατώσεων των πληθυσμών (Ζοφου et al., 2020), και στις περιοχές (γ) Κόλπος Αντικύρας (Issaris et al., 2012), (δ) Κόλπος Ιτέας (Issaris et al., 2012), (ε) Όρμος Λιβαδόστρατας (Issaris et al., 2012), (στ) περιοχή από Φάρο Δρέπανο έως την Παναγοπούλα (Issaris et al., 2012) στις οποίες έχει καταγραφεί το είδος στο παρελθόν.

Στη δράση περιλαμβάνονται:

1. Προαιρετική εκπαίδευση εθελοντών δυτών και καταδυτικών κέντρων
2. Οργάνωση σχεδίου κατάδυσης
3. Διεξαγωγή εργασιών πεδίου
4. Συγκέντρωση και επεξεργασία αποτελεσμάτων
5. Τεχνική έκθεση

Η τελική τεχνική έκθεση θα περιλαμβάνει:

- κατάλογο και χαρτογράφηση όλων των περιοχών που έχουν διερευνηθεί και καταγράφηκε η παρουσία του είδους *P. Nobilis*
- αναλυτική περιγραφή της εκάστοτε περιοχής, όπου θα παρουσιάζονται όλα τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά καθώς και οι σχετικές πιέσεις και απειλές
- παρουσίαση των δεδομένων που συλλέχθηκαν ανά περιοχή, σε ότι αφορά τον αριθμό ατόμων πίννας που εντοπίστηκαν, την ηλικιακή τους κλάση, την κατάσταση υγείας τους, και άλλες σχετικές παρατηρήσεις
- αξιολόγηση της καταλληλότητας και προτεραιοποίηση της εκάστοτε περιοχής σε ότι αφορά πιθανή εφαρμογή μέτρων / δράσεων διαχείρισης, με σχετική τεκμηρίωση
- Γεωγραφική αποτύπωση και βάση δεδομένων με τη γεωγραφική κατανομή όλων των θαλάσσιων περιοχών που διερευνήθηκαν, όπου θα διαχωρίζονται οι περιοχές όπου έχουν εντοπιστεί ζωντανά άτομα πίννας και οι περιοχές που έχουν προτεραιοποιηθεί για εφαρμογή κατάλληλων μέτρων
- φωτογραφικά τεκμήρια της κατάστασης των πληθυσμών καθώς και των πιέσεων και απειλών ανά περιοχή

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Τεχνική έκθεση - 6ος μήνας του 1ου έτους εφαρμογής

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0202
Ονομασία Μέτρου:
Σύνταξη καταλόγου με όλα τα θαλάσσια σπήλαια (Τ.Ο. 8330) της περιοχής, και αξιολόγηση της καταλληλότητας τους ως καταφύγια ανάπαυσης της φώκιας. Τρισδιάστατη απεικόνιση του εσωτερικού ανάγλυφου των καταφυγίων ανάπαυσης και αναπαραγωγής του είδους <i>Monachus monachus</i>.
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Φάση Α': Αναζήτηση και εντοπισμός σπηλαίων, καταγραφή βασικών χαρακτηριστικών σπηλαίου και αξιολόγηση της καταλληλότητας σπηλαίου ως καταφύγιο ανάπαυσης ή/και αναπαραγωγής της φώκιας Φάση Β': Χαρτογράφηση τρισδιάστατης απεικόνισης του εσωτερικού ανάγλυφου του εκάστοτε καταφυγίου ανάπαυσης και αναπαραγωγής του είδους <i>Monachus monachus</i> , όπως έχουν αναγνωριστεί στη Φάση Α'
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας (τ.ο. 8330) που βρίσκονται σε απόσταση περίπου 40 μέτρα από την ακτή
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1. <i>Monachus monachus</i> 2. Τ.Ο. 8330 (Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας)
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.5.10
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
F07, G01, G10, G12
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει μακροχρόνια εμπειρία στην μελέτη, καταγραφή των χαρακτηριστικών και χαρτογράφηση του τ.ο. 8330, καθώς και στη χαρτογράφηση τους με την εφαρμογή τρισδιάστατης απεικόνισης με τη μέθοδο Canetoro (Gerovasileiou, Trygonis et al. 2013) από Πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα σε εθνικό και μεσογειακό επίπεδο. Παρόμοια μακροχρόνια εμπειρία υπάρχει σε εθνικό επίπεδο και για την αξιολόγηση της καταλληλότητας

του τ.ο. 8330 ως καταφύγια ανάπαυσης ή/και αναπαραγωγής της μεσογειακής φώκιας από ΜΚΟ και Πανεπιστημιακά και Ερευνητικά Ιδρύματα.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια (Δενδρινός et al., 2021), Μεσογειακό Σχέδιο Δράσης για τη διατήρηση των θαλασσίων σπηλαίων (UNEP-MAP-RAC/SPA, 2015)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
1 έτος (αναλόγως τον συνολικό αριθμό των σπηλαίων που πρέπει να διερευνηθούν)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Καταγραφή και αξιολόγηση θαλάσσιων σπηλαίων / 1ο εξάμηνο του 1ου έτους εφαρμογής 2. Λίστα υποθαλάσσιων σπηλαίων συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αποτελούν καταφύγια για τη φώκια, σύνταξη τεχνικής έκθεσης και γεω-χωρικά δεδομένα / 6ος μήνας του 1ου έτους εφαρμογής 3. Τρισδιάστατη απεικόνιση των σπηλαίων που αποτελούν καταφύγιο για τη φώκια / 2ο εξάμηνο του 1ου έτους εφαρμογής 4. Σύνταξη τεχνικής έκθεσης και τρισδιάστατη απεικόνιση σπηλαίων / τέλος 1ου έτους εφαρμογής
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CWO203 «Ταχεία εκτίμηση των πληθυσμών της <i>Monachus monachus</i> στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, του βαθμού πίεσεων, την κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων που αποτελούν κύριο μέρος της διατροφής του και εκτίμηση του βαθμού διατήρησης των κύριων ενδαιτημάτων τροφοληψίας του είδους»
Προτεραιότητα μέτρου:
Φάση Α' - υψηλή Φάση Β' - μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ ΥΠΕΝ (σε περίπτωση οριζόντιου έργου)
Εκτιμώμενο Κόστος
Φάση Α' - 5.000 - 10.000 € (αναλόγως τον συνολικό αριθμό και μέγεθος των σπηλαίων που πρέπει να διερευνηθούν) Φάση Β' - 5.000 - 10.000 € (αναλόγως τον συνολικό αριθμό και μέγεθος των σπηλαίων που πρέπει να χαρτογραφηθούν)
Πηγή χρηματοδότησης
- LIFE IP 4 NATURA - ΈΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση των εργασιών. Απαιτείται άδεια εργασιών πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Πιθανή χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας (π.χ. AUV) σε περιπτώσεις που η μορφολογία του σπηλαίου δεν επιτρέπει την είσοδο αυτόνομων δυτών, το οποίο ανεβάζει και το κόστος υλοποίησης
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες

Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης

Φάση Α':

Ο εντοπισμός των σπηλαιών γίνεται με λεπτομερή εξέταση της ακτογραμμής με χρήση φουσκωτού σκάφους εφοδιασμένου με εξωλέμβια μηχανή. Ο περίπλους της ακτογραμμής γίνεται σε μικρή απόσταση από την ακτή (περίπου 40 μέτρα) και σε συνθήκες νηνεμίας. Στην περίπτωση εντοπισμού πιθανής εισόδου σε θαλάσσια σπηλιά, τότε γίνεται προσέγγιση με κουπιά και αυτοψία του σπηλαίου με αυτόνομη ή ελεύθερη κατάδυση. Κατά την επίσκεψη στο σπήλαιο καταγράφονται τα βασικά γεωμορφολογικά του χαρακτηριστικά καθώς και άλλες συνοδευτικές πληροφορίες, όπως γεωγραφική θέση, προσανατολισμός, βαθμό έκθεσης σε κυματισμό, τύπο σπηλαίου, μήκος – βάθος σπηλαίου, αριθμός και μέγεθος εισόδων, αριθμός και μέγεθος παραλιών (σε m²), τύπος υποστρώματος, ενδείξεις παρουσίας φώκιας, ανθρώπινες δραστηριότητες, πιέσεις-απειλές. Σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές γίνεται αξιολόγηση της καταλληλότητας του εκάστοτε σπηλαίου ως καταφύγιο ανάπαυσης ή/και αναπαραγωγής της φώκιας.

Φάση Β':

Στα σπήλαια που έχουν αξιολογηθεί ως κατάλληλα καταφύγια από τη Φάση Α θα γίνει λεπτομερής χαρτογράφηση για την τρισδιάστατη απεικόνιση του εσωτερικού ανάγλυφου του εκάστοτε σπηλαίου, π.χ. μέσω της μεθόδου Canetoro (Gerovasileiou, Trygonis et al. 2013). Η δράση αυτή δίνει τη δυνατότητα της αύξησης γνώσης σχετικά με τα χαρακτηριστικά του τ.ο. 8330 που μπορούν να αποτελέσουν καταφύγιο αναπαραγωγής της φώκιας, της λεπτομερούς καταγραφής του τ.ο. 8330, και της μακροχρόνιας παρακολούθησης της μορφολογίας του εκάστοτε καταφυγίου. Σημειώνεται ότι οι δύο Φάσεις μπορούν να υλοποιηθούν ταυτόχρονα για εργονομικούς λόγους ή και ανεξάρτητα

Παραδοτέα:

1. Λίστα υποθαλάσσιων σπηλαιών συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αποτελούν καταφύγια για τη φώκια, σύνταξη τεχνικής έκθεσης και γεω-χωρικά δεδομένα
2. Τρισδιάστατη απεικόνιση των σπηλαιών που αποτελούν καταφύγιο για τη φώκια
3. Σύνταξη τεχνικής έκθεσης και τρισδιάστατη απεικόνιση σπηλαιών

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

Κατάλογος θαλάσσιων σπηλαιών και περιγραφή βασικών χωρικών και τοπογραφικών χαρακτηριστικών τους / 6ος μήνας
Αριθμός κατάλληλων θαλασσίων σπηλαιών ως καταφύγια ανάπαυσης ή/και αναπαραγωγής της φώκιας / 6ος μήνας
Χάρτης γεωγραφικής κατανομής των θαλάσσιων σπηλαιών και καταφυγίων για τη φώκια / 6ος μήνας
Εικόνες τρισδιάστατης/ες απεικόνισης/εις των σπηλαιών που έχουν αξιολογηθεί ως κατάλληλα καταφύγια για τη φώκια/ τέλος εφαρμογής μέτρου

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0203
Ονομασία Μέτρου:
Ταχεία εκτίμηση των πληθυσμών της <i>Monachus monachus</i> στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, του βαθμού πιέσεων, την κατάσταση των ιχθυαποθεμάτων που αποτελούν κύριο μέρος της διατροφής του και εκτίμηση του βαθμού διατήρησης των κύριων ενδιαιτημάτων τροφοληψίας του είδους
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Ταχεία εκτίμηση των πληθυσμών της <i>Monachus monachus</i> στο θαλάσσιο χώρο, εκτίμηση του βαθμού διατήρησης των κύριων ενδιαιτημάτων τροφοληψίας και της κατάστασης των βασικών αλιευμάτων που αποτελούν κύριο μέρος της διατροφής του είδους, και του βαθμού πιέσεων που δέχονται οι πληθυσμοί της φώκιας
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Παράκτια ύδατα έως την ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα βάθους 200 m
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1. <i>Monachus monachus</i> 2. Τ.Ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)» (ενδιαίτημα τροφοληψίας, αναπαραγωγής και ξεκούρασης) 3. Τ.Ο. 1150* "Παράκτιες λιμνοθάλασσες» (ενδιαίτημα τροφοληψίας, αναπαραγωγής και ξεκούρασης) 4. Τ.Ο. 1170 «Υφαλοι» (ενδιαίτημα τροφοληψίας, αναπαραγωγής και ξεκούρασης)
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.1.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.5.12
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Προηγούμενη εμπειρία εφαρμογής από πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα (ενδιαίτηματα τροφοληψίας, μελέτη ιχθυαποθεμάτων) σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια (Δενδρινός et al., 2021),
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
3 έτη

Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Εργασίες πεδίου - 1ο και 2ο έτος 2. Τεχνική έκθεση - τέλος δράσης (3ο έτος)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0202 «Σύνταξη καταλόγου με όλα τα θαλάσσια σπήλαια (Τ.Ο. 8330) της περιοχής, και αξιολόγηση της καταλληλότητας τους ως καταφύγια ανάπαυσης της φώκιας. Τρισδιάστατη απεικόνιση του εσωτερικού ανάγλυφου των καταφυγίων ανάπαυσης και αναπαραγωγής του είδους <i>Monachus monachus</i> .»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
60.000€
Πηγή χρηματοδότησης
- LIFE IP 4 NATURA - 'ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Αιτήματα απόκτησης δεδομένων από υπεύθυνους φορείς και εμπλεκόμενους κάθε δραστηριότητας/χρήσης
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δυσκολία εύρεσης και απόκτησης συγκεκριμένης ποσοτικής πληροφορίας που σχετίζεται με τις χρήσεις
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η <i>Monachus monachus</i> παρουσιάζει ευρύτατη κατανομή, μπορεί να καλύψει μεγάλες χιλιομετρικές αποστάσεις, και απαντάται σε ένα ευρύ φάσμα ενδιαιτημάτων από τα θαλάσσια σπήλαια και τους ρηχούς παράκτιους οικοτόπους, όπου η φώκια βρίσκει κατάλληλα ενδιαιτήματα για τροφή, ανάπαυση και αναπαραγωγή, έως τα πελαγικά νερά και την ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα βάθους έως και περίπου 200 m, τα οποία περιλαμβάνουν επιπλέον τροφικά πεδία καθώς και διαδρόμους σύνδεσης μεταξύ των διαφορετικών παράκτιων περιοχών και των χερσαίων ενδιαιτημάτων. Τα δεδομένα σχετικά με την παρουσία και τον τρόπο χρήσης των θαλάσσιων πεδίων στις περιοχές μελέτης από τις φώκιες είναι ελλιπή, και απαιτείται εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων συλλογής πρωτογενών δεδομένων (μελέτη βάσης), και παρακολούθησης σε βάθος χρόνου στις περιοχές όπου η παρουσία της φώκιας είναι έντονη. Σε πρώτη φάση απαιτείται ταχεία εκτίμηση των πληθυσμών της <i>Monachus monachus</i> στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, του βαθμού πιέσεων με έμφαση στην αλληλεπίδραση του είδους με την επαγγελματική αλιεία και με τις μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, την κατάσταση των βασικών αλιευμάτων που αποτελούν κύριο μέρος της διατροφής του, και εκτίμηση του βαθμού διατήρησης των κύριων ενδιαιτημάτων τροφοληψίας Τ.Ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanica</i>)» και 1170 «Υφαλοι».

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Τεχνική Μελέτη βάσης: εκτίμηση του πληθυσμού του είδους στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, εκτίμηση του βαθμού πιέσεων, κατάσταση διατήρησης των σημαντικών αλιευμάτων που αποτελούν την κύρια διατροφή της φώκιας, κατάσταση διατήρησης των σημαντικών ενδιαιτημάτων τροφοληψίας/ τέλος εφαρμογής μέτρου

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0204
Ονομασία Μέτρου:
Πρόγραμμα συλλογής δεδομένων στο θαλάσσιο χώρο για την εκτίμηση των πληθυσμών των θαλάσσιων χελωνών <i>Caretta caretta</i> και <i>Chelonia mydas</i>, των πιέσεων που δέχονται και της κατάστασης των ενδιαιτημάτων τροφοληψίας (μελέτη βάσης).
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Εκπόνηση μελέτης βάσης η οποία θα καλύψει κενά γνώσης σχετικά με τις θαλάσσιες χελώνες τα θαλάσσια ενδιαιτήματά τους ως θαλάσσια πεδία διατροφής και ανάπτυξης στις περιοχές μελέτης δεδομένου ότι απαιτείται εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων συλλογής πρωτογενών δεδομένων (μελέτη βάσης). Μελέτη βάσης η οποία θα περιλαμβάνει εκτίμηση του πληθυσμού των ειδών στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, ταχεία εκτίμηση του βαθμού πιέσεων (με κύριες την αλληλεπίδραση του είδους με την επαγγελματική αλιεία και τις προσκρούσεις με ταχύπλοα σκάφη), ταχεία εκτίμηση βαθμού διατήρησης των σημαντικών ενδιαιτημάτων τροφοληψίας ώστε να προσδιοριστούν ειδικά διαχειριστικά μέτρα, κατά τόπους όπου αυτό απαιτείται.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1. <i>Caretta caretta</i> 2. <i>Chelonia mydas</i> 3. τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)» (ενδιαίτημα τροφοληψίας) 4. τ.ο. 1170 «Υφαλο» (ενδιαίτημα τροφοληψίας)
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.12
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει προηγούμενη εμπειρία σε μεσογειακό επίπεδο για τη μελέτη των τροφικών ενδιαιτημάτων της χελώνας με τη χρήση κυρίως τηλεπισκοπικών μέσων, σε συνδυασμό και με δεδομένα εκθαλασσώσεων και παρατηρήσεις πεδίου. Για τις πιέσεις υπάρχουν χρονοσειρές καταγραφών από εκβρασμούς και τραυματισμούς ατόμων που καταγράφονται σε εθνικό επίπεδο από το Εθνικώς Συντονισμένου Δικτύου Παρακολούθησης των εκβρασμών ειδών θαλάσσιας πανίδας,

και περιστασιακά από το Εθνικό Πρόγραμμα παρακολούθησης της αλείας (ΙΝΑΛΕ, ΕΛΚΕΘΕ) και σε τοπικό επίπεδο από το Εθνικό Δίκτυο Διάσωσης και Περίθαλψης Θαλάσσιων Χελωνών (ΑΡΧΕΛΩΝ) οι οποίες μπορούν να παρέχουν τη τεχνογνωσία για την αναγνώριση του αίτιου τραυματισμού ή θανάτωσης από αλιευτικά εργαλεία, καθώς και να παρέχουν συμπληρωματικά δεδομένα για τη δράση. Πρόσφατα ενεργοποιήθηκε και σχετικό επιστημονικό πρόγραμμα που υλοποιείται από το ΑΠΘ και το WWF Ελλάς σχετικά με την καταγραφή τυχαίων συλλήψεων θαλασσίων ειδών πανίδας (INCATCH). Σχετικά με τις αποζημιώσεις, δεν υπάρχει προηγούμενη εμπειρία στη χώρα, αλλά υπάρχει σε διεθνές επίπεδο (π.χ. Αγγλία).
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την θαλάσσια χελώνα <i>Caretta caretta</i>
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
3 έτη (2ο έως 4ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
A) Ενδιάμεση αναφορά προόδου της μελέτης η οποία θα περιλαμβάνει ταχεία εκτίμηση του βαθμού των κύριων πιέσεων (18 μήνες) B) Τελική Έκθεση (με την ολοκλήρωση του έργου στο 3ο έτος)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ Περιβαλλοντικές Οργανώσεις Ερευνητικά και Πανεπιστημιακά Ιδρύματα
Εκτιμώμενο Κόστος
50.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δυσκολία εύρεσης και απόκτησης συγκεκριμένης ποσοτικής πληροφορίας που σχετίζεται με τις πιέσεις και απειλές, όπως και δυσκολία αναγνώρισης των αιτιών λόγω σωρευτικών πιέσεων στο προστατευτέο αντικείμενο από τις διαφορετικές χρήσεις
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Τα αποτελέσματα της δράσης αναμένεται να τροφοδοτήσουν με την απαραίτητη πληροφορία το Μέτρο MM25307CF0301 "Σχέδιο Διαχείρισης επισκεπτών"
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Στην περιοχή μελέτης σημειώνεται σταθερή παρουσία των θαλάσσιων χελωνών <i>Caretta caretta</i> και <i>Chelonia mydas</i> ως θαλάσσιες περιοχές που πιθανόν ευνοούν τη διαμονή και ανάπτυξη ανήλικων και νεαρών ατόμων αλλά και ως τροφικό πεδίο για τα ενήλικα. Το έργο στοχεύει στην κάλυψη κενών γνώσης σχετικά με τις θαλάσσιες χελώνες στις περιοχές

μελέτης δεδομένου ότι απαιτείται εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων συλλογής πρωτογενών δεδομένων (μελέτη βάσης). Πιο συγκεκριμένα το πρόγραμμα αποσκοπεί στην εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης του ενδιαιτήματος τροφοληψίας και οι ασκούμενες πιέσεις σε αυτά. Τα δεδομένα για την περιοχή μελέτης ως θαλάσσια πεδία διατροφής και ανάπτυξης και για τα δύο είδη είναι ελλιπή. Απαιτείται εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων συλλογής πρωτογενών δεδομένων (μελέτη βάσης). Πιο συγκεκριμένα απαιτείται καταγραφή και εκτίμηση του πληθυσμού των ειδών στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, ταχεία εκτίμηση του βαθμού πιέσεων (με κύριες την αλληλεπίδραση του είδους με την επαγγελματική αλιεία και τις προσκρούσεις με ταχύπλοα σκάφη), ταχεία εκτίμηση βαθμού διατήρησης των σημαντικών ενδιαιτημάτων τροφοληψίας (Τ.Ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonium oceanicae*)» και 1170 «Υφαλο») ώστε να προσδιοριστούν ειδικά διαχειριστικά μέτρα, κατά τόπους όπου αυτό απαιτείται.

Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου Δράσης σχετικά με τη διατήρηση και προστασία των πληθυσμών των θαλάσσιων χελωνών *Caretta caretta* και *Chelonia mydas* στα θαλάσσια ενδιαιτήματα, σημαντικές παράμετροι είναι οι ακόλουθες:

- 1) Αριθμός εκθαλαστώσεων των θαλασσίων χελωνών (νεκρών, τραυματισμένων/αδύναμων ατόμων), η χωροχρονική κατανομή τους και ο προσδιορισμός των αιτιών.
- 2) Καθορισμός της θνησιμότητας (άμεσης, έμμεσης και εσκεμμένης) από την αλιευτική δραστηριότητα.
- 3) Αξιολόγηση της κατάστασης των κύριων οικοτόπων τροφοληψίας.
- 4) Αξιολόγηση του βαθμού των σημαντικών πιέσεων που ασκούνται στα είδη.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

Α) Ενδιάμεση αναφορά προόδου της μελέτης η οποία θα περιλαμβάνει ταχεία εκτίμηση του βαθμού των κύριων πιέσεων (18 μήνες)

Β) Τελική Έκθεση (με την ολοκλήρωση του έργου στο 3ο έτος)

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0208
Ονομασία Μέτρου:
Καταγραφή και αξιολόγηση των πληθυσμών καρχαριδοειδών (Υφομοταξία: Ελασματοβράγχια)
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Εκπόνηση μελέτης βάσης η οποία θα καλύψει κενά γνώσης σχετικά με τους πληθυσμούς καρχαριών (είδη, συχνότητα παρουσίας, αφθονία, εξάπλωση), τα ενδιαιτήματά τους ως θαλάσσια πεδία αναπαραγωγής, διατροφής και ανάπτυξης στις περιοχές μελέτης δεδομένου ότι απαιτείται εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων συλλογής πρωτογενών δεδομένων (μελέτη βάσης). Μελέτη βάσης η οποία θα περιλαμβάνει εκτίμηση του πληθυσμού των ειδών στο θαλάσσιο χώρο με χωροχρονική ανάλυση, ταχεία εκτίμηση του βαθμού πιέσεων (με κύριες την αλληλεπίδραση του είδους με την επαγγελματική αλιεία), ταχεία εκτίμηση βαθμού διατήρησης των σημαντικών ενδιαιτημάτων ώστε να προσδιοριστούν ειδικά διαχειριστικά μέτρα, κατά τόπους όπου αυτό απαιτείται.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της περιοχής σε βάθος >5 m
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Prionace glauca
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.6
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει προηγούμενη επιστημονική εμπειρία σε μεσογειακό και εθνικό επίπεδο για τη μελέτη των πληθυσμών και των τροφικών προτιμήσεων των καρχαριών της Μεσογείου. Παρόλα αυτά τα δεδομένα που έχουν συλλεχθεί δεν έχουν επικαιροποιηθεί τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, ενώ η υφιστάμενη γνώση αφορά κυρίως καταγραφές από την αλιεία (παράπλευρο αλιεύμα). Η συστηματική παρακολούθηση των καρχαριών πραγματοποιείται κυρίως με τηλεπισκοπικά μέσα σε συνδυασμό με παρατηρήσεις πεδίου (αναγνώριση πτερυγίων με ειδικό λογισμικό, π.χ. iSharkFin από τον FAO) και αλιευτικά δεδομένα, όπου υπάρχει εμπειρία και γνώση σε παγκόσμιο επίπεδο. Τέλος υπάρχει εμπειρία και στην εκπόνηση Σχεδίων δράσης για τους καρχαρίες σε πολλές χώρες του κόσμου (π.χ. Ισραήλ, Ινδονησία, Αραβικά Εμιράτα κ.ά.).
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης

UNEP MAP RAC/SPA. 2003. Action Plan for the Conservation of Cartilaginous Fishes (Chondrichthyans) in the Mediterranean Sea. Ed. RAC/SPA, Tunis. 56 pp.
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
4 έτη (1ο έως 4ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
A) Ενδιάμεση αναφορά προόδου της μελέτης (2ο έτος)
B) Τελική Έκθεση (με την ολοκλήρωση του έργου στο 4ο έτος)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μακροπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
80.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Έπράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού για ανάθεση μελέτης, Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέριες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου. Η εφαρμογή τυχόν διαχειριστικών μέτρων που δύναται να κριθούν απαραίτητα μετά το πέρας της μελέτης παρόλα αυτά, αναμένεται να έχει δυσχέρεια αποδοχής στους αλιείς.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Καταγραφή των πληθυσμών (εξάπλωση, αριθμός ατόμων, ηλικιακές κλάσεις, αναλογία φύλου κτλ.) των ειδών καρχαριών, των διαδρόμων μετακίνησης/ μετανάστευσης και των ενδιαιτημάτων τους (πιθανά πεδία διατροφής, ανάπτυξης, αναπαραγωγής) με χωροχρονική ανάλυση, και ταχεία εκτίμηση της κατάστασής τους με έμφαση στο είδος <i>Prionace glauca</i> με τη χρήση τηλεπισκοπικών μέσων (tagging) σε συνδυασμό με παρατηρήσεις πεδίου (αναγνώριση πτερυγίων με ειδικό λογισμικό, π.χ. iSharkFin από τον FAO) και αλιευτικά δεδομένα (το είδος αλιεύεται ως παράπλευρο αλιεύμα). Εκτίμηση της γενετικής ποικιλομορφίας των πληθυσμών των ειδών καρχαριών καθώς και της συσχέτισής τους με άλλους πληθυσμούς τους είδους με τη χρήση μοριακών δεικτών. Καταγραφή και αξιολόγηση των πιέσεων και απειλών που αντιμετωπίζουν τα είδη με έμφαση στην αλληλεπίδραση του είδους <i>Prionace glauca</i> με την επαγγελματική αλιεία, με έμφαση στα πελαγικά παραγάδια. Προτάσεις διαχειριστικών δράσεων για τη διατήρηση των πληθυσμών των ειδών καρχαριών, τη μείωση των πιέσεων και απειλών που αντιμετωπίζουν και δράσεις ενημέρωσης στους χρήστες και αρμόδιους φορείς.
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

Ενδιάμεση αναφορά προόδου της μελέτης η οποία θα περιλαμβάνει ταχεία εκτίμηση της κατάστασης των πληθυσμών, των ενδιαιτημάτων και του βαθμού των κύριων πιέσεων (2ο έτος)
Τελική Έκθεση (με την ολοκλήρωση του έργου στο 3ο έτος)

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0304
Ονομασία Μέτρου:
Παρακολούθηση θαλασσιών ειδών πανίδας
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Σχέδιο παρακολούθησης των θαλασσιών ειδών πανίδας
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Όλοι τα θαλάσσια είδη πανίδας
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.1, A.5.2, A.5.3, A.5.4, A.5.5
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει επάρκεια γνώσης και εμπειρίας στην παρακολούθηση των θαλασσιών ειδών πανίδας
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
4 έτη (1ο έως 5ο έτος) αναλόγως το είδος αναφοράς και τη διάρκεια μελέτης βάσης (εάν υπάρχει)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Κάθε έτος και εφάπαξ (1ο έως 5ο έτος)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
MM25307CW0204 Πρόγραμμα συλλογής δεδομένων στο θαλάσσιο χώρο για την εκτίμηση των πληθυσμών των θαλάσσιων χελωνών <i>Caretta caretta</i> και <i>Chelonia mydas</i> , των πιέσεων που δέχονται και της κατάστασης των ενδιαιτημάτων τροφοληψίας (μελέτη βάσης). MM25307CW0203 Ταχεία εκτίμηση των πληθυσμών της <i>Monachus monachus</i> στο θαλάσσιο

χώρο με χωροχρονική ανάλυση, του βαθμού πιέσεων, την κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων που αποτελούν κύριο μέρος της διατροφής του και εκτίμηση του βαθμού διατήρησης των κύριων ενδιαιτημάτων τροφοληψίας του είδους
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
Αναλύονται για κάθε σχέδιο παρακολούθησης στο αντίστοιχο κεφάλαιο
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για εργασίες πεδίου
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέρειες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Η δράση αποτελεί συνέχεια των μέτρων MM25307CW0203, MM25307CW0201, MM25307CW0203, MM25307CW0204
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιγράφεται αναλυτικά στο πρόγραμμα παρακολούθησης των θαλασσίων ειδών πανίδας. Η δράση αποτελεί συνέχεια των μέτρων MM25307CW0203, MM25307CW0201, MM25307CW0203, MM25307CW0204 τα οποία θα θέσουν τη βάση για την συνέχιση των δράσεων παρακολούθησης
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Έκταση, Χάρτες παρουσίας και κατάστασης διατήρησης των ειδών 3. Ετήσια τεχνική έκθεση 4. Αριθμός πιέσεων και απειλών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν 5. Αριθμός οικοσυστημικών υπηρεσιών που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν

3 Μέτρα διαχείρισης υδάτων

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CC1101
Ονομασία Μέτρου:
Μελέτη βάσης και αποκατάσταση του υποθαλάσσιου βυθού από την απόθεση ερυθράς ιλύος (red mud, κόκκινη λάσπη), ως βιομηχανικό κατάλοιπο επεξεργασίας βωξίτη
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το φαινόμενο της "κόκκινης λάσπης" αποτελεί ένα πρόβλημα στον κόλπο της Αντίκυρας που έχει απασχολήσει την τοπική κοινωνία και τους επιστήμονες για πάνω από μια δεκαετία. Η δράση αποσκοπεί στην καταγραφή και εκτίμηση της κατάστασης για με φυσικό-χημικές αναλύσεις, της βενθικής μακροπανίδας (ROV) και ιχθυοπανίδας που θα οδηγήσει σε προτάσεις δράσεων αποκατάστασης τοπικά.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CC11
Τύπος του μέτρου:
Παρεμβάσεις με τη μορφή έργων, Άλλα
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Κόλπος Αντίκυρας (90-140 μέτρα)
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.10.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.5.11
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
C12
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει εμπειρία στις έρευνες πεδίου και την εκτίμηση των επιπτώσεων στην περιοχή που είχαν πραγματοποιηθεί το 2007 από το ΕΛΚΕΘΕ. Εμπειρία υπάρχει και σε άλλες περιοχές της χώρας (π.χ. Ευβοϊκός κόλπος), τη Μεσόγειο (π.χ. Τάραντο Ιταλία) και την Ευρώπη. Παρόλα αυτά δεν υπάρχει εμπειρία σε έργα αποκατάστασης του πυθμένα από τέτοιας μορφής πιέσεις, εάν αυτά κριθούν απαραίτητα.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης

2 έτη (1ο έως 2ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1ο-2ο έτος: μελέτη βάσης εκτίμησης επιπτώσεων και προτάσεις αποκατάστασης
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μακροπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ, Λιμενικό, ΥΠΕΝ
Εκτιμώμενο Κόστος
100.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εφόσον αποδειχθεί ότι η παρουσία της ερυθράς ιλύος προκαλεί σημαντικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα και τον άνθρωπο (μεταφορά τοξικών ουσιών μέσω τροφικής αλυσίδας), θα χρειαστούν επιπλέον άδειες από τις αρμόδιες αρχές για την υλοποίηση των έργων αποκατάστασης.
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Πρόκειται για ένα έργο υψηλού κόστους σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητη η αποκατάσταση του οικοσυστήματος. Πιθανές τεχνικές δυσκολίες δύναται να προκύψουν μετά την απομάκρυνση της ερυθράς ιλύος από τον θαλάσσιο πυθμένα και περαιτέρω διεργασία της με στόχο την αδρανοποίησή της.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Οι τελευταίες μελέτες για την κόκκινη λάσπη και την εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης των βενθικών βιοκοινοτήτων στον κόλπο της Αντίκυρας και στον εποικισμό των βενθικών υποστρωμάτων από θαλάσσιους οργανισμούς - 'Μηχανικούς του Οικοσυστήματος' (Ecosystem engineers) έγιναν το 2007. Έκτοτε και μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει κάποια επίσημη μελέτη και έρευνα για την κατάσταση της χωρικής κατανομής των βενθικών βιοκοινοτήτων και της οικολογικής τους κατάστασης, αλλά ούτε και για την διερεύνηση, των συγκεντρώσεων βαρέων μετάλλων, τοξικών ουσιών και συγκεντρώσεων ραδιενεργών στοιχείων, ούτε και της παρουσίας ή μη Μηχανικών Οικοσυστήματος (η παρουσία τους επηρεάζει θετικά την δομή και τις λειτουργίες της οικολογικής ζώνης όπου αυτοί εξαπλώνονται). Προτείνεται να γίνει αναλυτική χαρτογράφηση με κατάλληλα υδροακουστικά μέσα όπως πολυδεσμικό βυθόμετρο υψηλής συχνότητας για τον εντοπισμό της έκτασης αλλά και την σύγκριση με δεδομένα από προηγούμενες χαρτογραφήσεις του βυθού στη περιοχή (Iatrou et al., 2010), sub-bottom profiler για την εκτίμηση του πάχους της λάσπης, χρήση τηλεχειριζόμενου ρομποτικού υποβρύχιου σκάφους (ROV) για την συλλογή δεδομένων βιοποικιλότητας με οπτικές καταγραφές αλλά και συλλογή βενθικών βιολογικών δειγμάτων με δειγματολήπτες (τύπου αρπάγης ή δράγας) για την ποσοτική εκτίμηση της

οικολογικής κατάστασης με την χρήση βιοτικών δεικτών (π.χ. BENTIX, Shanon). Επιπλέον, προτείνεται να εκτιμηθεί με δείγματα ιχθυοπανίδας η πιθανή βιοσυσσώρευση ουσιών που συνδέονται αποκλειστικά με τη δραστηριότητα για την πιθανή εισαγωγή τους στην τροφική αλυσίδα μέσω της κατανάλωσης ψαριών από τον άνθρωπο.

Επιπρόσθετα, προτείνεται η αφαίρεση κόκκινης λάσπης πιλοτικά στη περιοχή σε βάθος και μορφολογικό χαρακτήρα που να μπορεί να αφαιρεθεί από τον βυθό και στην συνέχεια να γίνει παρακολούθηση της εξέλιξης της συγκεκριμένης περιοχής ώστε να εξαχθούν περισσότερο ασφαλή συμπεράσματα για την σκοπιμότητα αφαίρεσης της λάσπης από όλη την περιοχή εφόσον συνεκτιμηθούν οι δυνητικές επιπτώσεις στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο λόγω διασποράς ιζήματος στην στήλη του νερού.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Έκταση που μελετήθηκε
2. Αριθμός επιστημόνων και εργατομερών που απασχολήθηκαν
3. Τεχνική έκθεση (2ο έτος)

1. Έκταση που μελετήθηκε
2. Αριθμός επιστημόνων και εργατομερών που απασχολήθηκαν
3. Τεχνική έκθεση (2ο έτος)

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CE0401
Ονομασία Μέτρου:
Σύνταξη και θεσμοθέτηση Σχέδιου Δράσης αντιμετώπισης έκτακτου περιστατικού θαλάσσιας/παράκτιας ρύπανσης
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το Σχέδιο Δράσης αφορά την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών σε ατυχήματα που λαμβάνουν χώρα στο θαλάσσιο ή χερσαίο περιβάλλον, με επίπτωση φαινομένων ρύπανσης στην παράκτια ζώνη ή/και θαλάσσιο περιβάλλον (π.χ. ρίψη ανεπεξέργαστων λυμάτων ή/και χημικών ουσιών στη θάλασσα από χερσαίες δραστηριότητες, πετρελαϊκό ατύχημα από διερχόμενα πλοία ή εγκαταστάσεις εξόρυξης/ φύλαξης επικίνδυνων ουσιών, ηχορύπανση κτλ.). Το Σχέδιο Δράσης στοχεύει στην άμεση αντίδραση των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών με συγχρονισμένο και οργανωμένο τρόπο με στόχο την έγκαιρη και επιτυχή αποφυγή εκτεταμένων επεισοδίων ρύπανσης στα θαλάσσια είδη και τους τύπους οικοτόπων.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CE04, CE06, CF07, CH01, CC11
Τύπος του μέτρου:
Άλλο, Κανονιστικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση και παράκτια ζώνη της περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.7.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
E07, F20, F21, C12, D10
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει μικρή ωριμότητα και εμπειρία στον έλεγχο της ρύπανσης στα θαλάσσια είδη και τύπους οικοτόπων. Η υφιστάμενη εμπειρία και γνώση αφορά κυρίως καθαρισμούς του θαλασσίου ύδατος και πυθμένα από πετρελαϊκή ρύπανση στα διάφορα περιστατικά που κατά καιρούς έχουν λάβει χώρα στα χωρικά ύδατα.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη φώκαινα και το ρινοδέλφιο, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις θαλάσσιες χελώνες, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη μεσογειακή φώκια. Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (National Contingency Plan: NCP), Τοπικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (Local Contingency Plan: LCP)

Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Εκπόνηση Σχεδίου Δράσης: 1ο έτος, Θεσμοθέτηση: 2ο έτος, Εφαρμογή και ασκήσεις: 3ο-5ο έτος (και εφάπαξ)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΥΠΕΝ, Υπουργείο Ναυτιλίας, Λιμενικό, ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ, Περιφέρειες/ Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Εκτιμώμενο Κόστος
15.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Σύνταξη και έκδοση ΚΥΑ, Ειδικές άδειες από αρμόδιες αρχές για ασκήσεις ετοιμότητας
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Επιπλέον κόστος για την εφαρμογή του Σχεδίου δράσης αποτελεί η προμήθεια και διατήρηση αποθεμάτων ασφάλειας σε μέσα, υλικά και εξοπλισμό αντιμετώπισης της ρύπανσης
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου. Αντιθέτως, αναμένεται η συμμετοχή σε εθελοντές και ιδιώτες να είναι μεγάλη.
Άλλες πληροφορίες
Οι προδιαγραφές των υφιστάμενων λιμένων υποδοχής σκαφών και πλοίων οφείλουν να εναρμονίζονται με αυτές που ορίζονται από την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (ΙΜΟ) και τη Σύμβαση Διαχείρισης Υδάτων Έρματος, με στόχο την ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών, την πρόληψη ατυχημάτων και τη ρύπανση των θαλασσών
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Παρόλο που υπάρχει εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης, αυτό αφορά μόνο τον καθαρισμό των υδάτων και του υποθαλάσσιου βυθού ενώ δεν συμπεριλαμβάνει στοχευμένες δράσεις για την αποκατάσταση των πληθυσμών ειδών και τύπων οικοτόπων που δύναται να είναι παρόντα στην ευρύτερη περιοχή και επηρεάζονται σημαντικά από το περιστατικό. Συνεπώς κρίνεται απαραίτητη η σύνταξη Σχεδίου Δράσης Αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών ρύπανσης από πετρελαιοκηλίδες και εξορύξεις που στοχεύουν στην αποκατάσταση των θαλασσίων ειδών (π.χ. πληθυσμοί θαλασσιών θηλαστικών και ερπετών κτλ.) και τύπων οικοτόπων από τέτοια περιστατικά, και ένταξή του στο ευρύτερο σχέδιο αντιμετώπισης ρύπανσης σε εθνικό και τοπικό επίπεδο (Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (National Contingency Plan: NCP), Τοπικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (Local Contingency Plan: LCP)). Το Σχέδιο Δράσης στοχεύει στην κινητοποίηση μιας ευέλικτης και λειτουργικής οργανωτικής δομής από τις αρμόδιες υπηρεσίες (υπηρεσίες της Κεντρικής Διοίκησης, της Περιφέρειας και της Αυτοδιοίκησης, το Λιμενικό, οι Ένοπλες Δυνάμεις, τα σώματα ασφαλείας, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα εξειδικευμένα ερευνητικά

κέντρα και επιστημονικά ιδρύματα, και οι ΜΚΟ) για την άμεση αντίδραση και αντιμετώπιση του περιστατικού. Παραδείγματα συντονισμένων μέτρων που μπορεί να περιλαμβάνει το Σχέδιο Διαχείρισης περιλαμβάνει προσδιορισμός των περιοχών και πληθυσμών ειδών υψηλού κινδύνου, καθαρισμούς ατόμων των ειδών που πλήττονται από τη ρύπανση (π.χ. απομάκρυνση αργού πετρελαίου από το σώμα τους), λήψη κατάλληλης φαρμακευτικής αγωγής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των ρυπογόνων ουσιών στις λειτουργίες των ειδών, πρόβλεψη και διατήρησης αποθεμάτων μέσων, υλικών και εξοπλισμού, εκπαίδευση ειδικών, φορέων και εθελοντών κ.ά. Ασκήσεις επιχειρησιακής ετοιμότητας του Λιμενικού σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς για την αποκατάσταση της ποιότητας του θαλασσίου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας που φιλοξενεί η περιοχή μελέτης. Μετά τις δράσεις καθαρισμού και άμεσης αντιμετώπισης της ρύπανσης είναι αναγκαία η συστηματική παρακολούθηση των πληττόμενων ειδών με χρήση βιοδεικτών και άλλων παραμέτρων που δύναται να έχουν επηρεαστεί από το περιστατικό. Σημαντικό ρόλο για την αντιμετώπιση των έκτακτων περιστατικών ρύπανσης έχουν οι ΜΚΟ με καταρτισμένους εθελοντές, συνεργαζόμενοι κτηνιατρικοί σύλλογοι, το Δίκτυο Διαχείρισης Εκβρασμών Ειδών Θαλάσσιας Άγριας Πανίδας και τα Κέντρα Περιθαλψής Ειδών Άγριας Πανίδας (ΚΕ.Π.Ε.Α.Π), των οποίων ο ρόλος θα πρέπει να καθορίζεται από το θεσμοθετημένο Σχέδιο Δράσης, ενώ η συμμετοχή τους στις ασκήσεις ετοιμότητας κρίνεται απαραίτητη.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Θεσμοθέτηση (Έκδοση ΚΥΑ)
2. Συμφωνητικά ΜΔΠΠ/ΟΦΥΠΕΚΑ με υπηρεσίες, ιδιώτες, ερευνητικά κέντρα και ΜΚΟ
3. Αριθμός προληπτικών ασκήσεων
4. Αριθμός υλικών που έγινε προμήθεια

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CJ0101
Ονομασία Μέτρου:
Καθαρισμός του θαλάσσιου βυθού από απορρίμματα με έμφαση στους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Απομάκρυνση απορριμμάτων από τον θαλάσσιο βυθό και σημαντικούς τύπους οικοτόπων με στοχευμένους καθαρισμούς
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CJ01
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της περιοχής, με έμφαση σε περιοχές ή/και τύπους οικοτόπων ή/και ΟΧΕ αναπαραγωγής και τροφοληψίας σημαντικών ειδών θαλάσσιας πανίδας, που δύναται να συγκεντρώνουν υψηλή συγκέντρωση απορριμμάτων λόγω συνθηκών υδρολογίας και γεωμορφίας πυθμένα
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1. 1110 Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους 2. 1120* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>) 3. 1150* Παράκτιες λιμνοθάλασσες 4. 1170 Ύφαλοι 5. 8330 Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.5.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.2.5, A.3.1, A.3.2, A.3.3, A.3.4, A.3.5, A.4.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
J02
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών Μέτρα διαχείρισης υδατικών πόρων Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Στην Ελλάδα έχουν εφαρμοστεί καθαρισμοί του θαλάσσιου βυθού ευρέως με την πρωτοβουλία ΜΚΟ, καταδυτικών συλλόγων και κέντρων, κυρίως στο παράκτιο περιβάλλον με τη συνδρομή εξειδικευμένων δυτών. Σημαντική είναι η συνεισφορά της ομάδας Aegean Rebreath που αναλαμβάνει συχνά τέτοιες δράσεις. Σε άλλες χώρες συχνή συμμετοχή σε τέτοιες δράσεις έχουν και τα σχολεία και τα Πανεπιστήμια, όπου οι μαθητές/ φοιτητές πραγματοποιούν ταυτόχρονο καθαρισμό της παραλίας, και συμμετέχουν τόσο στην διαλογή και ταξινόμηση των απορριμμάτων, όσο και στον εντοπισμό πιθανών πηγών απορριμμάτων της θάλασσας.

Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο δράσης για τη χελώνα <i>Caretta caretta</i> , Εθνικό Σχέδιο δράσης για τη μεσογειακή φώκια <i>Monachus monachus</i>
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Καθαρισμοί: Από Μάιο έως Οκτώβριο κάθε έτους 2. Εκτίμηση πηγών ρύπανσης: Από Νοέμβριο έως Απρίλιο κάθε έτους
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 "Παρακολούθηση θαλασσιών τύπων οικοτόπων" ΜΜ25307CW0305 "Παρακολούθηση ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον"
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ
Εκτιμώμενο Κόστος
1. Καθαρισμός: 15.000€ 2. Προμήθεια παράκτιων αλιέων συσκευές εντοπισμού αλιευτικού εργαλείου: 20.000€ 3. τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης: 2.000€
Πηγή χρηματοδότησης
Ταμείο Συνοχής, ΕΤΠΑ, ΕΠΑΛΥΘ, LIFE, INTERREG, ERASMUS
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Πιθανή αύξηση κόστους για τα βαθιά ύδατα, που απαιτεί εξειδικευμένους δύτες ειδικά καταρτισμένους για εργασία σε μεγάλα βάθη και μίσθωση σκάφους
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Το μέτρο αναμένεται να έχει ευρεία αποδοχή από τους χρήστες και την τοπική κοινωνία
Άλλες πληροφορίες
Φορείς που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη δράση: ΜΚΟ, Σύλλογοι Αλιέων, Λιμενικό Σώμα, Δήμοι, Περιφέρειες, Καταδυτικά Κέντρα, Τοπικοί Σύλλογοι Πολιτών, Σύλλογοι Ναυσιπλόων (Φουσκωτά, Ιστιοπλοϊκά κλπ.), Εταιρείες ανακύκλωσης, Σχολεία, Πανεπιστήμια
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Στόχος της δράσης είναι η μείωση των απορριμμάτων από τις δραστηριότητες σε στεριά (τουρισμός, δραστηριότητες αναψυχής κτλ.) και θάλασσα (π.χ. απολεσθέντα αλιευτικά εργαλεία από την επαγγελματική και ερασιτεχνική αλιεία, υδατοκαλλιέργειες, θαλάσσιες μεταφορές, τουρισμός, δραστηριότητες αναψυχής, στρατιωτικές ασκήσεις κτλ.), όπου επιβαρύνουν με απορρίμματα τους θαλάσσιους τύπους οικοτόπων και τα θαλάσσια είδη πανίδας, και το θαλάσσιο περιβάλλον γενικότερα. Στη δράση προτείνονται να υλοποιηθούν εκτεταμένοι καθαρισμοί του θαλάσσιου βυθού όπου πραγματοποιείται ανέλκυση και συλλογή απορριμμάτων, καθώς και διαλογή, ταξινόμηση και καταγραφή τους ώστε τα στοιχεία αυτά να προσφέρουν συμπεράσματα για τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην ευρύτερη περιοχή και προκαλούν απορρίμματα, και τον χωρικό εντοπισμό των πηγών επιβάρυνσης της περιοχής. Η απομάκρυνση των θαλάσσιων απορριμμάτων υλοποιείται με στοχευμένους υποβρύχιους καθαρισμούς από ειδικά εκπαιδευμένους αυτόνομους δύτες με τη συνδρομή των τοπικών

καταδυτικών κέντρων και εθελοντών της περιοχής, τη συνδρομή των Δήμων, Ναυτικών συλλόγων και του Λιμενικού, ή/και με ειδικά εξοπλισμένα σκάφη.

Η καταγραφή και ταξινόμηση των απορριμμάτων σε βασικές κατηγορίες και μεγέθη πραγματοποιείται στη στεριά, στο σημείο συγκέντρωσης. Οι βασικές κατηγορίες αφορούν το βασικό συστατικό του απορρίμματος και ταξινομούνται ως εξής: πλαστικά (π.χ. γόπες, αλιευτικά δίχτυα, καλαμάκια, πλαστικές συσκευασίες προϊόντων και φαγητών, σακούλες, παιχνίδια κτλ.), πολυεστέρες (αφρός, σφουγγάρια μόνωσης, φελιζόλ, σωσίβια κτλ.), υγειονομικά (είδη υγιεινής, υγρά μαντηλάκια κτλ.), υφασμάτινα (ρούχα, παπούτσια, κτλ.), κεραμικά, λαστιχένια (π.χ. γάντια βυτιλίου ή κουζίνας, λάστιχα οχημάτων, μπαλόνια κτλ.), μεταλλικά (π.χ. αλουμινόχαρτο, δοχεία αλουμινίου, καπάκια, κονσέρβες, γάντζοι, κλωβοί, σύρμα, συρματοπλέγμα, μπαταρίες κτλ.), φαρμακευτικά (εισπνεόμενο σπρέι, χάπια, κτλ.), χάρτινα (εφημερίδες, περιοδικά, χάρτινες συσκευασίες, σακούλες κτλ.), ξύλινα (π.χ. φελλός, παλέτες, ξυλάκια παγωτών, κιβώτια, παγίδες αλιείας κτλ.). Οι κατηγορίες δύναται να εξειδικεύονται όσο γίνεται περισσότερο, ώστε να διευκολύνεται ο εντοπισμός των πηγών ρύπανσης. Για τον προσδιορισμό των πηγών ρύπανσης, καταγράφονται οι δραστηριότητες στη χέρσο και στη θάλασσα και ο τύπος απορριμμάτων που δύναται να απελευθερώνουν στο θαλάσσιο περιβάλλον, τα ρεύματα της περιοχής και οι καιρικές συνθήκες. Με συνδυασμό της παραπάνω πληροφορίας δύναται να προσδιοριστούν οι ενδεχόμενες πηγές ρύπανσης για κάθε τύπο απορρίμματος.

Μετά την καταγραφή και ταξινόμηση των ειδών, τα απορρίμματα μεταφέρονται σε κάδους απορριμμάτων και ανακύκλωσης με τη συνεισφορά της υπηρεσίας καθαρισμού του Δήμου. Η δράση δύναται να ενισχυθεί με επιπλέον μέτρα όπως η παροχή συσκευών εντοπισμού (GPS) με στόχο τον άμεσο εντοπισμό των απολεσθέντων αλιευτικών εργαλείων στους παράκτιους αλιείς και την τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης στα αλιευτικά καταφύγια, μαρίνες και λιμένες σε συνεργασία με εταιρεία ανακύκλωσης/ μεταποίησης των απορριμμάτων. Η δράση προτείνεται να υλοποιείται κάθε χρόνο σε στοχευμένες περιοχές. Η δράση συνίσταται να συνδυαστεί και με ταυτόχρονους καθαρισμούς της χερσαίας παράκτιας ζώνης (παραλία). Αναμένεται να ευνοήσει και άλλα είδη χλωρίδας και πανίδας που είναι παρόντα στην περιοχή.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Αριθμός καθαρισμών ανά έτος
2. Αριθμός ομάδων/ ατόμων που συμμετέχουν στους καθαρισμούς
3. Ποσότητα συλλεγμένων απορριμμάτων ανά κατηγορία

4 Μέτρα ρύθμισης αλιείας

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CG0104
Ονομασία Μέτρου:
Εκπόνηση Σχεδίου Επαγγελματικής και Ερασιτεχνικής Αλιευτικής διαχείρισης της περιοχής
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Αποτίμηση της κατάστασης των βιολογικών πόρων και του βαθμού αλιευτικής εκμετάλλευσης της περιοχής μελέτης από την επαγγελματική και ερασιτεχνική αλιεία. Πρόταση επιπλέον διαχειριστικών μέτρων κατά τόπους (πιλοτικές εφαρμογές για προσαρμογές αλιευτικών εργαλείων, εφαρμογή χωρικών/εποχικών απαγορεύσεων, απαγόρευση χρήσης αλιευτικού εργαλείου, μείωση αλιευτικής προσπάθειας (αριθμός σκαφών, άδειες), του μεγέθους αλιεύματος, ποσοστώσεις κ.τ.λ.) εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CG01, CG04, CG05
Τύπος του μέτρου:
Κανονιστικό, Οικονομικό, Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της περιοχής μελέτης και της ευρύτερης περιοχής.
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1110, 1120*, 1150* 1170, <i>Cymodocea nodosa</i> , <i>Cystoseira</i> spp, <i>Epinephelus marginatus</i> , <i>Hippocampus guttulatus</i> , <i>Hippocampus hippocampus</i> , <i>Sciaena umbra</i> , <i>Syngnathus acus</i> , <i>Arca noae</i> , <i>Lithophaga lithophaga</i> , <i>Palinurus elephas</i> , <i>Scyllarides latus</i> , <i>Tonna galea</i> , <i>Pinna nobilis</i> , <i>Caretta caretta</i> , <i>Chelonia mydas</i> , <i>Monachus monachus</i> , <i>Aplysina aerophoba</i> , <i>Axinella damicornis</i> , <i>Axinella polypoides</i> , <i>Axinella</i> spp, <i>Cladocora caespitosa</i> , <i>Dendrophyllia ramea</i> , <i>Eunicella cavolini</i> , <i>Leptogorgia sarmentosa</i> , <i>Lithophaga lithophaga</i> , <i>Madracis pharensis</i> , <i>Paramuricea clavata</i> , <i>Polycyathus muelleriae</i> , <i>Savalia (=Gerardia) savaglia</i> , <i>Savalia savaglia</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.3.4, B.3.5, B.3.6, B.3.7, B.3.8, B.3.9, B.3.10
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.1, A.2, A.3, A.4
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
G01
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Διαχείριση επισκεπτών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Μέτρια προς Υψηλή.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την θαλάσσια χελώνα <i>Caretta caretta</i> , Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια <i>Monachus monachus</i> .
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Φάση Α (μελέτη): 1ο-2ο έτος, Φάση Β (θεσμοθέτηση): 3ο έτος, Φάση Γ (εφαρμογή): 4ο έτος και εφάπαξ
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25401CW0304 Παρακολούθηση θαλασσίων ειδών πανίδας ΜΜ25401CW0303 Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ, ΥΠΑΑΤ, Λιμενικό
Εκτιμώμενο Κόστος
40.000€
Πηγή χρηματοδότησης
Υπουργείο Γεωργίας/Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ΕΣΠΑ
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Θεσμοθέτηση Σχεδίου Αλιευτικής Διαχείρισης
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Για την υλοποίηση του έργου απαιτείται η δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης με τους αλιείς ώστε να υπάρχει αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης της δραστηριότητας, του οικοσυστήματος και των ιχθυοαποθεμάτων της περιοχής.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Αναμένεται να υπάρξει δυσφορία από τους αλιείς, αλλά σε συνδυασμό με τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που έχουν προβλεφθεί, αναμένεται σημαντική αποδοχή του μέτρου.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Φάση Α - Μελέτη: Η μελέτη-σχέδιο αλιευτικής διαχείρισης θα πρέπει να μπορεί να απαντήσει στα εξής ερωτήματα: - Κατά πόσον η σημερινή γενική κατάσταση στους βιολογικούς πόρους είναι βιώσιμη, αν δεν εφαρμοσθεί καμιά επιπρόσθετη διαχειριστική στρατηγική, πέρα από την υπάρχουσα νομοθεσία - Κατά πόσο η παραγωγικότητα της ευρύτερης περιοχής εξαρτάται από επιμέρους περιοχές προστασίας και ανατροφής νεαρών ατόμων - Αν υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της αφθονίας των ιχθυοπληθυσμών του θαλάσσιου οικοσυστήματος στην ευρύτερη περιοχή - Αν η εφαρμογή περιοριστικών μέτρων στην επαγγελματική και ερασιτεχνική αλιεία, θα μπορούσε ανταποδοτικά να ωφελήσει τους επαγγελματίες αλιείς στην ευρύτερη περιοχή.

Βασικός στόχος του σχεδίου αλιευτικής διαχείρισης θα είναι η εκτίμηση και διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων στην ευρύτερη περιοχή για αλιευτική ανάπτυξη (επαγγελματική και ερασιτεχνική αλιεία) με χρήση σύγχρονων και παραδοσιακών αλιευτικών εργαλείων φιλικών προς το περιβάλλον και ανάπτυξη κινήτρων για είσοδο στο κλάδο νέων ανθρώπων. Η μελέτη-σχέδιο επαγγελματικής και ερασιτεχνικής αλιευτικής διαχείρισης στην περιοχή μελέτης θα πρέπει να καλύπτει χρονικά 2 αλιευτικές περιόδους (για λόγους στατιστικής αξιοπιστίας και καταγραφής της δυναμικής των ιχθυοπληθυσμών) και προτείνεται να περιλαμβάνει τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

α) Αποτίμηση βιολογικών πόρων: Η αποτίμηση της κατάστασης των βιολογικών πόρων, οφείλει να καλύπτει αρκετά μεγάλο φάσμα βιοποικιλότητας και όχι μόνο τα είδη με οικονομικό ενδιαφέρον, εφόσον ο στόχος της είναι γενικότερος και αφορά στην όλη κατάσταση του οικοσυστήματος. Στα είδη-στόχους που θα επιλεγούν για να μελετηθούν σε βάθος, θα πρέπει να περιλαμβάνονται εκτός από τα ψάρια και σημαντικά ασπόνδυλα (μαλάκια, καρκινοειδή). Στα υπό μελέτη είδη θα πρέπει να γίνει εκτίμηση της αφθονίας, της δυναμικής των πληθυσμιακών παραμέτρων και να διαπιστωθούν οι εποχιακές και χωρικές μεταβολές. Οι εκτιμήσεις θα πρέπει να βασίζονται σε μετρήσεις πεδίου και αλιευτικές δειγματοληψίες με τη χρήση εμπορικών αλιευτικών σκαφών, και να ληφθεί πρόνοια επιπρόσθετης χρήσης μαθηματικών μοντέλων στις περιπτώσεις όπου οι μετρήσεις είναι αδύνατες ή ασύμφορες.

β) Αποτίμηση αλιευτικής δραστηριότητας: Η αποτίμηση της αλιευτικής δραστηριότητας τόσο των επαγγελματικών, όσο και των ερασιτεχνικών σκαφών, προτείνεται να γίνει με τη χρήση ερωτηματολογίων, επιτόπιων παρατηρητών και καταγραφή της αλιευτικής παραγωγής της περιοχής. Η ανάλυση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της την συχνότητα χρήσης του σκάφους ανά εργαλείο, εποχή, μέγεθος και τύπο σκάφους.

γ) Υδροακουστική εκτίμηση αφθονίας: Ειδικά για ρηχές περιοχές της παράκτιας ζώνης, όπου άλλες μέθοδοι εκτίμησης της αφθονίας νεαρών ψαριών είναι προβληματικές, στη μελέτη θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί εξειδικευμένη υδροακουστική τεχνολογία και κατάλληλος εξοπλισμός, ώστε να υπάρχει ποσοτική εκτίμηση της αφθονίας και εντοπισμός των περιοχών που παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και ενηλικίωση των νεαρών ατόμων

δ) Κωδικοποίηση- Χαρτογράφηση: Τα δεδομένα που θα συλλεχθούν στη διάρκεια της προτεινόμενης μελέτης στην περιοχή θα πρέπει να ενσωματωθούν σε μια εύχρηστη γεωχωρική βάση δεδομένων, έτσι ώστε η πληροφορία να μπορεί να είναι αξιοποιήσιμη και να χρησιμοποιηθεί και σε μελλοντικές μελέτες. Οι δε χωρικές μετρήσεις και οι προβολές τους θα πρέπει να είναι διαθέσιμες σε ψηφιακούς χάρτες, για την καλύτερη προβολή και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης

ε) Εφαρμογή οικοσυστημικών μοντέλων για την εξέταση σεναρίων αλιευτικής διαχείρισης και τα αποτελέσματά τους στα ιχθυαποθέματα και το αλιεύμα. Η μελέτη δύναται να καταλήγει σε διαχειριστικές προτάσεις, κανονιστικό πλαίσιο και πιλοτικές εφαρμογές μέτρων κατά τόπους, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο σύμφωνα με τα αποτελέσματά της.

Φάση Β – Θεσμοθέτηση

Φάση Γ - Υλοποίηση

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Μελέτη- Σχέδιο Αλιευτικής Διαχείρισης για ερασιτεχνική και επαγγελματική αλιεία
2. Θεσμοθέτηση Σχεδίου Αλιευτικής Διαχείρισης για ερασιτεχνική και επαγγελματική αλιεία

3. Αριθμός διαχειριστικών δράσεων που προτείνονται, αριθμός διαχειριστικών δράσεων που υλοποιήθηκαν
4. Αριθμός/ Έκταση περιοχών με ρυθμίσεις

5 Μέτρα διαχείρισης επισκεπτών

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CF0301
Ονομασία Μέτρου:
Μελέτη φέρουσας ικανότητας και Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών στο θαλάσσιο περιβάλλον
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Μελέτη φέρουσας ικανότητας και εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης Επισκεπτών στο θαλάσσιο περιβάλλον. Εκτίμηση φέρουσας ικανότητας. Χωροθέτηση έργων και υποδομών και τεχνική περιγραφή αυτών.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CF03
Τύπος του μέτρου:
Άλλο, Κανονιστικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής (θαλάσσιο τμήμα)
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Όλοι τα είδη και οι τύποι οικοτόπων του προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.1.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Γ.1.1, Γ.5.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
F07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού Διαχείριση επισκεπτών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Η εμπειρία και τεχνογνωσία για την εκπόνηση μελετών εκτίμησης της φέρουσας ικανότητας σε θαλάσσιου τύπου οικολογικών και είδη είναι περιορισμένες σε θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές στη Μεσόγειο (π.χ. Tavolara και Portofino MPA στην Ιταλία, Port Cros MPA στη Γαλλία) και κυρίως αφορούν την καταδυτική δραστηριότητα και την πρόσδεση σκαφών αναψυχής με πλωτά αγκυροβόλια φιλικά στον τ.ο. 1120* και 1170.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα (2021-2027)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
1 έτος (1ο έτος εφαρμογής)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Φάση Α: 5 μήνες, Φάση Β: 5 μήνες

Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0307 «Δίκτυο ενημέρωσης, έγκαιρης προειδοποίησης και βοήθειας για τις "εκρήξεις" μεδουσών» ΜΜ25307CF0302 «Εγκατάσταση ειδικών ναυδέτων σκαφών αναψυχής φιλικών προς τους ευαίσθητους τύπους οικοτόπων»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ (σε συνεργασία με Λιμενικές Αρχές)
Εκτιμώμενο Κόστος
50.000€
Πηγή χρηματοδότησης
Ταμείο Ανάκαμψης Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Συνεργασία με αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς (Λιμενικό Σώμα, ΟΤΑ) Προκήρυξη για την ανάθεση της μελέτης
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Χρειάζεται συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους δημόσιους φορείς της περιοχής, με διαφορετικής αρμοδιότητας στον ίδιο χώρο (Λιμενικό Σώμα, ΟΤΑ), και τους ιδιώτες χρήστες (π.χ. σύλλογοι ερασιτεχνικών αλιέων, επαγγελματιών αλιέων, καταδυτικά κέντρα κτλ.)
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Τα έργα ερμηνείας και ανάδειξης, καθώς και οι δράσεις που προωθούν την τουριστική ανάπτυξη χαίρουν κοινωνικής αποδοχής. Μερική δυσχέρεια μπορεί να υπάρξει από τους επισκέπτες της περιοχής σε περίπτωση αποκλεισμού μίας περιοχής, αλλά εκτιμάται ότι θα αρθεί με τις δράσεις ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης. Πιθανότητα μη αποδοχής των μέτρων από τον τουριστικό τομέα προβλέπεται να επιλυθεί με δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, απανομή τιμητικών τίτλων και πιστοποιητικών καλής πρακτικής.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Για την εκπόνηση της δράσης θα ληφθούν υπόψη επιτόπια έρευνα, βιβλιογραφικά δεδομένα, υφιστάμενα προγράμματα ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού στην Ελλάδα και το εξωτερικό, στοιχεία από φορείς της περιοχής και από πρόσωπα με εμπειρία σε συγκεκριμένους τομείς. Φάση Α: Καταγραφή και ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα: - Αξιοποίηση στοιχείων από διαθέσιμες μελέτες στην περιοχή. Αξιοποίηση στοιχείων αβιοτικού, βιοτικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος (δημογραφικά στοιχεία, οικονομικές δραστηριότητες, χρήσεις, δίκτυα-υποδομές, τουριστικές δραστηριότητες και υποδομές, δράσεις προστασίας κλπ), ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία. - Θεσμικές ρυθμίσεις – Ζώνες προστασίας – Επιτρεπόμενες χρήσεις και όροι και προϋποθέσεις αυτών (εφόσον έχει εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα για την Προστατευόμενη Περιοχή) - Αξιολόγηση περιοχής μελέτης και ευρύτερης περιοχής ως προς την οικοτουριστική ανάπτυξη. Καταγραφή και αξιολόγηση των υφιστάμενων υποδομών που χρησιμοποιούνται από τους επισκέπτες και τους κατοίκους της περιοχής.

- Προσδιορισμός ζωνών και χαρακτηριστικών αυτών ως προς την επισκεψιμότητα και άσκηση τουριστικών / αναψυχικών δραστηριοτήτων. Προσδιορισμός θέσεων με μεγάλη επισκεψιμότητα και ιεράρχηση πιέσεων.

- Εκτίμηση του μεγέθους εισροής των επισκεπτών και των πιέσεων που ασκούν στην προστατευόμενη περιοχή αυτής.

Εκτίμηση της αναμενόμενης ζήτησης, τα χαρακτηριστικά των ομάδων επισκεπτών (π.χ. φυσιολάτρες, ομάδα ενδιαφέροντος για τον αλιευτικό/ καταδυτικό τουρισμό, λάτρες του αθλητισμού υπαίθρου, μεμονωμένοι επισκέπτες, οπαδού του μαζικού τουρισμού, σκάφη αναψυχής, κλ.π), οι επιμέρους δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν και ο τρόπος προσέλκυσης των επισκεπτών.

Φάση Β: Εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας

Η φέρουσα ικανότητα επισκεπτών σε Εθνικά Πάρκα ορίζεται ως «ο τύπος και ο βαθμός χρήσης των επισκεπτών που μπορεί να δεχθεί το πάρκο διατηρώντας στα αποδεκτά όρια τους φυσικούς πόρους και τις κοινωνικές συνθήκες ώστε να πληρούνται οι σκοποί του πάρκου» (Manning, Robert. "Visitor experience and resource protection: A framework for managing the carrying capacity of National Parks." *Journal of Park & Recreation Administration* 19.1 (2001)). Η φέρουσα ικανότητα αποτελεί βασικό εργαλείο για την οργάνωση της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής, της ρύθμισης της επισκεψιμότητας αλλά και της παρακολούθησης της τουριστικής δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη φέρουσα ικανότητα των οικοσυστημάτων, αλλά και το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της περιοχής, ώστε να μην υποβαθμίζεται η κατάσταση διατήρησης των σημαντικών ειδών και τ.ο.

Για την εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας θα ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, οι ανάγκες διατήρησης των προστατευτέων αντικειμένων, διαχειριστικές και περιβαλλοντικές παράμετροι, ενώ θα χρησιμοποιηθεί εφαρμογή συνδυασμένων μεθόδων (Χωρική Φέρουσα Ικανότητα, Πραγματική Φέρουσα Ικανότητα, Αποτελεσματική ή Ισχύουσα Φέρουσα Ικανότητα).

Φάση Γ: Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών με σκοπό την προώθηση του αειφόρου τουρισμού

Στο Σχέδιο που θα καταρτιστεί θα περιλαμβάνεται η χωροθέτηση και περιγραφή των ακόλουθων έργων και δράσεων:

1. Κέντρο Διοίκησης και Ενημέρωσης (κτίριο):

Ο χώρος αυτός θα αποτελέσει τον βασικό πόλο διαχείρισης της περιοχής και πυρήνα του συστήματος ερμηνείας του περιβάλλοντος. Η χωροθέτησή του κτιρίου θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε αφ' ενός μεν να καθιστά εύκολο τον εντοπισμό του, αφ' ετέρου δε να εξασφαλίζει την εύκολη πρόσβαση σ' αυτό. Το Κέντρο Πληροφόρησης είναι σκόπιμο να χωροθετηθεί εντός ή πλησίον οικισμού, για λόγους ασφάλειας αλλά και ενίσχυσης της επισκεψιμότητας, ώστε να στηρίζονται έμμεσα και άλλες δραστηριότητες (π.χ. διατροφή, οργάνωση περιηγήσεων κ.λπ.) ενώ παράλληλα να μην διακινδυνεύεται πιθανή υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος από τη διακίνηση των επισκεπτών. Επίσης θα ήταν προτιμότερο να γίνει η χρήση υφιστάμενου διαθέσιμου κτιρίου παρά η ανέγερση νέου.

2. Κέντρα και Περίπτερα Ενημέρωσης και Προσανατολισμού Επισκεπτών

Τα Κέντρα Ενημέρωσης και Προσανατολισμού επισκεπτών αποτελούν συμπληρωματικά στο Κέντρο Διοίκησης & Ενημέρωσης περιφερειακούς πόλους διαχείρισης της περιοχής και τους συστήματος ερμηνείας του περιβάλλοντος. Οι χώροι αυτοί έχουν σκοπό την ενημέρωση και προσανατολισμό των επισκεπτών δίνοντας έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής.

Τα Περίπτερα Ενημέρωσης θα χωροθετηθούν σε επιλεγμένα σημεία στρατηγικής σημασίας για την ενημέρωση των επισκεπτών, τη διάχυση των πληροφοριών για τις δράσεις και τα προστατευτέα αντικείμενα στην περιοχή και την ανάπαυση των επισκεπτών. Προτείνεται να εγκατασταθούν λυόμενα ξύλινα κιόσκια, σε συνεργασία και υπό την έγκριση του αρμόδιου Δασαρχείου και, αν απαιτείται, της τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Έργα ερμηνείας περιβάλλοντος που θα περιλαμβάνουν:

Σχέδιο σήμανσης της περιοχής με ενημερωτικές πινακίδες: Η σήμανση αποτελεί σημαντικό στοιχείο κάθε συστήματος ερμηνείας και της οργάνωσης της αναψυχής αλλά και της εκπαιδευτικής ανάδειξης. Οι πινακίδες αποτελούν το βασικότερο μέσο παροχής πληροφοριών προς τους επισκέπτες, οι οποίες αφορούν επιτρεπόμενες και μη χρήσεις σε μια περιοχή,

πληροφορίες προσανατολισμού καθώς και εξειδικευμένες πληροφορίες για στοιχεία του χώρου. Οι πληροφορίες που δίδονται θα πρέπει να είναι συγκεκριμένες, ξεκάθαρες, συγκροτημένες, ευδιάκριτες και κατανοητές από το ευρύ κοινό. Οι πινακίδες τοποθετούνται σε θέσεις που είναι εύκολο να διαβαστούν και σε καμιά περίπτωση δεν θα πρέπει να κυριαρχούν στο τοπίο, αλλά να σε ενσωματώνονται αρμονικά σε αυτό. Βασικό είναι επίσης, να τοποθετούνται σε θέσεις προφυλαγμένες από τις καιρικές συνθήκες.

Ανάλογα με το σκοπό που εξυπηρετούν και τη θεματολογία τους, διακρίνουμε τους ακόλουθους τύπους πινακίδων:

- Πινακίδες "υποδοχής" σε επιλεγμένες εισόδους της περιοχής. Είναι οι πρώτες πινακίδες που βλέπουν οι επισκέπτες και γι' αυτό θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή κατά τη χωροθέτησή τους. Ο σκοπός που εξυπηρετούν είναι να δημιουργούν την αίσθηση στους επισκέπτες ότι εισέρχονται σε μια προστατευμένη περιοχή, ενώ μπορούν να συνοδεύονται από «Κώδικα καλού επισκέπτη».

- Μεγάλες ενημερωτικές πινακίδες. Τοποθετούνται σε κατάλληλα επιλεγμένα σημεία και ο σκοπός τους είναι να ενημερώνουν για τα αξιολογικά στοιχεία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της συγκεκριμένης περιοχής και να εντάσσουν τον επισκέπτη στους σκοπούς και τους στόχους της προστασίας της. Σε αυτές μπορούν να αποτυπώνονται οι ζώνες προστασίας της περιοχής, δημοφιλή σημεία κατάδυσης με ευαίσθητους βενθικούς οργανισμούς
- Περιστασιακές/ έκτακτες πινακίδες. Τοποθετούνται σε έκτακτες περιπτώσεις για να ενημερώσουν και να εξηγήσουν τυχόν αλλαγές στα ήδη καθορισμένα προγράμματα και να ζητήσουν την κατανόηση των επισκεπτών.

- Πινακίδες ασφάλειας. Τοποθετούνται σε κτίρια και σε σημεία της προστατευόμενης περιοχής όπου συνήθως εκτελούνται εργασίες και εφιστούν την αυξημένη προσοχή των επισκεπτών προκειμένου να αποφευχθούν ατυχήματα.

4. Θέσεις πρόβλεψης για κάδους απορριμμάτων και κάδους ανακύκλωσης.

5. Δράσεις για τη την αποφυγή της ρύπανσης από απορρίμματα.

6. Κανονιστικές ρυθμίσεις επίσκεψης στην περιοχή (π.χ. επιτρεπόμενες περίοδοι ανά θέση, ωράρια, καλές πρακτικές και οδηγίες κ.λπ)

Επιπλέον, με σκοπό την αποδοχή και εφαρμογή στην πράξη του Σχεδίου Διαχείρισης θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Δράσεις ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης / κατάρτισης των εμπλεκόμενων που σχετίζονται με την τουριστική δραστηριότητα και με την τοπική κοινωνία

- Σύναψη συμφωνιών καλών πρακτικών άσκησης των τουριστικών δραστηριοτήτων

- Προτείνεται επίσης να εξεταστεί η απονομή τιμητικών τίτλων ή/και πιστοποιήσεων από την διαχειριστική αρχή προς τους εμπλεκόμενους του τουρισμού που σέβονται τους όρους και προωθούν θετικές περιβαλλοντικές πρακτικές στις επιχειρήσεις τους αποτελώντας υπόδειγμα προς μίμηση για τους υπόλοιπους

7. Τοποθέτηση ειδικών πλωτών αγκυροβολίων φιλικών προς τον τ.ο. 1120* και 1170 με στόχο την αποφυγή της απευθείας αγκυροβόλησης των σκαφών αναψυχής πάνω στους ευαίσθητους οικοτόπους, η οποία μπορεί να συνοδεύεται από διαδικτυακή εφαρμογή παρακολούθησης και μίσθωσης θέσης.

Παραδοτέα Φάση Α:

- Έκθεση παρουσίασης της υφιστάμενης κατάστασης

- Σύνταξη κατευθύνσεων για τη διαχείριση των επισκεπτών με προσδιορισμό της φέρουσας ικανότητας

Παραδοτέα Φάση Β:

- Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών με προτάσεις συγκεκριμένων δράσεων και παρεμβάσεων
- Γεωχωρική βάση δεδομένων η οποία θα περιλαμβάνει την ακριβή θέση και λοιπά στοιχεία όλων των προτάσεων του Σχεδίου Διαχείρισης Επισκεπτών, καθώς και λοιπά χωρικά και περιγραφικά δεδομένα που παράγονται στο πλαίσιο του παρόντος.

- Πρόταση προγράμματος παρακολούθησης με σκοπό την διασφάλιση της διατήρησης του οικολογικού χαρακτήρα της προστατευόμενης περιοχής σε σχέση με την ανάπτυξη του

τουρισμού και με επιλογή δεικτών για κάθε μία από τις παραμέτρους (περιβαλλοντικές, κοινωνικές κλπ) που επηρεάζονται από την εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης Επισκεπτών.
-Θεσμικές και κανονιστικές ρυθμίσεις σχετικά με την διακίνηση των επισκεπτών

Τα παραδοτέα θα υποβάλλονται αυτόνομα και ολοκληρωμένα για τις ανωτέρω περιοχές

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Έκθεση παρουσίασης της υφιστάμενης κατάστασης
2. Προσδιορισμός φέρουσας ικανότητας
3. Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών. Αριθμός προτάσεων συγκεκριμένων δράσεων και παρεμβάσεων
4. Γεωχωρική βάση δεδομένων
5. Πρόταση προγράμματος παρακολούθησης
6. Θεσμικές και κανονιστικές ρυθμίσεις σχετικά με την διακίνηση των επισκεπτών

6 Μέτρα Επικοινωνίας, Ενημέρωσης, Ευαισθητοποίησης

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0101
Ονομασία Μέτρου:
Εξειδικευμένες δράσεις εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών στον τουριστικό τομέα
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιλαμβάνει την κατά τόπους διεξαγωγή εφάπαξ σεμιναρίων, παραγωγή οπτικο-ακουστικού υλικού και ενημερωτικών φυλλαδίων στους εργαζόμενους στον τουριστικό τομέα. Το έργο στοχεύει στην ενεργό εμπλοκή των επαγγελματιών στον τομέα του τουρισμού (ιδιοκτητών και εργαζόμενων) σχετικά με: • την κατανόηση της ανάγκης διατήρησης των ειδών θαλάσσιας πανίδας και των οικοτόπων τους, καθώς και των πιέσεων και απειλών που δέχονται από τις τουριστικές δραστηριότητες, • στη γνώση των προβλεπόμενων ειδικών διαχειριστικών μέτρων και ρυθμίσεων για την προστασία και διατήρηση των ειδών θαλάσσιας πανίδας και την ικανοποιητική διατήρηση των ενδιαιτημάτων τους • το σχετικό θεσμικό πλαίσιο εμπορίας και κατανάλωσης θαλάσσιων ασπόνδυλων κοινωτικού ενδιαφέροντος (<i>Pinna nobilis</i>, <i>Lithophaga lithophaga</i> κτλ.) • το σχετικό θεσμικό πλαίσιο απομάκρυνσης θαλασσίων ασπόνδυλων ειδών από το θαλάσσιο περιβάλλον για λόγους χρήσης διακόσμησης, κατασκευής κοσμημάτων, καλλυντικών, βρώση κτλ.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CF03
Τύπος του μέτρου:
Ενημερωτικά
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια και παράκτια ζώνη
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Όλοι τα είδη και οι τύποι οικοτόπων του προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
Γ.1.1, Γ.2.1, Γ.5.1, Γ.6.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
B.1.1, B.1.2
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
F07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Μικρή εμπειρία από ανάλογες μεμονωμένες δράσεις που πραγματοποιήθηκαν από ΜΚΟ και προγράμματα LIFE στο παρελθόν

Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την θαλάσσια χελώνα <i>Caretta caretta</i> , Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια <i>Monachus monachus</i> , Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την φώκαινα (<i>P. phocaena</i>) και το ρινοδέλφινο (<i>T. truncatus</i>)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
3 έτη (κυρίως κατά το διάστημα Μαρτίου - Μαΐου, δηλαδή κατά την προετοιμασία της τουριστικής περιόδου)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) - 1ο έως 3ο έτος 2. Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων - 1ο έτος 3. Οπτικο-ακουστικό υλικό - 2ο έτος
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
MM25307CF0301 «Μελέτη φέρουσας ικανότητας και Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών στο θαλάσσιο περιβάλλον» MM25307CW0103 «Ανάπτυξη προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των παραγωγικών ομάδων, τοπικών φορέων και της κοινωνίας για το σύνολο των οικοσυστημικών υπηρεσιών και των οφελών τους»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ Περιφέρεια / ΟΤΑ Υπουργείο Τουρισμού ΜΚΟ
Εκτιμώμενο Κόστος
30.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας» Πράσινο Ταμείο ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) ΜΚΟ Περιφέρεια / ΟΤΑ Χρηματοδότησης από ιδιωτικές πηγές
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Δεν προβλέπονται δυσχέριες στην κοινωνική αποδοχή
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιλαμβάνει την κατά τόπους διεξαγωγή εφάπαξ σεμιναρίων στους εργαζόμενους στον τουριστικό τομέα (ναυτιλιακές εταιρείες, ξενοδοχειακές μονάδες, επιχειρήσεις εστίασης, ιστιοπλοϊκά κέντρα, καταδυτικά κέντρα, επιχειρήσεις ενοικίασης σκαφών αναψυχής κτλ.), αλλά και παραγωγή οπτικο-ακουστικού υλικού (υψηλής ποιότητας υποβρύχιων φωτογραφιών από τις

περιοχές ενδιαφέροντος, υποβρύχια βίντεο, υποβρύχιους οδηγούς θαλάσσιας βιοποικιλότητας και θεματικά κόμικς) και ενημερωτικών φυλλαδίων που θα στοχεύουν στη διατήρηση των ειδών θαλάσσιας πανίδας και σημαντικών ενδιαιτημάτων τους. Πιο συγκεκριμένα, οι ενημερωτικές υποδράσεις θα στοχεύουν στις θεματικές ενότητες:

- στις ανθρωπογενείς οχλήσεις που συνδέονται με την τουριστική κίνηση, π.χ. οχλήσεις όπως η ελεύθερη ή αυτόνομη κατάδυση, το κανό, και γενικότερα οι επισκέψεις σε θαλάσσια σπήλαια, εντός των χερσαίων καταφυγίων αναπαραγωγής και ανάπαυσης της φώκιας, ο υποθαλάσσιος θόρυβος για είδη κητωδών και ο κίνδυνος προσκρούσεων από μηχανοκίνητα σκάφη αναψυχής για τα είδη κητωδών και τις θαλάσσιες χελώνες κ.ά.
- στη σημαντικότητα και την αξία των ειδών θαλάσσιας πανίδας και των ενδιαιτημάτων τους, όπως για παράδειγμα την κοινωνική αποδοχή της οικολογικής σημασίας των λιβαδιών ποσειδωνίας, ως ένα ιδιαίτερα σημαντικό ενδιαίτημα για την παράκτια ζώνη συνδέοντάς το με τα προβλήματα του και τις λύσεις που υπάρχουν με στόχο την ευαισθητοποίηση της υποβάθμισης τμημάτων λιβαδιών ποσειδωνίας για αναπτυξιακά έργα, την ανάσχεση της αντίληψης ότι τα ζωντανά λιβάδια ποσειδωνίας ως σκουρόχρωμοι όγκοι στο θαλάσσιο περιβάλλον, αποτελούν πολλές φορές αιτία αποφυγής για προσέγγιση και κολύμβηση.
- Ενημέρωση θεσμικού πλαισίου σχετικά με τα μέτρα περιορισμού παράνομης αλιείας, εμπορίας και κατανάλωσης θαλάσσιων ασπονδύλων κοινοτικού ενδιαφέροντος (*Pinna nobilis* και *Lithorhaga lithorhaga*), μέσω ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων (αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αλιείς, ιχθυοπώλες, επιχειρήσεις εστίασης) και καταναλωτών, την εφαρμογή των προβλεπόμενων ειδικών διαχειριστικών μέτρων και ρυθμίσεων εντός των προστατευόμενων περιοχών, όπως τα σημεία αγκυροβόλησης και φιλικών αγκυροβολίων, τη ρύθμιση του υποθαλάσσιου θορύβου για τη προστασία των κητωδών.
- την εκπαίδευση καλής συμπεριφοράς των χρηστών στον θαλάσσιο και χερσαίο χώρο των προστατευόμενων περιοχών, και συμμετοχής τους σε δραστηριότητες παρακολούθησης και χρήσης εργαλείων και εφαρμογών (π.χ. εφαρμογή αγκυροβολίων, χάρτες πανtex, εφαρμογές citizen science για αναφορά θεάσεων, περιστατικών ρύπανσης κτλ.).
- Δράσεις εκπαίδευσης (ενημερωτικά φυλλάδια) για την αναφορά περιστατικών υψηλής συγκέντρωσης μεδουσών και παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση επαφής λουόμενου με μέδουσα (αλλεργικό σοκ, κνησμός, ερεθισμός δέρματος κτλ.) σε ναυαγοσώστες, ιδιώτες που ασχολούνται με τον τουρισμό και την αλιεία, ξενοδόχους, κ.ά.
- Δράσεις ενημέρωσης στους επιχειρηματίες και υπαλλήλους εστίασης για την επιβολή κατάλληλης σήμανσης του αλιεύματος που προέρχεται από ερασιτεχνική αλιεία και ενδεχόμενες κυρώσεις αγοράς του.

Συνίσταται η Δράση να επαναλαμβάνεται ανά 6-ετία.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Αριθμός ενημερωτικών συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν
2. Αριθμός ενημερωτικών φυλλαδίων που παράχθηκαν
3. Αριθμός οπτικο-ακουστικού υλικού που παράχθηκε
4. Αριθμός εμπλεκόμενων που συμμετείχαν στα σεμινάρια

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0102
Ονομασία Μέτρου:
Δράσεις εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών αλιέων και ναυτιλομένων
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Περιλαμβάνει το σχεδιασμό και την έκδοση ειδικού ενημερωτικού υλικού και την οργάνωση και κατά τόπους διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) για την αντιμετώπιση των τυχαίων συλλήψεων και την πάταξη της ηθελμένης θανάτωσης των ειδών θαλάσσιας πανίδας (κητώδη, φώκια, θαλάσσιες χελώνες), καθώς και σημαντικών ειδών όπως η πίννα, αλλά και ενημέρωση σχετικά με εφαρμογή των προβλεπόμενων ειδικών διαχειριστικών μέτρων και ρυθμίσεων για την προστασία και μείωση των πιέσεων και απειλών στα προστατευόμενα είδη θαλάσσιας μεγαπανίδας και ενδεχόμενους κινδύνους (περιστατικά ρύπανσης, αναφοράς υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών, εισβλητικά χωροκατακτητικά είδη κ.ά.).
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Ενημερωτικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1. 1110 Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους 2. 1120* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonion oceanicae</i>) 3. 1150* Παράκτιες λιμνοθάλασσες 4. 1170 Ύφαλοι 5. 8330 Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας 7. <i>Monachus monachus</i> 8. <i>Tursiops truncatus</i> 9. <i>Stenella coeruleoalba</i> 10. <i>Delphinus delphis</i> 11. <i>Caretta caretta</i> 12. <i>Chelonia mydas</i> 13. <i>Pinna nobilis</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
Γ.1.1, Γ.2.1, Γ.6.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
B.1.2, B.2.1, B.11.1, B.11.2, B.11.3
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
G01
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής

Υπάρχει μακροχρόνια εμπειρία σε μεθοδολογία παροχής πρώτων βοηθειών και περίθαλψης σε περίπτωση τραυματισμένου ζώου, και αναφοράς περιστατικών εύρεσης νεκρού ζώου από ΜΚΟ και δίκτυο κτηνιάτρων, ενημέρωσης λιμενικού για το ισχύων νομικό πλαίσιο και διενέργεια ελέγχων εν πλω, και εγχειρίδια καλών πρακτικών για αλιείς (π.χ. πρόγραμμα ΜΟΦΙ WWF Ελλάς, 2005-2009). Για τις δράσεις αναφοράς υπάρχει επίσης μακροχρόνια εμπειρία στη χώρα κυρίως πρωτοβουλιακά από συλλόγους, ΜΚΟ και ερευνητικά προγράμματα.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη φώκαινα και το ρινοδελφίνο, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την θαλάσσια χελώνα <i>Caretta caretta</i>
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
2 έτη 1ο έως 2ο έτος, κυρίως κατά το διάστημα Οκτωβρίου - Απριλίου, όταν η επαγγελματική παράκτια αλιεία διεξάγεται λιγότερο εντατικά
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) - 1ο έως 2ο έτος 2. Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων - 1ο έτος
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0103 «Ανάπτυξη προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των παραγωγικών ομάδων, τοπικών φορέων και της κοινωνίας για το σύνολο των οικοσυστημικών υπηρεσιών και των οφελών τους» ΜΜ25307CE0101 «Προειδοποιητικό σύστημα ασφαλείας κητωδών για ναυσιπλόους (early warning system, EWS)» ΜΜ25307CW0302 «Δημιουργία βάσης δεδομένων και Web GIS εφαρμογής για την παρακολούθηση των Περιβαλλοντικών δεδομένων της περιοχής με στόχο την έγκαιρη επέμβαση και λήψη αποφάσεων.»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ ΥΠΑΑΤ Σε συνεργασία με Δίκτυο Κτηνιάτρων, Εθνική Επιτροπή εκβρασμών θαλασσίων ζώων, Δίκτυο Διάσωσης θαλασσίων χελωνών, ΜΚΟ
Εκτιμώμενο Κόστος
1. Διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) – 8.000 € 2. Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων – 2.000 €
Πηγή χρηματοδότησης
έργα LIFE ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας» Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
-
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
-
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Δεν προβλέπονται δυσχέρειες στην κοινωνική αποδοχή
Άλλες πληροφορίες

Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης

Η εμπλοκή θαλάσσιων ειδών πανίδας κατά την άσκηση της παράκτιας αλιείας (κυρίως σε στατικά δίκτυα αλλά και σε παραγάδια, αναλόγως με το είδος και την ηλικιακή του κλάση) στις περιοχές μελέτης γίνεται τυχαία είτε κατά τις μετακινήσεις των ειδών, είτε στην προσπάθειά τους να τραφούν από τα αλιεύματα που έχουν πιαστεί στα αλιευτικά εργαλεία. Συχνά τα είδη σκόπιμα τραυματίζονται ή/και θανατώνονται από αλιείς που αντιμετωπίζουν τα ζώα εχθρικά επειδή προκαλούν ζημιές στα αλιευτικά εργαλεία και στα αλιεύματα. Πιο ευάλωτα είναι τα είδη θαλασσίων χελωνών καθ'όλα τα ηλικιακά τους στάδια, ενώ τα υπόλοιπα είδη (κητώδη, φώκιες) είναι πιο ευάλωτα σε νεαρή ηλικία λόγω απειρίας και μικρού μεγέθους. Σημειώνεται ότι η συνέχιση της πίεσης συνιστά μεσοπρόθεσμη απειλή.

Οι δράσεις κατάρτισης και ενημέρωσης των επαγγελματιών αλιέων, με έμφαση στους παράκτιους αλιείς, περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) και έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων για την αναγνώριση ειδών, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο κυρώσεων για παράνομες πράξεις τραυματισμού ή θανάτωσης ειδών θαλάσσιας πανίδας από αμέλεια ή ηθελήμενα, αναφορά τυχαίων συλλήψεων στις αρμόδιες αρχές και καταγραφής τους στο πρόγραμμα παρακολούθησης της αλιείας και του αλιεύματος, καθώς και οδηγίες χειρισμών απεγκλωβισμού από αλιευτικά εργαλεία και παροχής πρώτων βοηθειών σε τραυματισμένα ζώα. Τα σεμινάρια θα συμπεριλαμβάνουν και ενημέρωση των παράκτιων αλιέων σχετικά με την παρουσία σημαντικών ειδών και τύπων οικοτόπων στην περιοχή, την εφαρμογή των προβλεπόμενων ειδικών διαχειριστικών μέτρων και ρυθμίσεων, τόσο για την προστασία των σημαντικών ειδών και την ικανοποιητική διατήρηση των ενδιαιτημάτων της, καθώς και μέτρα περιορισμού παράνομης αλιείας, εμπορίας και κατανάλωσης θαλάσσιων ασπονδύλων κοινοτικού ενδιαφέροντος (*Pinna nobilis* και *Lithophaga lithophaga*) και της εμπορίας τους. Τέλος είναι σημαντικό να συνδεθούν οι τ.ο. 1120*, 1150*, 1170 και 8330 με τις οικοσυστημικές λειτουργίες και υπηρεσίες που παρέχουν, την αναβάθμιση της ποιότητας των υδάτων, την ενίσχυση των ιχθυοαποθεμάτων και του τοπικού εισοδήματος των αλιέων κτλ.

Σε ό,τι αφορά τις δράσεις ενημέρωσης των ναυτιλόμενων με σεμινάρια και ενημερωτικά φυλλάδια, αυτές περιλαμβάνουν κυρίως δράσεις ευαισθητοποίησης για την αξία της θαλάσσιας μεγαπανίδας, και ενημέρωση για τα διαχειριστικά μέτρα και εργαλεία που προτείνονται σε περίπτωση που τα θαλάσσια είδη κητωδών βρίσκονται κοντά στην ακτίνα πλεύσης των διερχόμενων πλοίων.

Τέλος για την αναφορά περιστατικών ρύπανσης, ή άλλων σημαντικών φαινομένων που παρατηρούνται στο θαλάσσιο περιβάλλον (αναφορά ξενικών χωροκατακτητικών ειδών, υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών κ.ά.) απαιτείται έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων που θα επισημαίνουν τα εργαλεία και τους τρόπους αναφοράς, ενώ θα υπάρχει και άμεση ενημέρωση των ναυτιλόμενων και αλιέων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς. Τα ενημερωτικά φυλλάδια θα διαμοιραστούν στα αλιευτικά καταφύγια και λιμένες. Συνίσταται η Δράση να επαναλαμβάνεται ανά 6-ετία.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Αριθμός ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) ανά έτος - 1ο και 2ο έτος
2. Αριθμός ενημερωτικών φυλλαδίων - 1ο έτος

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0103
Ονομασία Μέτρου:
Ανάπτυξη προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των παραγωγικών ομάδων, τοπικών φορέων και της κοινωνίας για το σύνολο των οικοσυστημικών υπηρεσιών και των οφελών τους
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Εκπόνηση σχεδίου δράσης και υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης των παραγωγικών ομάδων, τοπικών φορέων και της κοινωνίας για το σύνολο των οικοσυστημικών υπηρεσιών και των οφελών τους
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Ενημερωτικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
Γ.3.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Γ.2.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
LIFE IP-4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002) (δράσεις ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης) Πολλά προγράμματα ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης έχουν εφαρμοστεί σε διάφορες προστατευόμενες περιοχές της χώρας
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα (2021-2027)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
3 έτη (2ο έως 5ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
3 έτη
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:

MM25307CW0301 «Καταγραφή, χαρτογράφηση, αξιολόγηση και αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών (MAES) της προστατευόμενης περιοχής»
Προτεραιότητα μέτρου:
Μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
70.000€ (το ακριβές ποσό θα καθοριστεί από το σχέδιο δράσης που θα προηγηθεί)
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) 'Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ανάθεση επιμέρους εργασιών με δημόσιους διαγωνισμούς
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέριες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση περιλαμβάνει: - Εκπόνηση σχεδίου (action plan) για τις δράσεις ενημέρωσης και προβολής - Συλλογή και συγγραφή υλικού που θα χρησιμοποιηθεί για τις δράσεις ενημέρωσης - Έκδοση έντυπου υλικού σε μορφή ενημερωτικών φυλλαδίων, αφισών και εγχειριδίων - Δημιουργία spot για τα social media - Οδηγός για τις οικοσυστημικές υπηρεσίες της προστατευόμενης περιοχής σε e-book και περιορισμένα έντυπα αντίγραφα - Οργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων Παραδοτέα: 1. Έκθεση περιγραφής και προγραμματισμού δράσεων 2. Παραγωγή έντυπου ενημερωτικού υλικού 3. 4 τουλάχιστον διαφορετικά ενημερωτικά spot για προώθηση στα social media 4. Βιβλίο οδηγός για τις οικοσυστημικές υπηρεσίες 5. Οργάνωση ημερίδων σύμφωνα με το action plan
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Αριθμός προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των παραγωγικών ομάδων της περιοχής 2. Αριθμός προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των τοπικών φορέων 3. Αριθμός προγραμμάτων ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0104
Ονομασία Μέτρου:
Περιβαλλοντική Ενημέρωση, Ευαισθητοποίηση και Εκπαίδευση
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Σχεδιασμός και υλοποίησης δράσεων για την περιβαλλοντική ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Ενημερωτικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.1.2
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Γ.1.1, Γ.2.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Όλες οι πιέσεις που σχετίζονται με ανθρωπογενείς δραστηριότητες
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Έχουν εκπονηθεί πολλά σχετικά προγράμματα και δράσεις στην επικράτεια και σε Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα (2021-2027) Σχέδια δράσης επιμέρους ειδών και τύπων οικοτόπων
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος) με έμφαση τους καλοκαιρινούς μήνες για τις δράσεις που στοχεύουν τουρισμό και επισκέπτες
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
5 έτη
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:

Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ Περιφέρεια / ΟΤΑ
Εκτιμώμενο Κόστος
100.000€
Πηγή χρηματοδότησης
Πράσινο Ταμείο 'ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ανάθεση επιμέρους εργασιών με δημόσιους διαγωνισμούς
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέρειες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Περιβαλλοντική ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση αποτελεί σημαντικό πυλώνα για την διαχείριση και προστασία της περιοχής. Παρόλο που η πλειονότητα των επισκεπτών/χρηστών της περιοχής φαίνεται να εμφανίζει ευαισθητοποίηση για την περιοχή, λίγοι γνωρίζουν την ιδιαίτερη αξία της, τα επιμέρους προστατευτέα αντικείμενα που περιλαμβάνει, το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις προστατευόμενες περιοχές κ.λπ. Η χαμηλή ευαισθητοποίηση και γνώση σχετικά με την ύπαρξη προστατευόμενων περιοχών είναι ένα ευρέως αναγνωρισμένο πρόβλημα στις μελέτες για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Τα προγράμματα Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης αναγνωρίζονται ως ένας παράγοντας μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας αφού εκπαιδεύει τους πολίτες και χρήστες του χώρου και διαμορφώνει πεπειθήσεις και στάσεις ζωής. Τα αποτελέσματα είναι και πιο βραχυπρόθεσμα, όμως, καθώς οι εκπαιδευόμενοι μεταφέρουν άμεσα τις εμπειρίες και τις γνώσεις στον κοινωνικό τους περίγυρο. Περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις: A) Σχέδιο Δράσης (action plan) για την περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση B) Παραγωγή ενημερωτικού υλικού Το έντυπο ενημερωτικό υλικό θα πρέπει να αφορά το σύνολο της περιοχής μελέτης και μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής : A. Οικοτουριστικός Οδηγός: Ο Οικοτουριστικός Οδηγός αποτελεί ειδική έκδοση όπου θα παρουσιάζονται οι ιδιαιτερότητες της περιοχής σχετικά με τη φυσική και πολιτισμική κληρονομιά του τόπου. Ο Οδηγός θα πρέπει να εισάγει τον επισκέπτη στην περιοχή περιγράφοντας το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της (ιστορικά-πολιτιστικά στοιχεία), να αναλύει τα ιδιαίτερα οικοσυστήματα της περιοχής, να δίνει έμφαση στους τύπους οικοτόπων και στα είδη χλωρίδας και πανίδας με ιδιαίτερη αναφορά στα απειλούμενα και σπάνια είδη και να αναφέρεται στη γεωλογική και παλαιοντολογική ιστορία της. Θα περιλαμβάνει φωτογραφίες και κείμενο περιγραφής των τύπων οικοτόπων, φωτογραφίες και κείμενο περιγραφής ειδών από τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής και θεματικό χάρτη απεικόνισης των τύπων οικοτόπων. Επιπλέον θα περιλαμβάνει στοιχεία για τη λειτουργία επί μέρους οικοσυστημάτων και τη σημαντικότητά τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Τέλος θα περιέχει έναν λειτουργικό χάρτη προσανατολισμού.

Β. Οικοτουριστικός χάρτης: Ο χάρτης θα πρέπει να έχει την κατάλληλη κλίμακα ώστε να δίνει σαφείς, ακριβείς και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τουλάχιστον τα κάτωθι :

- Τα όρια της προστατευόμενης περιοχής και των σημαντικών ενδιαιτημάτων
- Τα στοιχεία του τοπίου
- Τα ιστορικά, αρχαιολογικά και άλλα χαρακτηριστικά της περιοχής
- Την πρόσβαση, τις δυνατότητες διαμονής και διατροφής, τα διάφορα άλλα αξιοθέατα
- Τις διαδρομές και τα χαρακτηριστικά τους (βαθμός δυσκολίας, ενδεικτικός χρόνος κάλυψης)
- Τα τοπωνύμια
- Τους οικισμούς

Επιπλέον θα υποδεικνύει θέσεις οικοτουριστικών μονάδων, υπηρεσιών καθώς και βιολογικών και παραδοσιακών προϊόντων.

- Ενημερωτικά φυλλάδια/ Ειδικές εκδόσεις: Τα ενημερωτικά φυλλάδια θα περιλαμβάνουν είτε γενικά θέματα για την προστασία της περιοχής, είτε θα έχουν τη μορφή αφιερώματος, όπως για παράδειγμα για τις πεζοπορικές διαδρομές, για τα ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία για την καλλιέργεια της ελιάς και άλλων παραδοσιακών προϊόντων κλπ. Κάθε ενημερωτικό φυλλάδιο θα πρέπει να συνοδεύεται με χάρτη όπου θα επισημαίνονται οι δυνατότητες πρόσβασης, εφόσον υπάρχουν, καθώς και τα μέτρα προστασίας.

- Αυτοκόλλητο με το σήμα της προστατευόμενης περιοχής

Γ. Δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης

Οι δράσεις προτείνεται να περιλαμβάνουν:

- Προγράμματα ενημέρωσης με δημόσιες παρουσιάσεις σε όλους τους δήμους της ευρύτερης περιοχής.

- Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία της ευρύτερης περιοχής σχετικά με την αξία του προστατευτέου αντικειμένου, όπως τη χλωρίδα, την πανίδα και ορνιθοπανίδα, τους τύπους οικοτόπων, τα ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής.

- Διοργάνωση ειδικών ξεναγήσεων για μαθητές και φοιτητές

- Ενημέρωση των δασκάλων και καθηγητών για θέματα περιβάλλοντος της περιοχής

- Οργάνωση εκδρομών με στόχο την παρατήρηση της φύσης με ειδικότερες προσεγγίσεις (παρατήρηση πουλιών, ενημέρωση για την χλωρίδα, φωτογράφιση της κλπ..)

- Δημιουργία ομάδας τύπου «οι φίλοι της προστατευόμενης περιοχής» με παραρτήματα στα σχολεία των Δήμων της περιοχής, από όπου θα δημιουργηθούν σώματα εθελοντών για εργασία σε δραστηριότητες σχετικά με την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος.

- Ειδικότερα αλλά και ενδεικτικά, αναφέρονται ως ενισχυτικά μέτρα ευαισθητοποίησης όλα τα μέσα που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία (γραφτός και ηλεκτρονικός τύπος, τηλεόραση, ραδιόφωνο, social media), καλλιτεχνικοί διαγωνισμοί με κάθε μορφής θεματολογία από την περιοχή, ενθάρρυνση για τη δημιουργία φυσικών χώρων αναπαράστασης της Ιστορίας της περιοχής που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως βιώσιμες οικονομικές μονάδες κάτω από συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξής τους, γνωριμία του χώρου και της ιστορίας του από νέους και νέες μέσα από προγράμματα εθελοντικής συμμετοχής στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ή ευαισθητοποίηση άλλων ομάδων, αναπαλαιώση και λειτουργική αναδιάρθρωση κτιρίων με στόχο την αναβίωση εθίμων / εκδηλώσεων / καθημερινών λειτουργιών και άλλων δραστηριοτήτων της διαχρονικής ιστορίας της περιοχής, κ.α.

Παραδοτέα

1. Έκθεση προγραμματισμού δράσεων.
2. Προγράμματα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης (γραφτή περιγραφή που συμπεριλαμβάνει τους στόχους, την μεθοδολογία, το σενάριο κλπ.).
3. Εκπαιδευτικό και ενημερωτικό υλικό, σε έντυπο και ψηφιακή μορφή για χρήση στα social media.

Υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Πλήθος έντυπου υλικού
2. Αριθμός προγραμμάτων ευαισθητοποίησης
3. Αριθμός προγραμμάτων εκπαίδευσης
4. Αριθμός συμμετεχόντων στα προγράμματα ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης
5. Αριθμός ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0105
Ονομασία Μέτρου:
Δράσεις εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών και φορέων σε θέματα παρακολούθησης, αποτελεσματικής διαχείρισης θαλάσσιου χώρου και αντιμετώπισης παράνομων ενεργειών και ειδικών περιστατικών (π.χ. εκθαλασσώσεων και τραυματισμών πανίδας)
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Δράσεις εκπαίδευσης, ενημέρωσης και κατάρτισης στους αρμόδιους φορείς και αρχές για θέματα σχετικά με: 1. Αναφορά, χειρισμός και διαχείριση περιπτώσεων εκβρασμών και τραυματισμών ειδών θαλάσσιας πανίδας 2. Μέτρα περιορισμού παράνομης αλιείας, εμπορίας και κατανάλωσης θαλάσσιων ασπονδύλων κοινωτικού ενδιαφέροντος (<i>Pinna nobilis</i> και <i>Lithophaga lithophaga</i>) και της εμπορίας τους 3. Εκπαίδευση στη διεξαγωγή ελέγχων παραβατών, νομικό πλαίσιο για έλεγχο και ισχύουσα νομοθεσία για τις περιπτώσεις παραβιάσεων (π.χ. πρόστιμα κτλ.) 4. Εφαρμογή των προβλεπόμενων ειδικών διαχειριστικών μέτρων και ρυθμίσεων στην περιοχή μελέτης, κατανομή και δράσεις διατήρησης σημαντικών ειδών και τύπων οικοτόπων, καθώς και των απειλών/πιέσεων που δέχονται 5. Ηλεκτρονικές και ψηφιακές εφαρμογές παρακολούθησης, επιτήρησης και δήλωσης παραβάσεων, καθώς και αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασίας των λιμενικών αρχών με την διαχειριστική αρχή των προστατευόμενων περιοχών
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Ενημερωτικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η περιοχή μελέτης
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1. <i>Monachus monachus</i> 2. <i>Tursiops truncatus</i> 3. <i>Stenella coeruleoalba</i> 4. <i>Delphinus delphis</i> 5. <i>Caretta caretta</i> 6. <i>Chelonia mydas</i> 7. <i>Pinna nobilis</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.1.2
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
B.2.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Όλες οι πιέσεις που σχετίζονται με ανθρωπογενείς δραστηριότητες στο θαλάσσιο περιβάλλον

Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει μακροχρόνια εμπειρία σε μεθοδολογία παροχής πρώτων βοηθειών και περίθαλψης σε περίπτωση τραυματισμένου ζώου, και αναφοράς περιστατικών εύρεσης νεκρού ζώου από ΜΚΟ και δίκτυο κτηνιάτρων, ενημέρωσης λιμενικού για το ισχύων νομικό πλαίσιο και διενέργεια ελέγχων εν πλω, και εγχειρίδια καλών πρακτικών για αλιείς (π.χ. πρόγραμμα MOFI WWF Ελλάς, 2005-2009).
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη φώκαινα και το ρινοδελφίνο, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την θαλάσσια χελώνα <i>Caretta caretta</i> , ΠΔΠ (2021-2027)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
2 έτη (1ο και 2ο έτος εφαρμογής)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Σύνταξη ειδικών πρωτόκολλων - 1ο έτος 2. Διεξαγωγή τεσσάρων (4) ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) στο προσωπικό των Φορέων ΠΠ, Λιμενικών αρχών, σχετικές ΜΚΟ και τοπικές ομάδες εθελοντών, δίκτυο κτηνιάτρων - 1ο έως 2ο έτος 3. Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων - 1ο έτος
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ / ΜΔΠΠ ΥΠΑΑΤ Δίκτυο Κτηνιάτρων, Εθνική Επιτροπή εκβρασμών θαλασσίων ζώων, Δίκτυο Διάσωσης θαλασσίων χελωνών
Εκτιμώμενο Κόστος
1. Σύνταξη ειδικών πρωτόκολλων – 6.000 € 2. Διεξαγωγή τεσσάρων (4) ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) στο προσωπικό των Φορέων ΠΠ, Λιμενικών αρχών, σχετικές ΜΚΟ και τοπικές ομάδες εθελοντών, δίκτυο κτηνιάτρων – 7.000 € 3. Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων – 2.000 €
Πηγή χρηματοδότησης
Πράσινο Ταμείο ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας» ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέρειες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου

Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Οι δράσεις εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενημέρωσης των αρμόδιων φορέων περιλαμβάνει: 1. Σύνταξη ειδικών πρωτόκολλων αναφοράς περιστατικών εύρεσης νεκρού ή τραυματισμένου ζώου, διεξαγωγής νεκροψιών και λήψης δειγμάτων σε περίπτωση νεκρού ζώου, παροχή πρώτων βοηθειών σε τραυματισμένα ζώα και ενημέρωσης αρμόδιων υπηρεσιών/ φορέων. 2. Ιεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) και έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων στο προσωπικό των Φορέων ΠΠ, Λιμενικών αρχών και σχετικές ΜΚΟ και τοπικές ομάδες εθελοντών σχετικά με την εφαρμογή συγκεκριμένου πρωτόκολλου αναφοράς σε περιπτώσεις εύρεσης ή εκβρασμού νεκρών ή τραυματισμένων ζώων στις αρμόδιες αρχές, καθώς και οδηγίες παροχής πρώτων βοηθειών σε τραυματισμένα ζώα και ενημέρωσης αρμόδιων υπηρεσιών/ φορέων/ ΜΚΟ. 3. Διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) στο δίκτυο κτηνιάτρων σχετικά με την αναγνώριση ειδών και αιτίας τραυματισμού/ θανάτωσης, παροχή πρώτων βοηθειών σε τραυματισμένα ζώα, και την εφαρμογή συγκεκριμένου πρωτόκολλου λήψης δειγμάτων και διεξαγωγής νεκροψίας σε περίπτωση τραυματισμένου ζώου. 4. Διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) στο προσωπικό των Φορέων ΠΠ και Λιμενικών αρχών για την αναγνώριση ειδών, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο κυρώσεων για παράνομες πράξεις τραυματισμού ή θανάτωσης ειδών θαλάσσιας πανίδας από αμέλεια ή ηθελημένα, διενέργεια εν πλω ελέγχων των χρηστών του θαλασσίου περιβάλλοντος για την ορθή διεξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την πρόκληση ή την πρόθεση πρόκλησης τραυματισμού ειδών θαλάσσιας πανίδας. Μέτρα περιορισμού παράνομης αλιείας, εμπορίας και κατανάλωσης θαλάσσιων ασπονδύλων κοινοτικού ενδιαφέροντος (<i>Pinna nobilis</i> και <i>Lithophaga lithophaga</i>) και της εμπορίας τους. 5. Διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) στο προσωπικό των Φορέων ΠΠ και Λιμενικών αρχών για την παρουσίαση σχεδίου διαχείρισης και επιτρεπόμενων χρήσεων και ρυθμίσεων στην περιοχή, τον έλεγχο και καταγραφή των υφιστάμενων δραστηριοτήτων, πιέσεων και απειλών στο προστατευτέο αντικείμενο, την κατανομή και δράσεις διατήρησης σημαντικών ειδών και τύπων οικοτόπων 6. Διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) στο προσωπικό των Φορέων ΠΠ και Λιμενικών αρχών σχετικά με τις ηλεκτρονικές και ψηφιακές εφαρμογές παρακολούθησης, επιτήρησης και δήλωσης παραβάσεων και περιστατικών, αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασίας των λιμενικών αρχών με την διαχειριστική αρχή των προστατευόμενων περιοχών 7. Δράσεις εκπαίδευσης λιμεναρχείων, ναυαγοσωστών και προσωπικού ΜΔΠΠ για την τοποθέτηση προστατευτικών διχτύων και συλλογής μεδουσών με απόχες σε απόσταση 200 μέτρα από την ακτή σε περιστατικά υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών 8. Οι παραπάνω θεματικές των σεμιναρίων δύναται να συνδυάζονται και να συγχωνεύονται ώστε να περιοριστεί η προσπάθεια και οι πόροι υλοποίησής τους. Συνίσταται η Δράση να επαναλαμβάνεται ανά 6-ετία. Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου: 1. Αριθμός πρωτόκολλων - 1ο έτος 2. Αριθμός ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) - 2ο έτος 3. Αριθμός ενημερωτικών φυλλαδίων - 1ο έτος
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Αριθμός πρωτόκολλων - 1ο έτος 2. Αριθμός ενημερωτικών συναντήσεων (σεμιναρίων) - 2ο έτος 3. Αριθμός ενημερωτικών φυλλαδίων - 1ο έτος 4. Αριθμός συμμετεχόντων στις συναντήσεις/ σεμινάρια

7 Άλλα μέτρα

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CE0102
Ονομασία Μέτρου:
Χαρτογράφηση και εκτίμηση πίεσης από ρίψη στερεών υλικών και υπολειμμάτων στην παράκτια ζώνη κατά τη διάρκεια χερσαίων κατασκευαστικών έργων
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το μέτρο αφορά την χαρτογράφηση και εντοπισμό παράκτιων περιοχών που χρήζουν αποκατάστασης με απομάκρυνση στερεών υλικών και υπολειμμάτων που επιβάρυναν το θαλάσσιο περιβάλλον κατά τη διάρκεια χερσαίων κατασκευαστικών έργων (π.χ. δημιουργία δρόμων), ενώ προτείνεται η κατά τόπους αποκατάσταση των περιοχών με προτεραιοποίηση. Το μέτρο αφορά κυρίως παράκτιες περιοχές με παρουσία των τύπων οικοτόπων 1110, 1120, και 1170, και τα είδη που διαβιούν και αναπαράγονται στους οικοτόπους αυτούς.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CE01
Τύπος του μέτρου:
Παρεμβάσεις με τη μορφή έργων, Άλλα
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η παράκτια περιοχή περιμετρικά του Κορινθιακού Κόλπου, με έμφαση από τον Ψαθόπυργο έως το Αίγιο
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1110 1120* 1150* 1170
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.9.1, B.9.2, B.9.3, B.9.4
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
E01, E07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει μεγάλη ωριμότητα σχετικά με τον εντοπισμό των περιοχών που πλήττονται. Δεν υπάρχει όμως εμπειρία σχετικά με την διαχείριση και αποκατάσταση θαλασσίων περιοχών για τη ρίψη στερεών υλικών από κατασκευαστικά έργα που λαμβάνουν χώρα στη χέρσο, παρόλα αυτά κρίνεται ότι τουλάχιστον σε επίπεδο απομάκρυνσης στερεών αποβλήτων που κρίνονται ακατάλληλα ως υπόστρωμα εγκατάστασης βενθικής μακροπανίδας (π.χ. πισσάσφατος, ασφαλτομίγματος οδοστρωμάτων)

Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Μεσογειακό σχέδιο δράσης του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών στα πλαίσια της σύμβασης της Βαρκελώνης, και συγκεκριμένα Σχέδιο Δράσης για την διατήρηση της θαλάσσιας βλάστησης, και Σχέδιο Δράσης για τη διατήρηση των κοραλλιογενών και άλλων βιογενών σχηματισμών.
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
6 μήνες
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Φάση Α - Χαρτογράφηση και καταγραφή της πίεσης και εκτίμηση οικολογικής κατάστασης των οικοτόπων: 2 μήνες, Φάση Β - Διερεύνηση των πρακτικών αποκατάστασης, προτεραιοποίηση των περιοχών που χρίζουν αποκατάσταση, και οικονομική ανάλυση των δράσεων/παρεμβάσεων αποκατάστασης: 2 μήνες, Φάση Γ - Σύνταξη τεχνικής έκθεσης που θα συμπεριλαμβάνει τα αποτελέσματα της δράσης, προτάσεις παρεμβάσεων αποκατάστασης, και εκτίμηση κόστους δράσεων/παρεμβάσεων αποκατάστασης: 2 μήνες.
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
70.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Έκδοση αδειών από αρμόδιους φορείς για την πραγματοποίηση δειγματοληψιών πεδίου. Ενδεικτικά αναφέρονται: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α., Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων.
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Χρήση δαπανηρού εξοπλισμού κατά τη φάση της χαρτογράφησης και των δειγματοληψιών στο υποθαλάσσιο κομμάτι.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Δεν αναμένεται δυσχέρεια. Αντιθέτως, το μέτρο αναμένεται να γίνει άμεσα αποδεκτό από την τοπική κοινωνία, καθώς αφενός το μέτρο δεν είναι παρεμβατικό και δεν επηρεάζει τις υπάρχουσες οικονομικές δραστηριότητες, και αφετέρου στόχος του είναι να οδηγήσει σε επόμενη φάση σε δράσεις αποκατάστασης και αναβάθμισης της αισθητικής του τοπίου και της καλής λειτουργίας των οικοσυστημάτων.
Άλλες πληροφορίες
Η χαρτογράφηση της πίεσης και η εκτίμηση των επιπτώσεων στα οικοσυστήματα θα πρέπει να καλύπτει όλη την παράκτια ζώνη από τον αιγιαλό έως και τα 30 μέτρα βάθος. Αυτό σημαίνει ότι μεγάλο μέρος της χαρτογράφησης και καταγραφής θα περιλαμβάνει καταδύσεις, είτε με

αυτόνομη κατάδυση είτε με άλλα τεχνολογικά μέσα, όπως υποβρύχια τηλεκατευθυνόμενα οχήματα (ROV), υποβρύχιες κάμερες, κ.λ.π.

Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης

Το μέτρο περιλαμβάνει τις εξής διακριτές φάσεις:

Φάση Α - Χαρτογράφηση και καταγραφή της πίεσης και εκτίμηση οικολογικής κατάστασης των οικοτόπων

Χαρτογράφηση της πίεσης: Εντοπισμός των σημείων όπου υπάρχει παρουσία της συγκεκριμένης πίεσης και επιβεβαίωση των σημείων αυτών με αυτοψία. Κατά την αυτοψία θα πρέπει να γίνει αποτύπωση της πίεσης ανά γεωγραφική θέση με οπτικά μέσα, και εκτίμηση της χωρικής και βαθυμετρικής έκτασης της πίεσης.

Εκτίμηση του βαθμού πίεσης και της οικολογικής κατάστασης των οικοσυστημάτων: Για την εκτίμηση του βαθμού πίεσης θα γίνει

α) ποσοτικοποίηση και χαρακτηρισμός των στερεών υλικών και υπολειμμάτων ως προς τον τύπο υλικού, την επικινδυνότητα του σε ότι αφορά π.χ. χημικές ουσίες, την ποσότητα και τον συνολικό τους όγκο.

β) καταγραφή βιοποικιλότητας και αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης ειδών και οικοτόπων που έχουν επηρεαστεί από την παρουσία της πίεσης. Για την εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης ειδών και οικοτόπων θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν επιστημονικά πρωτόκολλα που έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται συστηματικά σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο ανάλογα με τον τύπο οικοτόπου.

Φάση Β - Διερεύνηση των πρακτικών αποκατάστασης, προτεραιοποίηση των περιοχών που χρίζουν αποκατάσταση, και οικονομική ανάλυση των δράσεων/παρεμβάσεων αποκατάστασης. Διερεύνηση δράσεων αποκατάστασης: Θα διερευνηθούν όλες οι υφιστάμενες πρακτικές αποκατάστασης που εφαρμόζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, και θα καταγραφούν όλα τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους, ώστε να αξιολογηθεί πιο είδος πρακτικής θα είναι πιο αποτελεσματικό σύμφωνα με τα φυσικά χαρακτηριστικά και τον βαθμό της πίεσης στην εκάστοτε περιοχή.

Προτεραιοποίηση περιοχών για δράσεις αποκατάστασης: Η προτεραιοποίηση των περιοχών που χρίζουν δράσεις αποκατάστασης θα γίνει βάσει του βαθμού και της έκτασης της πίεσης, της οικολογικής κατάστασης / του βαθμού καταστροφής των οικοτόπων, της γεωγραφικής θέσης της εκάστοτε περιοχής, και των οικονομικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στη συγκεκριμένη περιοχή. Παράλληλα θα πρέπει να γίνει εκτίμηση της δυνατότητας αποκατάστασης των διαφορετικών οικοτόπων συνυπολογίζοντας άλλες πιέσεις ή απειλές που δύναται να προκληθούν κατά τις δράσεις αποκατάστασης. Όλα τα παραπάνω ορίζουν το βαθμό αλληλεπίδρασης της συγκεκριμένης πίεσης με άλλες ενδεχόμενες πιέσεις / απειλές, επηρεάζουν τη δυνατότητα εφαρμογής δράσεων αποκατάστασης, καθώς και το βαθμό και τη βιωσιμότητα της όποιας δράσης αποκατάστασης. Η προτεραιοποίηση των περιοχών θα πρέπει να ακολουθείται από σχετική τεκμηρίωση, ακόμα και για τις περιοχές όπου δεν προτείνεται δράση αποκατάστασης.

Οικονομική εκτίμηση δράσεων αποκατάστασης: Θα πρέπει να γίνει αναλυτική οικονομική εκτίμηση του κόστους που θα έχει η εκάστοτε εναλλακτική επιλογή δράσεων αποκατάστασης που προτείνεται ανά περιοχή

Φάση Γ - Σύνταξη τεχνικής έκθεσης που θα συμπεριλαμβάνει τα αποτελέσματα της δράσης, προτάσεις παρεμβάσεων αποκατάστασης, και εκτίμηση κόστους δράσεων/παρεμβάσεων αποκατάστασης

Σύνταξη τεχνικής έκθεσης: Το έργο θα οδηγήσει στη σύνταξη λεπτομερούς τεχνικής έκθεσης η οποία θα περιγράφει και θα αναλύει τα αποτελέσματα της δράσης (χαρτογράφηση, ποσοτικοποίηση της πίεσης και των επιπτώσεων της ανά γεωγραφική θέση, οικολογική κατάσταση των οικοτόπων που έχουν επηρεαστεί ανά γεωγραφική θέση, διερεύνηση δράσεων αποκατάστασης, προτεραιοποίηση περιοχών που χρίζουν ειδική παρέμβαση / δράση αποκατάστασης με σχετική τεκμηρίωση). Επιπλέον θα προτείνει συγκεκριμένες εναλλακτικές επιλογές για δράσεις αποκατάστασης ανά γεωγραφική θέση μαζί με μία εκτίμηση της πιθανότητας επιτυχίας ή αποτυχίας και του οικονομικού κόστους εφαρμογής της εκάστοτε επιλογής.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Τεχνική έκθεση με τα αποτελέσματα της δράσης, όπως αναφέρονται συνοπτικά στην περιγραφή της δράσης.

2. Παραγωγή 500 φυλλαδίων ενημέρωσης σχετικά με τις πιέσεις που δημιουργεί η ρίψη στερεών υλικών υπολειμμάτων και απορριμμάτων, την ισχύουσα νομοθεσία, και την ανάγκη περεταίρω δράσεων αποκατάστασης των οικοσυστημάτων   3. Έκταση που μελετήθηκε

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0301
Ονομασία Μέτρου:
Καταγραφή, χαρτογράφηση, αξιολόγηση και αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών (MAES) της προστατευόμενης περιοχής
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση περιλαμβάνει: - Καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση τύπων οικοσυστημάτων - Καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών - Χρήση ερωτηματολογίων στους τοπικούς φορείς, τοπικούς παραγωγικούς φορείς, τουριστών - επισκεπτών, τοπική κοινωνία και αξιολόγηση αποτελεσμάτων - Αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και δημιουργία καταλόγου ιεράρχησης και προτεραιοτήτων.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
Γ.3.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Έλλειψη γνώσης
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης γεωργικών εκτάσεων Μέτρα διαχείρισης υδατικών πόρων Μέτρα προστασίας των εδαφικών πόρων Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει υψηλή επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα λόγω των αποτελεσμάτων και μεθοδολογικών οδηγιών του έργου LIFE IP-4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002) 1. Τεχνικός - Μεθοδολογικός Οδηγός για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των τύπων οικοσυστημάτων και των οικοσυστημικών υπηρεσιών τους στην Ελλάδα, σε εθνική, περιφερειακή και τοπική κλίμακα (Παραδοτέο Δράσης Α3) 2. Εθνικός Κατάλογος Δεικτών Οικοσυστημικών Υπηρεσιών (Παραδοτέο Δράσης Α3)

Επίσης, στα πλαίσια του LIFE αναμένεται η και η πιλοτική εφαρμογή της μεθοδολογίας σε επιλεγμένες περιοχές της χώρας, από όπου αναμένεται να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα για την εφαρμογή της στην περιοχή
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Δράση MAES (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services) της Ε.Ε. Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα (2021-2027)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
1,5 έτος
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1,5 έτος
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μακροπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0205 «Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1120* «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonion oceanicae</i>)» ΜΜ25307CW0206 «Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1150*» ΜΜ25307CW0207 «Μελέτη βάσης χαρτογράφησης και εκτίμησης κατάστασης του τ.ο. 1170» ΜΜ25307CW0202 «Σύνταξη καταλόγου με όλα τα θαλάσσια σπήλαια (Τ.Ο. 8330) της περιοχής, και αξιολόγηση της καταλληλότητας τους ως καταφύγια ανάπαυσης της φώκιας. Τρισδιάστατη απεικόνιση του εσωτερικού ανάγλυφου των καταφυγίων ανάπαυσης και αναπαραγωγής του είδους <i>Monachus monachus</i> .»
Προτεραιότητα μέτρου:
Μέτρια
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
40.000€
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού για ανάθεση μελέτης σε οικονομικό φορέα
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέριες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους αποσκοπεί στην αειφόρο διατήρηση των φυσικών πόρων με στόχο την κοινωνική και οικονομική ευημερία και αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τη διαχείριση και βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Αποτελεί επίσης εργαλείο και μέσο επικοινωνίας με τους οικονομικούς φορείς και την κοινωνία. Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνει πολυάριθμες και σημαντικές οικοσυστημικές υπηρεσίες (προμηθευτικές, ρύθμισης και διατήρησης, πολιτισμικές), μέρος των οποίων αναλύθηκαν στην ενότητα 3.4.

Η Δράση MAES (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services) της Ε.Ε. περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση και αξιολόγηση των τύπων οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών που προσφέρουν στους ανθρώπους. Η χαρτογράφηση περιλαμβάνει την απεικόνιση της έκτασής τους και τον υπολογισμό της επιφάνειάς τους, ενώ η αξιολόγηση αναφέρεται στον προσδιορισμό της καλής ή κακής κατάστασής τους και εξαρτάται από : α) την καταγραφή και αξιολόγηση των δομών και των λειτουργιών τους και β) από τις υφιστάμενες πιέσεις και απειλές που αντιμετωπίζουν. Επίσης η χαρτογράφηση των υπηρεσιών παρέχει μία χωρική αποτύπωση πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο και τη θέση που παρέχεται κάθε υπηρεσία. Τα τελικά αποτελέσματα της δράσης αποτελούν εργαλείο λήψης αποφάσεων για περαιτέρω δράσεις όπως:

- Διαχειριστικές δράσεις για την βελτιστοποίηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών που θα ωφελούν ταυτόχρονα και την βιοποικιλότητα
- Παρακολούθηση τάσεων στην παροχή οικοσυστημικών υπηρεσιών στην περιοχή
- Δράσεις για τη συνέργεια ή σύγκρουση μεταξύ των οικοσυστημικών υπηρεσιών

Η δράση περιλαμβάνει:

- Καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση τύπων οικοσυστημάτων
- Καταγραφή, χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών
- Χρήση ερωτηματολογίων στους τοπικούς φορείς, τοπικούς παραγωγικούς φορείς, τουριστών
- επισκεπτών, τοπική κοινωνία και αξιολόγηση αποτελεσμάτων
- Αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και δημιουργία καταλόγου ιεράρχησης και προτεραιοτήτων.

Για την υλοποίηση της δράσης θα ακολουθηθούν τα αποτελέσματα και η μεθοδολογία που έχουν προκύψει από το LIFE IP-4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002) «Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου NATURA 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα» και συγκεκριμένα:

1. Τεχνικός - Μεθοδολογικός Οδηγός για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των τύπων οικοσυστημάτων και των οικοσυστημικών υπηρεσιών τους στην Ελλάδα, σε εθνική, περιφερειακή και τοπική κλίμακα (Παραδοτέο Δράσης Α3)

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Π, ΜΑΛΛΙΝΗΣ Γ, ΚΟΚΚΟΡΗΣ Ι, ΜΠΕΚΡΗ Ε, ΧΡΥΣΑΦΗ Ε, ΒΕΡΔΕ Ν, ΣΤΑΜΠΟΥΛΙΔΗΣ Θ (2018). LIFE-IP 4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για την διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα. Παραδοτέο Δράσης Α.3: Τεχνικός - Μεθοδολογικός Οδηγός για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των τύπων οικοσυστημάτων και των οικοσυστημικών υπηρεσιών τους στην Ελλάδα, σε εθνική, περιφερειακή και τοπική κλίμακα. Πανεπιστήμιο Πατρών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Πάτρα σελ. 211.

2. Εθνικός Κατάλογος Δεικτών Οικοσυστημικών Υπηρεσιών (Παραδοτέο Δράσης Α3) ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ Π, ΚΟΚΚΟΡΗΣ Ι, ΜΠΕΚΡΗ Ε, ΜΑΛΛΙΝΗΣ Γ, ΣΤΑΜΠΟΥΛΙΔΗΣ Θ (2018). LIFE-IP 4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για την διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα. Παραδοτέο Δράσης Α.3: Εθνικός Κατάλογος Δεικτών Οικοσυστημικών Υπηρεσιών. Πανεπιστήμιο Πατρών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Πάτρα σελ. 144.

Παραδοτέα:

- Έκθεση με την καταγραφή, αξιολόγηση και αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών της προστατευόμενης περιοχής
- Γεωχωρική βάση δεδομένων που περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση των τύπων οικοσυστημάτων και οικοσυστημικών υπηρεσιών

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Τεύχος μελέτης
2. γεωχωρική βάση δεδομένων
3. Βαθμός επίτευξης της χαρτογράφησης και ποσοτικοποίησης των οικοσυστημικών υπηρεσιών

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0302
Ονομασία Μέτρου:
Δημιουργία βάσης δεδομένων και Web GIS εφαρμογής για την παρακολούθηση των Περιβαλλοντικών δεδομένων της περιοχής με στόχο την έγκαιρη επέμβαση και λήψη αποφάσεων.
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Δημιουργία βάσης δεδομένων, όπου θα ενσωματωθούν οι έρευνες, οι μελέτες και οι δράσεις που έχουν γίνει στην περιοχή μελέτης και θα εμπλουτίζεται με νέα στοιχεία που θα έχουν τη δυνατότητα να εισάγουν οι διαχειριστές της εφαρμογής είτε από προτάσεις και εντοπισμό επισκεπτών (μέσω μιας ολοκληρωμένης διαδικτυακής εφαρμογής) είτε από αυτοψίες των υπαλλήλων του Φορέα και έρευνες. Σε συνδυασμό με την απογραφή και αυτοματοποιημένη εισαγωγή των αβιοτικών παραμέτρων οι οποίες θα λαμβάνονται συστηματικά από καίριες θέσεις της περιοχής, θα δημιουργηθεί ένα εργαλείο διαχείρισης και λήψης αποφάσεων για την έγκαιρη και αποτελεσματική ενεργοποίηση των αρμόδιων φορέων και υπηρεσιών και την αντιμετώπιση προβλημάτων στην προστατευόμενη περιοχή.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
0
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
Γ.4.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
0
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
0
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υψηλή
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
2,5 έτη
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)

Φάση Α: Συλλογή και δόμηση περιγραφικών και χωρικών δεδομένων σε ενιαία βάση δεδομένων (1,5 έτος)
Φάση Β: Ανάπτυξη webgis πλατφόρμας και εφαρμογών (6 μήνες)
Φάση Γ: Δοκιμαστική λειτουργία webgis πλατφόρμας / Τελικές διορθώσεις / Εκπαίδευση χρηστών της ΜΔΠΠ (6 μήνες)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ / ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
150.000€
Πηγή χρηματοδότησης
Ταμείο Ανάκαμψης Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ)
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Ανασταλτικός παράγοντας για την λήψη αποφάσεων με στόχο την προστασία των περιοχών αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις η έλλειψη πληροφορίας ή η κακή διαχείριση αυτής ως απόρροια της ελλιπούς οργάνωσης των διαθέσιμων δεδομένων που αφορούν τα προστατευόμενα είδη. Για την επίλυση του εν λόγω προβλήματος κρίνεται αναγκαία η δημιουργία μία ολοκληρωμένη βάσης δεδομένων, διαθέσιμη, με την μορφή webgis στο ευρύ κοινό, που θα αποτελέσει εργαλείο για την προστασία, τη διατήρηση και τη διαχείριση των οικοσυστημάτων. Το εν λόγω μέτρο υλοποιείται σε τέσσερις κατευθύνσεις: Α. Δημιουργία βάσης δεδομένων. Πηγές εύρεσης των δεδομένων θα αποτελέσουν αρχικά οι πολυάριθμες έρευνες, μελέτες και δράσεις διαχείρισης που έχουν υλοποιηθεί στις περιοχές από διάφορους φορείς (Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, ΜΚΟ, Τοπική Αυτοδιοίκηση κλπ). Τα εν λόγω δεδομένα βρίσκονται διάσπαρτα και πρέπει να συλλεχθούν, να αξιολογηθούν και να οργανωθούν ώστε να αποτελέσουν τη βάση λειτουργίας του Φορέα. Τα δεδομένα θα γεωαναφερθούν στο χωρικό επίπεδο με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια ώστε να προκύψει και γεωγραφική πληροφορία όσο αυτό είναι εφικτό Β. Δημιουργία webgis Επιπλέον, θα δημιουργηθεί ένα προσαρμοσμένο αναπτυγμένο ppGIS (σύστημα GIS με συμμετοχή του κοινού) και webGIS το οποίο θα σχεδιαστεί για να παρέχει διαδραστική χρήση χωρικών δεδομένων και γεωγραφικής χαρτογράφησης, εύκολα προσβάσιμα ακόμη και από smartphones ή tablets. Αυτή η πλατφόρμα θα δώσει τη δυνατότητα στους τελικούς χρήστες και άλλους εμπλεκόμενους φορείς να χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες γεωχωρικών πληροφοριών και θεματικούς χάρτες για να επικοινωνούν μεταξύ τους με αποτελεσματικό τρόπο. Μέσω της εφαρμογής για smartphones και tablets δίνεται η δυνατότητα στους επισκέπτες να καταγράψουν

τις δικές του παρατηρήσεις ή φωτογραφίες σχετικά με τα είδη ή τις απειλές που εντοπίζουν και να τις γνωστοποιούν άμεσα στο Φορέα, συμβάλλοντας στη καλύτερη εποπτεία και διαχείριση της περιοχής. Η δημιουργία μιας πλατφόρμας για το ευρύ κοινό αναμένεται να αυξήσει την ευαισθητοποίηση του κοινού, μέσω της αίσθησης της συμμετοχής στην προστασία και διασφάλιση της ακεραιότητας της περιοχής και των προστατευόμενων ειδών που φιλοξενεί.

Γ. Συλλογή στοιχείων σχετικά με τις περιοχές ευθύνης του Φορέα.

Η βάση δεδομένων για να λειτουργήσει πρέπει να ενημερώνεται με νεότερα στοιχεία – μελέτες ή μετρήσεις. Τα αποτελέσματα των μελετών βάσης που προτείνονται θα εμπλουτίσουν και θα γεμίσουν τα κενά πληροφορίας που εντοπίζονται στην παρούσα φάση. Παράλληλα, το σύστημα πρέπει να ενημερώνεται συστηματικά με πληθώρα μετρήσεων των αβιοτικών παραμέτρων που κρίνονται ενδεικτικά για την διερεύνηση της καλής κατάστασης των φυσικών πόρων και κατ' επέκτασιν των προστατευόμενων ειδών. Επιπλέον, η βάση θα εμπλουτίζεται με τα δεδομένα των χρηστών της φόρμας webgis, εφόσον πρωτίστως αξιολογούνται από τους υπαλλήλους του Φορέα και τέλος, ο Φορέας εφόσον ενημερώνεται για νέες έρευνες μελέτες που διεξάγονται για την περιοχή ή τα είδη της περιοχής θα εμπλουτίζει τη βάση με τις επιπρόσθετες πληροφορίες που θα προκύπτουν.

Δ. Εκπαίδευση προσωπικού Φορέα στην εισαγωγή δεδομένων στη βάση.

Για την διαχείριση της βάσης και την αξιολόγηση των δεδομένων που θα προκύψουν μεταγενέστερα της έναρξης λειτουργίας της βάσης είναι απαραίτητη η εκπαίδευση του προσωπικού του φορέα, ώστε να διατηρηθεί και να λειτουργεί εφεξής συμβουλευτικά για τη λήψη αποφάσεων.

Παραδοτέα

Π1: Συλλογή και αξιολόγηση των μελετών που έχουν πραγματοποιηθεί και αφορούν την προστατευόμενη περιοχή και δημιουργία γεωχωρικών δεδομένων όπου είναι εφικτό καθώς και έλεγχος των διαθέσιμων χωρικών αρχείων για σφάλματα.

Π2: Βάση δεδομένων σε λειτουργία.

Π3: Δημιουργία webgis (Android, iOS και Windows) και πιλοτική εφαρμογή.

Π4: Οργάνωση ημερίδων για την εκπαίδευση του προσωπικού του Φορέα

Π5: Ενημέρωση του κοινού για την ύπαρξη και λειτουργία της διαδικτυακής πλατφόρμας

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Δομημένη βάση δεδομένων
2. Λειτουργικότητα webgis εφαρμογής
3. Λειτουργικότητα εφαρμογής για smartphones και tablets
4. Αριθμός χρηστών που χρησιμοποιούν την εφαρμογή για smartphones/tablets
5. Αριθμός επισκέψεων στην webgis εφαρμογή
6. Αριθμός δεδομένων που εισάχθηκε στη βάση δεδομένων
7. Πλήθος τύπου δεδομένων που εισάχθηκε στη βάση δεδομένων

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CG0101
Ονομασία Μέτρου:
Εκπόνηση κοινωνικο-οικονομικής μελέτης για την εκτίμηση ζημιών από την αλληλεπίδραση αλιείας και ειδών θαλάσσιας πανίδας. Αντισταθμιστικά μέτρα σε παράκτιους αλιείς και προτάσεις θεσμικών ρυθμίσεων της αλιευτικής δραστηριότητας.
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Εκπόνηση κοινωνικο-οικονομικής μελέτης για την εκτίμηση των συνεπειών της τυχαίας σύλληψης των απειλούμενων ειδών θαλάσσιας πανίδας σε αλιευτικά εργαλεία, με έμφαση στην παράκτια αλιεία (ειδικά τα στατικά δίχτυα) και καθορισμός άμεσης, έμμεσης και εσκεμμένης θνησιμότητας. Προτάσεις εξειδικευμένων θεσμικών ρυθμίσεων για τη ρύθμιση της αλιείας
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CG01, CG04, CG05
Τύπος του μέτρου:
A' Φάση: Άλλο, Κανονιστικό B Φάση: Οικονομικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
<i>Monachus monachus</i> <i>Caretta caretta</i> <i>Chelonia mydas</i> <i>Tursiops truncatus</i> <i>Stenella coeruleoalba</i> <i>Delphinus delphis</i> <i>Grampus griseus</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.3.1, B.3.2, B.3.3, B.3.4
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
G01, G10, G12
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διαχείρισης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχουν χρονοσειρές καταγραφών από εκβρασμούς και τραυματισμούς ατόμων που καταγράφονται σε εθνικό επίπεδο από το Εθνικώς Συντονισμένου Δικτύου Παρακολούθησης των εκβρασμών ειδών θαλάσσιας πανίδας, και περιστασιακά από το Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων (ΙΝΑΛΕ, ΕΛΚΕΘΕ) και σε τοπικό επίπεδο από το Εθνικό Δίκτυο Διάσωσης και Περίθαλψης Θαλάσσιων Χελωνών (ΑΡΧΕΛΩΝ) οι οποίες μπορούν να παρέχουν τη τεχνογνωσία για την αναγνώριση του αίτιου τραυματισμού ή θανάτωσης από αλιευτικά εργαλεία, καθώς και να παρέχουν συμπληρωματικά δεδομένα για τη δράση. Πρόσφατα ενεργοποιήθηκε και σχετικό επιστημονικό πρόγραμμα που υλοποιείται από το ΑΠΘ, ΕΛΚΕΘΕ και

το WWF Ελλάς σχετικά με την καταγραφή τυχαιών συλλήψεων θαλασσίων ειδών πανίδας (INCATCH).
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την θαλάσσια χελώνα <i>Caretta caretta</i> , Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια <i>Monachus monachus</i> , Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την φώκαινα (<i>P. phocoena</i>) και το ρινοδέλφινο (<i>T. truncatus</i>)
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
Α' Φάση: 2 έτη (1ο-2ο έτος υλοποίησης) (κυρίως κατά την αναπαραγωγική δραστηριότητα (Μάιος-Οκτώβριος) κάθε έτους για την <i>C. caretta</i> , και κατά την αναπαραγωγική δραστηριότητα (Αύγουστος έως Δεκέμβριος) κάθε έτους για την <i>M. monachus</i> Β' Φάση: 2 έτη (3ο-4ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Α' Φάση (1ο-2ο έτος υλοποίησης): εργασίες πεδίου (καταγραφή ζημιών, εκπόνηση μελέτης, δημιουργία Βάσης δεδομένων) Β' Φάση (3ο-4ο έτος υλοποίησης): ενεργοποίηση μηχανισμών αποζημιώσεων, καταβολή αποζημιώσεων)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμη
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0102 "Δράσεις εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών αλιέων"
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
Α' Φάση: ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ, ΥΠΑΑΤ (σε συνεργασία με συλλόγους επαγγελματιών αλιέων στις περιοχές μελέτης) Β' Φάση: ΥΠΑΑΤ
Εκτιμώμενο Κόστος
Α' Φάση: 50.000€ (για 2 έτη) Β' Φάση: το κόστος εξαρτάται από τα αποτελέσματα της κοινωνικο-οικονομικής μελέτης κατά την Α' Φάση
Πηγή χρηματοδότησης
LIFE IP 4 NATURA ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας» Πράσινο/ Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Σύμφωνο καλής συνεργασίας ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ με ΥΠΑΑΤ και ΜΔΠΠ με παράκτιους αλιείς Ενεργοποίηση ειδικών μηχανισμών χρηματοδότησης
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Αναμένεται η υποκειμενική δήλωση τυχαιών συλλήψεων από τους αλιείς καθώς και των ζημιών στα αλιευτικά εργαλεία. Για την επιβολή αποζημιώσεων, θα πρέπει να γίνει τροποποίηση της αντίστοιχης νομοθεσίας που αναγνωρίζει την ανάγκη αποζημίωσης από ευαίσθητα θαλάσσια είδη μεγαπανίδας.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Η δράση των αποζημιώσεων ζημιών στα αλιευτικά εργαλεία (κυρίως στατικά δίχτυα) αναμένεται να αποτελέσει ευρείας αποδοχής μέτρο από τους παράκτιους αλιείς καθώς αποτελεί μακροχρόνιο αίτημά τους λόγω της σημαντικής και συστηματικής ζημίας που προκαλείται από την αλληλεπίδραση της θαλάσσιας πανίδας και της αλιείας
Άλλες πληροφορίες
Θα πρέπει να ενταχθούν τα συγκεκριμένα θαλάσσια είδη στον νόμο περί αποζημιώσεων, ώστε να είναι εφικτή η υλοποίηση του μέτρου.

Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης

Τα είδη θαλάσσιας πανίδας όπως οι θαλάσσιες χελώνες, κητώδη, μεσογειακή φώκια συχνά μπορεί να εμπλακούν τυχαία σε σχοινιά, δίχτυα και άλλα αλιευτικά εργαλεία (π.χ. παραγάδια) κατά τη διάρκεια μετακίνησής τους από και προς τα αναπαραγωγικά πεδία, τα πεδία τροφοληψίας και ξεκούρασης, αλλά και κατά τη διάρκεια μετακινήσεών τους σε άλλες περιοχές. Επίσης συλλαμβάνονται τυχαία στην προσπάθειά τους να τραφούν από τα αλιεύματα που έχουν πιαστεί στα αλιευτικά εργαλεία. Η τυχαία σύλληψή τους μπορεί να συμβεί σε όλα τα στάδια της ζωής του, δηλαδή τόσο στα ενήλικα άτομα (κυρίως θαλάσσιες χελώνες), όσο και στα ανήλικα άτομα. Τέτοια εμπλοκή μπορεί να οδηγήσει σε πνιγμό δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα είδη αυτά αναπνέουν με πνεύμονες. Ταυτόχρονα, συχνές είναι οι αναφορές κυρίως από τα αποτελέσματα νεκροψιών σε εκβρασμένα ζώα, που μαρτυρούν ότι κατά την τυχαία σύλληψη των ζώων έχει ως συνέπεια την ηθελημένη θανάτωσή τους, λόγω της συστηματικής πρόκλησης ζημιών στα αλιευτικά εργαλεία (κυρίως στατικά δίχτυα). Πιο ευάλωτα στις τυχαίες συλλήψεις είναι τα είδη θαλασσίων χελωνών που δύναται να πιάνονται σε όλα τα στάδια της ζωής τους λόγω της περιορισμένης κινητικότητας που έχουν να απεμπλακούν από τα δίχτυα και από τα παραγάδια, ενώ τα είδη κητωδών και η θαλάσσια φώκια είναι πιο ευάλωτα κατά το στάδια της ανήλικης ζωής τους, ενώ τα ενήλικα άτομα είναι λιγότερο ευάλωτα λόγω της εμπειρίας τους, της υψηλής κινητικότητάς τους και του μεγαλύτερου μεγέθους τους που τους επιτρέπει να διαφύγουν από τα στατικά δίχτυα.

Το έργο περιλαμβάνει δέσμη ενεργειών με σκοπό τη συλλογή δεδομένων και καταγραφή της αλληλεπίδρασης αλιείας και θαλάσσιας πανίδας σε οικολογικό και κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα:

Α' Φάση

1. Λεπτομερής καταγραφή των εκθαλασσώσεων ειδών θαλάσσιας πανίδας και εντοπισμός των αιτιών θανάτου και τραυματισμού με τη χρήση ειδικών πρωτοκόλλων
2. Εκπόνηση ειδικής μελέτης ώστε να προσδιοριστεί το μέγεθος των ζημιών που προκαλούνται από είδη θαλάσσιας πανίδας σε αλιευτικά εργαλεία και προσδιορισμός των επιπτώσεων των ζημιών αυτών στο εισόδημα των αλιέων.
3. Δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων όπου θα καταχωρούνται όλα τα σχετικά στοιχεία που συλλέγονται ώστε να γίνει η επεξεργασία τους και η εξαγωγή αποτελεσμάτων του έργου. Η χωρική πληροφορία θα ψηφιοποιηθεί σε Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (Geographic Information Systems, GIS) ώστε με την κατάλληλη επεξεργασία της να είναι δυνατή η χαρτογράφηση και απεικόνιση επιμέρους παραμέτρων. Η δράση αποτελεί τμήμα του Σχεδίου Αλιευτικής Διαχείρισης στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα άνωθι.
4. Προτάσεις εξειδικευμένων θεσμικών ρυθμίσεων για τη ρύθμιση της αλιείας

Β' Φάση

1. Ενεργοποίηση αποζημιώσεων για τους επιβεβαιωμένα ενεργούς παράκτιους αλιείς

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Μελέτη για την εκτίμηση των συνεπειών της τυχαίας σύλληψης των ειδών θαλάσσιας πανίδας σε αλιευτικά εργαλεία/ 2ο έτος
2. Ηλεκτρονική βάση δεδομένων και ψηφιοποίηση σε Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS)/ 2ο έτος

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0305
Ονομασία Μέτρου:
Παρακολούθηση ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Σχέδιο παρακολούθησης των θαλασσίων ανθρωπογενών δραστηριοτήτων
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Άλλο
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση της περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
A.5.13
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει επάρκεια γνώσης και εμπειρίας στην παρακολούθηση των θαλασσίων ανθρωπογενών δραστηριοτήτων
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Κάθε έτος και εφάπαξ (1ο έως 5ο έτος)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Μεσοπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
MM25307CW0303 Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων MM25307CW0304 Παρακολούθηση θαλασσίων ειδών πανίδας

Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
Αναλύονται για κάθε σχέδιο παρακολούθησης ανά δραστηριότητα στο αντίστοιχο κεφάλαιο
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Δεν είναι γνωστές επί του παρόντος τεχνικές ή οικονομικές δυσχέριες εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Εκτιμάται πως δεν υπάρχει κοινωνική δυσχέρεια αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η Δράση περιγράφεται αναλυτικά στο πρόγραμμα παρακολούθησης αλιευτικής και καταδυτικής δραστηριότητας
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Χάρτες παρουσίας, Έκταση και ένταση ανθρωπογενών πιέσεων που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν 2. Καταγραφή έκτασης και έντασης των επιπτώσεων στα οικοσυστήματα από τις ανθρωπογενείς πιέσεις και απειλές που καταγράφηκαν 3. Ετήσια τεχνική έκθεση

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0307
Ονομασία Μέτρου:
Δίκτυο ενημέρωσης, έγκαιρης προειδοποίησης και βοήθειας για τις "εκρήξεις" μεδουσών
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση έχει ως στόχο την προστασία των λουόμενων από τις εποχικά μεγάλες συγκεντρώσεις ("εκρήξεις") μεδουσών που έχουν διαπιστωθεί τα τελευταία χρόνια στον Κορινθιακό κόλπο. Η δράση περιλαμβάνει σύστημα παρακολούθησης και ανάπτυξη ειδικής πλατφόρμας με αντίστοιχη εφαρμογή για τη συλλογή σχετικών αβιοτικών και βιοτικών δεδομένων, σύστημα καταγραφής περιστατικών και ειδοποίησης σε ένα ευρύ τοπικό δίκτυο (αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς, μέσα ενημέρωσης, ιδιώτες), εκπαίδευση του προσωπικού της αρμόδιας αρχής και των ναυαγοσωστών για παροχή πρώτων βοηθειών, προμήθεια εξοπλισμού πλωτών μέσων προστασίας των λουόμενων για την αποτροπή εισβολής των μεδουσών σε παραλίες, και τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων στις οργανωμένες παραλίες που θα προειδοποιεί τους λουόμενους για τα περιστατικά (συμπεριλαμβανομένων και άλλων πληροφοριών για την παραλία π.χ. κατάσταση κολυμβητικών υδάτων, έντονα καιρικά φαινόμενα κτλ.)
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Τύπος του μέτρου:
Άλλο, ενημερωτικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Θαλάσσιο μέτωπο μπροστά από παραλίες σε απόσταση περί των 200μ από την ακτή, που παρατηρείται το εποχικό φαινόμενο έξαρσης με υψηλές συγκεντρώσεις μεδουσών στο θαλάσσιο περιβάλλον.
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
<i>Caretta caretta</i> <i>Chelonia mydas</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
Γ.5.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Γ.4.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
G01, G03, N01
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Επικοινωνία, Ενημέρωση και Εκπαίδευση του κοινού Διαχείριση επισκεπτών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Το Ελληνικό Παρατηρητήριο Βιοποικιλότητας το 2018 δημιούργησε ένα ανοιχτό διαδικτυακό εργαλείο (WebGIS) στο οποίο καταγράφηκαν τα περιστατικά «εκρήξεων» μεδουσών σε όλη τη χώρα. Η διαδικτυακή πλατφόρμα του υπό εξέλιξη έργου Horizon2020 EcoScope (Συντονιστής έργου Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) έχει προβλέψει την συλλογή αβιοτικών και βιοτικών δεδομένων που σχετίζονται και με τα φαινόμενα αυτά. Μετά την έκδοση ΚΥΑ από το

ΥΠΕΝ και ΥΠΑΑΤ για την αδειοδότηση πλωτών διχτύων κατά τόπους στη χώρα, η εμπειρία και τεχνογνωσία κρίνονται ώριμες.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1. Επικαιροποίηση ΚΥΑ, αγορά εξοπλισμού και θέσεις εγκατάστασης, ανάπτυξη εφαρμογής, εκπαίδευση : 1ο έτος 2. Δράσεις εκπαίδευσης και ενημέρωσης εφαρμογής: 2ο έτος και εφάπαξ
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0302 «Δημιουργία βάσης δεδομένων και Web GIS εφαρμογής για την παρακολούθηση των Περιβαλλοντικών δεδομένων της περιοχής με στόχο την έγκαιρη επέμβαση και λήψη αποφάσεων.» ΜΜ25307CF0301 «Μελέτη φέρουσας ικανότητας και Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών στο θαλάσσιο περιβάλλον»
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ
Εκτιμώμενο Κόστος
70.000€
Πηγή χρηματοδότησης
Ιδιωτική πρωτοβουλία 'ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) 'Πράσινο Ταμείο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Μετά τις εξάρσεις μεδουσών σε ελάχιστη απόσταση από τις ακτές σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας και τις σημαντικές επιπτώσεις στον τουρισμό που επέφεραν, προωθήθηκε νομοθετική ρύθμιση (ΚΥΑ ΥΠΕΝ και ΥΠΑΑΤ) ως ένα άμεσο μέτρο αντιμετώπισης του φαινομένου, που επιτρέπει στα Λιμεναρχεία να δίνουν άδεια σε φορείς διοίκησης λιμένων ή σε οποιονδήποτε παραχωρείται ή εκμισθώνεται χώρος αιγιαλού ή παράλιας ζώνης λιμένα να τοποθετήσουν για πρόσκαιρη χρήση (έως πέντε μήνες) πλωτά μέσα προστασίας (πλωτά φράγματα από δίχτυα χωρίς επαφή με τον πυθμένα) των λουόμενων και να μπορούν ακόμη και αν ανήκουν σε περιοχές Natura 2000, ανεξαρτήτως αν οι περιοχές αυτές είναι χαρακτηρισμένες ως πολυσύχναστες ή μη. Ο χώρος τοποθέτησης των προστατευτικών διχτύων γνωστοποιείται από τη Λιμενική Αρχή στην Υδρογραφική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού για την έκδοση αναγγελίας προς τους ναυτιλλομένους. Τα δίχτυα εφαρμόστηκαν με ιδιωτικές κυρίως πρωτοβουλίες, παρόλα αυτά κατά την εφαρμογή της ΚΥΑ πολλές αδειοδοτήσεις δεν προχώρησαν λόγω γραφειοκρατίας. Συνεπώς υπάρχει ανάγκη επικαιροποίησης της ΚΥΑ και ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας για την δυνατότητα άμεσης αντιμετώπισης του φαινομένου.
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Αναμένεται το κόστος αγοράς του εξοπλισμού και η εγκατάσταση των βάσεων τοποθέτησής του στον πυθμένα να έχουν υψηλό κόστος.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Δεν προβλέπονται δυσχέρειες στην κοινωνική αποδοχή. Αντιθέτως, αναμένεται το μέτρο να ενισχυθεί με ιδιωτική πρωτοβουλία.

Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η δράση έχει ως στόχο την προστασία των λουόμενων, των αλιέων και των επιχειρήσεων που ασχολούνται με τον τουρισμό από τις εποχικά μεγάλες συγκεντρώσεις ("εκρήξεις") μεδουσών που έχουν διαπιστωθεί τα τελευταία χρόνια στον Κορινθιακό κόλπο. Η δράση περιλαμβάνει: 1. Ανάπτυξη ειδικής πλατφόρμας (και εφαρμογής για κινητά και tablet) για την καταγραφή, παρακολούθηση και έγκαιρη προειδοποίηση περιστατικών υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών. Η πλατφόρμα μπορεί να συγκεντρώνει επιπρόσθετα πληροφορία με σχετικές αβιοτικές και βιοτικές παραμέτρους (π.χ. συγκεντρώσεις θρεπτικών, βαρέων μετάλλων, καταλληλότητα κολυμβητικών υδάτων, θαλασσίων ρευμάτων κτλ.) που θα αντλούνται από άλλα συστήματα παρακολούθησης (π.χ. σύστημα Ποσειδώνας του ΕΛΚΕΘΕ, υπό εξέλιξη πλατφόρμα ecoscope κ.ά.). Παρόλο που το σύστημα παρακολούθησης και έγκαιρης ειδοποίησης στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στις παρατηρήσεις των χρηστών, η πλατφόρμα μπορεί να διαθέτει κατάλληλο μοντέλο πρόγνωσης των «εκρήξεων» μεδουσών το οποίο θα ενημερώνεται και θα εμπλουτίζεται με επικαιροποιημένη πληροφορία ώστε να βελτιώνονται οι προβλέψεις του στο μέλλον. Η πλατφόρμα θα ενημερώνει έγκαιρα και άμεσα αποστέλλοντας ειδοποιήσεις σε ένα ευρύ τοπικό δίκτυο και αρμόδιους φορείς για τη λήψη μέτρων προστασίας του κοινού και των χρηστών (π.χ. λιμεναρχείο, δήμους, περιφέρεια, τοπικά μέσα ενημέρωσης, ιδιώτες που σχετίζονται με τον τουρισμό και τη θαλάσσια αναψυχή κτλ.). Τέλος, η πλατφόρμα θα μπορούσε να ενταχθεί στο ευρύτερο εργαλείο που περιγράφεται στη δράση «Δημιουργία βάσης δεδομένων και Web GIS εφαρμογής για την παρακολούθηση των Περιβαλλοντικών δεδομένων της περιοχής με στόχο την έγκαιρη επέμβαση και λήψη αποφάσεων.» ώστε όλη η σχετική με την περιοχή πληροφορία να συγκεντρώνεται και να είναι διαθέσιμη προς όλους τους χρήστες παρέχοντας ολοκληρωμένη εικόνα του θαλασσίου οικοσυστήματος. 2. Τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων στις παραλίες λουόμενων για την άμεση ενημέρωση και προειδοποίησή τους για τα περιστατικά υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών. Οι πινακίδες θα ενημερώνουν και για την γενικότερη κατάσταση των υδάτων και της εν λόγω παραλίας και θα συμπεριλαμβάνουν συμπληρωματικές χρήσιμες πληροφορίες για τους λουόμενους όπως κατάσταση κολυμβητικών υδάτων, έντονα καιρικά φαινόμενα κτλ. (βλ. Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών) στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Η ταμπέλα θα ενημερώνει και για την ύπαρξη διαδικτυακής πλατφόρμας στην οποία οι λουόμενοι θα μπορούν να αναφέρουν περιστατικά υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών. 3. Προμήθεια εξοπλισμού (δίχτυα και απόχες) και εγκατάσταση υποδομής για την τοποθέτηση δίχτυων σε παραλίες λουόμενων σε απόσταση 200 μέτρα από την ακτή σε περιστατικά υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών. 4. Δράσεις εκπαίδευσης (σεμινάρια) ναυαγοσωστών και προσωπικού ΜΔΠΠ για την τοποθέτηση προστατευτικών δίχτυων και συλλογής μεδουσών με απόχες σε απόσταση 200 μέτρα από την ακτή σε περιστατικά υψηλών συγκεντρώσεων μεδουσών 5. Δράσεις εκπαίδευσης (ενημερωτικά φυλλάδια) για την αναφορά περιστατικών υψηλής συγκέντρωσης μεδουσών και παροχής πρώτων βοηθειών σε περίπτωση επαφής λουόμενου με μέδουσα (αλλεργικό σοκ, κνησμός, ερεθισμός δέρματος κτλ.) σε ναυαγοσώστες, ιδιώτες που ασχολούνται με τον τουρισμό και την αλιεία, ξενοδόχους, κ.ά.
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Αριθμός πλωτών μέσων που τοποθετούνται ανά χλμ. παραλίας ανά έτος 2. Αριθμός παραλιών που τοποθετούνται πλωτά μέσα ανά έτος 3. Αριθμός εξάρσεων με υψηλές συγκεντρώσεις μεδουσών ανά έτος 4. Αριθμός σεμιναρίων που διεξάγονται ανά έτος

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0308
Ονομασία Μέτρου:
Δημιουργία υποθαλάσσιων καταδυτικών διαδρόμων αναψυχής και διαδρομές περιήγησης επιφανείας με μάσκα και αναπνευστήρα
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το μέτρο αφορά (α) την εκπόνηση ειδικής μελέτης για τη δημιουργία υποθαλάσσιων καταδυτικών διαδρόμων αναψυχής και διαδρομών περιήγησης επιφανείας με μάσκα και αναπνευστήρα σε σημεία ενδιαφέροντος με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθησία και ενημέρωση του κοινού, (β) τη δημιουργία υποθαλάσσιων καταδυτικών διαδρόμων αναψυχής και διαδρομών περιήγησης επιφανείας με μάσκα και αναπνευστήρα, (γ) ανάπτυξη εφαρμογής ψηφιακής περιήγησης των διαδρόμων αυτών.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CF03
Τύπος του μέτρου:
Παρεμβάσεις με τη μορφή έργων, Άλλα
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Περιοχές με υψηλή βιοποικιλότητα, περιοχές με παρουσία ιστορικών ή πολιτιστικών χαρακτηριστικών έως τα 60 μέτρα βάθος
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
1110, 1120*, 1150*, 1170, 8330
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.1.2, B.1.3
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Γ.1.1, Γ.2.1, Γ.4.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
F07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει υψηλή ωριμότητα από προστατευόμενες περιοχές σε χώρες της Μεσογείου (π.χ. Ιταλία, Γαλλία)
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Φάση Α (1ο έτος) - Εκπόνηση μελέτης για τον προσδιορισμό των σημείων, των διαδρομών, χαρακτηρισμός της βιοποικιλότητας & ευαισθησίας θαλάσσιων Τ.Ο. και ειδών, φέρουσα

ικανότητα. Φάση Β (2ο έτος και εφάπαξ)- Δημιουργία υποθαλάσσιων καταδυτικών διαδρομών και ψηφιακής εφαρμογής. Συντήρηση κάθε έτος.
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
7.000€ ανά διαδρομή (ο αριθμός τους θα προσδιοριστεί από την προβλεπόμενη μελέτη)
Πηγή χρηματοδότησης
ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου (ΠΕΠ) άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα εθνική χρηματοδότηση
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Η υλοποίηση της δράσης χρειάζεται καταδυτική ομάδα με επαγγελματίες δύτες.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Δεν αναμένεται δυσχέρεια.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το μέτρο αφορά την εκπόνηση μελέτης και τη δημιουργία υποθαλάσσιων καταδυτικών διαδρομών αναψυχής σε σημεία ενδιαφέροντος με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθησία και ενημέρωση του κοινού για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα. Οι διάδρομοι θα δημιουργηθούν με τους όρους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και η σήμανσή τους θα πραγματοποιείται με δύο πλωτήρες σήμανσης της έναρξης και τέλους της κάθε διαδρομής, κατάλληλες αδιάβροχες πινακίδες ενημέρωσης κατά μήκος της διαδρομής που θα ενημερώνουν τους δύτες για τους σωστούς κανόνες υποβρύχιας συμπεριφοράς και τα στοιχεία θαλάσσιας βιοποικιλότητας της περιοχής, σήμανση με κατάλληλη σημαία που υποδεικνύει κατάδυση κτλ. Τα σκάφη που θα μεταφέρουν τους δύτες θα προσδένουν σε ειδικό ναυδέτη. Ο αριθμός των δυτών για κάθε διάδρομο θα προσδιοριστεί σύμφωνα με την αντίστοιχη προβλεπόμενη μελέτη και το σχέδιο διαχείρισης επισκεπτών. Πιθανές περιοχές αποτελούν σημεία υψηλής βιοποικιλότητας π.χ. σπήλαια υπό την προϋπόθεση ότι δεν αποτελούν σημεία αναπαραγωγής της <i>Monachus monachus</i>, σημεία με παρουσία κοραλλιγενών υφάλων κτλ., καθώς και πιθανά ναυάγια (υπό όρους), σημεία αρχαιολογικού ή άλλου ενδιαφέροντος (υπό όρους). Η δράση δύναται να συνδυάζει και διαδρομές περιήγησης επιφανείας με μάσκα και αναπνευστήρα (snorkelling) σε σημεία ενδιαφέροντος με μικρό βάθος. Για τη χρήση των διαδρομών σε σημεία με ευαίσθητους τύπους οικοτόπων ή σημεία πολιτιστικού/ αρχαιολογικού χαρακτήρα, η κατάδυση θα γίνεται πάντα με συνοδεία εξουσιοδοτημένου οδηγού. Για τη χρήση και συντήρηση των διαδρομών υπεύθυνη είναι η ΜΔΠΠ/ ΟΦΥΠΕΚΑ, η οποία παρέχει ειδική άδεια για τη χρήση τους σε καταδυτικά κέντρα των όμορων περιοχών και με την υποχρέωση να δηλώνεται από τα καταδυτικά κέντρα στην αρμόδια υπηρεσία (ΜΔΠΠ/ΟΦΥΠΕΚΑ) τα στοιχεία

της επίσκεψης (αριθμός των επισκεπτών, σημείο, ημερομηνία, ώρα, βάθος κτλ.) ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση και ο έλεγχος της φέρουσας ικανότητας του εκάστοτε σημείου. Στη διάρκεια του έτους κάθε καταδυτικό κέντρο με άδεια να χρησιμοποιεί τους διαδρόμους και τα σημεία κατάδυσης, οφείλει να κρατάει ειδικό ημερολόγιο το οποίο παραδίδει στην αρμόδια αρχή υποχρεωτικά για να λάβει άδεια τον επόμενο χρόνο. Δύναται για τη χρήση των διαδρόμων η επιβολή μικρού αντίτιμου στην αρμόδια υπηρεσία, που θα χρησιμοποιείται για την συντήρηση του δικτύου υποθαλάσσιων διαδρομών και τις διαχειριστικές ανάγκες της περιοχής. Η υποδομή σήμανσης των καταδυτικών διαδρόμων θα αφαιρείται το φθινόπωρο, και την άνοιξη θα επανατοποθετείται με ταυτόχρονες διαδικασίες συντήρησής τους. Τέλος, θα δημιουργηθεί κατάλληλη διαδικτυακή εφαρμογή ψηφιακής περιήγησης στα σημεία και διαδρομές κατάδυσης με στόχο την διάδοση της αξίας της βιοποικιλότητας της περιοχής, την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του ευρύτερου κοινού που δεν έχει δυνατότητα να ασκήσει κατάδυση.

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Αριθμός διαδρόμων και υποβρύχιων ενημερωτικών πινακίδων που τοποθετήθηκαν και συνολικό μήκος ανά έτος
2. Αριθμός επισκεπτών ανά διάδρομο ανά έτος
3. Αριθμός τοπικών επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται τους διαδρόμους

8 Μέτρα κανονιστικού χαρακτήρα

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CF0303
Ονομασία Μέτρου:
Θεσμοθέτηση εποχικού ορίου ταχύτητας (εσωλέμβιων και εξωλέμβιων) μηχανοκίνητων σκαφών - Κανονιστικό
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το μέτρο αφορά τον καθορισμό και θεσμοθέτηση μέγιστου εποχικού ορίου ταχύτητας μηχανοκίνητων σκαφών αναψυχής (εξωλέμβια, εσωλέμβια) 6 ναυτικών μιλίων ανά ώρα στον κόλπο Ιτέας, κόλπο Αντικύρων και στη Λίμνη Βουλιαγμένη (τ.ο. 1150*) κατά τους θερινούς μήνες
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CE01, CF03
Τύπος του μέτρου:
Κανονιστικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
κόλπος Ιτέας, κόλπος Αντικύρων και Λίμνη Βουλιαγμένη
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
<i>Tursiops truncatus</i> <i>Caretta caretta</i> <i>Chelonia mydas</i> <i>Monachus monachus</i>
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.6.1, B.6.2, B.11.1, B.11.2, B.11.3
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
A.1.3, A.1.4
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
E02, F07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης ειδών Μέτρα διαχείρισης ειδών Διαχείριση επισκεπτών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει σημαντική εμπειρία στην θεσμοθέτηση αλιευτικών απαγορεύσεων τόσο σε χωρικό όσο και σε χρονικό/ εποχικό επίπεδο στη χώρα.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη φώκαινα και το ρινοδέλφιο, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την μεσογειακή φώκια, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις θαλάσσιες χελώνες
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος υλοποίησης)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)

Φάση Α (θεσμοθέτηση): 1ο έτος, Φάση Β (ισχύς): 2ο έτος και εφάπαξ
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμη
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CWO306 "Φύλαξη και εποπτεία της προστατευόμενης και ευρύτερης περιοχής"
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΥΠΑΑΤ, ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ, Λιμενικές αρχές
Εκτιμώμενο Κόστος
Πηγή χρηματοδότησης
Μη εφαρμόσιμο
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Η εφαρμογή του μέτρου εξαρτάται σημαντικά από τις συχνές περιπολίες κατά την φύλαξη και επόπτευση στην περιοχή από την αρμόδια υπηρεσία και το προσωπικό φύλαξης της περιοχής, ιδιαίτερα κατά τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του μέτρου.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Αναμένεται να υπάρξει δυσφορία από τους χρήστες σκαφών αναψυχής. Με την πάροδο του χρόνου και σε συνδυασμό με τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που έχουν προβλεφθεί, αναμένεται σημαντική αποδοχή του μέτρου από τους χρήστες.
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Η αυξημένη κίνηση ταχύπλοων σκαφών εντός των κόλπων της Ιτέας και Αντικύρων και στη Λίμνη Βουλιαγμένη (τ.ο. 1150*) ενέχει κινδύνους προσκρούσεων των θαλασσίων χελωνών με ταχύπλοα σκάφη προκαλώντας εκθαλασσώσεις νεκρών και τραυματισμένων ατόμων των ειδών των θαλάσσιων χελωνών, καθώς η περιοχή αποτελεί τροφικό πεδίο για τα δύο είδη χελώνας που εντοπίζονται στην περιοχή (<i>C. caretta</i> , <i>C. mydas</i>) με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στις περιοχές που υπάρχουν λιβάδια ποσειδωνίας. Ταυτόχρονα όμως ο υποθαλάσσιος θόρυβος από τα μηχανοκίνητα σκάφη μπορεί να προκαλέσει οχλήσεις και στα είδη θαλασσίων θηλαστικών (κητώδη, μεσογειακή φώκια) που διαβιούν στην περιοχή (η περιοχή αποτελεί ΟΧΕ του ρινοδέλφινου). Το μέτρο αφορά τον καθορισμό και θεσμοθέτηση εποχικού ορίου ταχύτητας μηχανοκίνητων σκαφών αναψυχής (εξωλέμβια, εσωλέμβια) στον κόλπο Ιτέας, κόλπο Αντικύρων και στη Λίμνη Βουλιαγμένη κατά τους θερινούς μήνες όπου υπάρχει αυξημένη κίνηση σκαφών, με στόχο την μείωση της αλληλεπίδρασης της χρήσης με τα είδη θαλάσσιας μεγαπανίδας. Η ελεγχόμενη ταχύτητα του σκάφους (όριο ταχύτητας 6 ναυτικά μίλια την ώρα), μειώνει την ηχορύπανση ενώ παρέχει χρόνο αντίδρασης στα θαλάσσια είδη και τον χειριστή του σκάφους να αποφευχθεί η πρόσκρουση. Σημειώνεται ότι στον κόλπο της Ιτέας και κόλπο Αντικύρων ισχύει από την κείμενη νομοθεσία (Π.Δ. 1064/1980) εποχική απαγόρευση μηχανότρατας. Η υλοποίηση του μέτρου απαιτεί συνεργασία με τις λιμενικές αρχές, αλιευτικούς συλλόγους και άλλους τοπικούς φορείς και ευαισθητοποιημένους πολίτες.
Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Έκδοση ΥΑ

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CF0304
Ονομασία Μέτρου:
Κανονιστικό πλαίσιο για την επίσκεψη στην περιοχή, την αναψυχή και την άσκηση υπαίθριων δραστηριοτήτων – Κανόνες ορθής συμπεριφοράς επισκεπτών
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Όροι και προϋποθέσεις για την επίσκεψη στην περιοχή, την αναψυχή και την άσκηση υπαίθριων δραστηριοτήτων
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
CF03
Τύπος του μέτρου:
Κανονιστικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Το σύνολο των ειδών και Τ.Ο της περιοχής
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
B.1.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Γ.1.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
F07
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα διατήρησης τύπων οικοτόπων Μέτρα διατήρησης ειδών Διαχείριση επισκεπτών
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Συνέργεια με άλλα μέτρα:

Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ / ΜΔΠΠ
Εκτιμώμενο Κόστος
Πηγή χρηματοδότησης
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Άλλες πληροφορίες
Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
1. Επιτρέπεται η ημερήσια επίσκεψη και ξενάγηση επισκεπτών, με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης και την ήπια αναψυχή. 2. Η κίνηση των επισκεπτών στις Ζώνες Προστασίας της Φύσης γίνεται επί των επισημασμένων μονοπατιών και σε καθορισμένες περιοχές. 3. Επιτρέπεται η ξενάγηση επισκεπτών και η διοργάνωση οικοτουριστικών προγραμμάτων σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, σε καθορισμένες διαδρομές και χώρους, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Σχέδιο Διαχείρισης Επισκεπτών. 4. Η περιήγηση με οχήματα επιτρέπεται μόνο επί του αναγνωρισμένου οδικού δικτύου. Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η κίνηση με μηχανοκίνητο μέσο εκτός οδικού δικτύου για λόγους προστασίας των τύπων οικοτόπων, της χλωρίδας, της διάβρωσης του εδάφους και της αποφυγής όχλησης της πανίδας. 5. Θα πρέπει να τηρούνται αυστηρά τα όρια ταχύτητας σύμφωνα με τις σημάνσεις στους δρόμους και σε κάθε περίπτωση να αποφεύγεται η ανάπτυξη υψηλών ταχυτήτων, τόσο για την προστασία των επισκεπτών, όσο και για την αποφυγή θανάτωσης κάποιου είδους πανίδας. 6. Η στάθμευση επιτρέπεται μόνο στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους 7. Δεν επιτρέπεται η ελεύθερη κατασκήνωση και η διαμονή σε αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, εκτός των ειδικά καθορισμένων θέσεων. 8. Δεν επιτρέπεται το άναμμα φωτιάς, ενώ θα πρέπει να αποφεύγεται κάθε ενέργεια που μπορεί να αποτελέσει εστία έναρξης πυρκαγιάς. 9. Εφόσον επισημανθεί κακή σήμανση ή οποιαδήποτε ζημιά σε κάποιο από τα σηματοδοτημένα μονοπάτια, προτείνεται να κοινοποιείται στην αρμόδια ΜΔΠΠ της περιοχής. 10. Θα πρέπει να διαφυλάσσεται η καθαριότητα και η αποφυγή ρύπανσης της περιοχής. Τυχόν απορρίμματα από την άσκηση των δραστηριοτήτων θα πρέπει να συλλέγονται από τους επισκέπτες και να απορρίπτονται σε κάδους ή σε γωνιές ανακύκλωσης (εφόσον πρόκειται για ανακυκλώσιμα υλικά). 11. Στα ποτάμια, ρυάκια και τις πηγές θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση απορρυπαντικών ή άλλων χημικών ουσιών για την αποφυγή ρύπανσης των υδάτων. 12. Θα πρέπει να αποφεύγεται κάθε ενέργεια που μπορεί να προκαλέσει όχληση στα είδη πανίδας (π.χ. δυνατή μουσική, δυνατοί θόρυβοι κ.λπ.), ειδικά σε θέσεις όπου φωλεάζουν αναπαράγονται προστατευόμενα είδη.

13. Δεν επιτρέπεται η καταστροφή φωλιών, η εκρίζωση φυτικών ειδών, η κοπή θάμνων και δένδρων και η χάραξη φλοιών δένδρων.
14. Δεν επιτρέπεται η θανάτωση, σύλληψη, αιχμαλωσία και οποιαδήποτε μεταχείριση των ειδών της πανίδας καθώς και η συλλογή αυγών.
15. Προτείνεται να αναφέρεται στις αρμόδιες αρχές ή τη ΜΔΠΠ κάθε παράνομη δραστηριότητα που θα πέσει στην αντίληψη των επισκεπτών |
|--|

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:

1. Θεσμοθέτηση κανονιστικού σχεδίου

9 Μέτρα επόπτευσης/φύλαξης

Κωδικός Μέτρου:
MM25307CW0306
Ονομασία Μέτρου:
Φύλαξη και εποπτεία της προστατευόμενης και ευρύτερης περιοχής
Συνοπτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης
Το μέτρο αφορά στις δέσμες μέτρων που είναι απαραίτητες για την επόπτευση και φύλαξη της περιοχής. Τα μέτρα αφορούν: 1. Συστηματικές περιπολίες επόπτευσης από το προσωπικό φύλαξης της περιοχής και τις αρμόδιες αρχές και σύνταξη ημερήσιας αναφοράς 2. Αγορά αυτοκινήτου επόπτευσης της χερσαίας περιοχής 3. Αγορά σκάφους για την επόπτευση του θαλασσίου τμήματος 4. Συμφωνητικό με τις αρμόδιες αρχές για την δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων (προστίμων) στους παραβάτες από το προσωπικό φύλαξης της περιοχής 5. Τοποθέτηση οπτικών μέσων παρακολούθησης και ασφαλείας (κάμερες κλειστού κυκλώματος cctv) για την καλύτερη φύλαξη της περιοχής ακόμα και τις βραδινές ώρες, ή σε περιοχές απόμακρες, ή δύσκολες στην προσέγγισή τους. 6. Αγορά συστήματος εναέριας παρακολούθησης (drone) και κατάρτιση προσωπικού ασφαλείας για τη χρήση του 7. Εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού φύλαξης για τους κανονισμούς, την επιβολή προστίμων, τον εντοπισμό παραβατών, τους κανόνες συμπεριφοράς και αντίδρασης σε περιπτώσεις παράνομων πράξεων.
Κατηγορία μέτρου (conservation measures)
Μη εφαρμόσιμο
Τύπος του μέτρου:
Διοικητικό, Κανονιστικό
Προστατευόμενη περιοχή που σχετίζεται με το μέτρο:
ELBA25307 ΠΠΒ Κορινθιακού Κόλπου
Περιοχή/ες Natura 2000 η οποία σχετίζεται με το μέτρο:
GR2530007
Συγκεκριμένη περιοχή / οικοσύστημα:
Όλη η θαλάσσια έκταση και περιφερειακή ζώνη της περιοχής
Στοιχεία προστατευτέου αντικειμένου με το οποίο σχετίζεται:
Σύνολο προστατευτέου αντικειμένου
Σύνδεση με Στόχο Διαχείρισης
Γ.6.1
Συνέργεια με Στόχο Διαχείρισης
Β.2.1
Πιέσεις ή/και απειλές που αντιμετωπίζονται:
Κατηγορία μέτρου ανάλογα με τον τύπο τους
Μέτρα επόπτευσης ή/ και φύλαξης
Επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνική ωριμότητα εφαρμογής
Υπάρχει μεγάλη εμπειρία στην επόπτευση και φύλαξη των προστατευόμενων περιοχών, τόσο σε εθνικό επίπεδο (π.χ. Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου), αλλά και σε μεσογειακό/ παγκόσμιο επίπεδο

από άλλες προστατευόμενες περιοχές. Επιπλέον, οι υφιστάμενοι αρμόδιοι φορείς (π.χ. λιμενικό) έχουν ήδη καταρτισμένο προσωπικό και κατάλληλα μέσα σε πολλά θέματα που χρήζουν επόπτευσης (π.χ. εντοπισμός θαλάσσιας ρύπανσης από αέρος, παράνομης αλίευσης) του θαλασσίου περιβάλλοντος και θα μπορούσαν να προσφέρουν μέσω συνεργασίας με τη ΜΔΠΠ. Τέλος, η διαρκώς αναπτυσσόμενη τεχνολογία μπορεί να προσφέρει επιπλέον μέσα (π.χ. ραντάρ, συστήματα εναέριας παρακολούθησης όπως drones) για τη βελτιστοποίηση τόσο της επόπτευσης όσο και της παρακολούθησης του προστατευτέου αντικειμένου στην περιοχή μελέτης.
Συμφωνία με εθνικά ή ευρωπαϊκά σχέδια δράσης
Χρονική διάρκεια εφαρμογής / υλοποίησης
5 έτη (1ο έως 5ο έτος)
Χρονοδιάγραμμα (φάσεις υλοποίησης και διάρκεια αυτών)
1ο έτος: προμήθεια εξοπλισμού και εκπαίδευση εποπτών, 2ο-5ο έτος: περιπολίες εποπτών
Χρονικό βάθος απόδοσης:
Βραχυπρόθεσμο
Συνέργεια με άλλα μέτρα:
ΜΜ25307CW0303 Παρακολούθηση θαλασσίων τύπων οικοτόπων ΜΜ25307CW0304 Παρακολούθηση θαλασσίων ειδών πανίδας
Προτεραιότητα μέτρου:
Υψηλή
Φορέας υλοποίησης:
ΟΦΥΠΕΚΑ/ΜΔΠΠ, Λιμενικό, Δασική υπηρεσία, ΥΠΕΝ
Εκτιμώμενο Κόστος
311.700€
Πηγή χρηματοδότησης
Διοικητικές ή άλλες προϋποθέσεις υλοποίησης του μέτρου:
Ανάγκη σύναψης συμφωνητικού μεταξύ ΜΔΠΠ και αρμόδιων υπηρεσιών (Λιμενικού Σώματος, Δασικής υπηρεσίας και Επιθεωρητών περιβάλλοντος) για συνεργασία και κοινές περιπολίες, ή η παραχώρηση ανακριτικών καθηκόντων και επιβολής προστίμων στο προσωπικό φύλαξης της περιοχής αναμένεται να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα του μέτρου. Παραχώρηση προανακριτικών καθηκόντων (θεσμικό) από τους επόπτες των ΜΔΠΠ.
Εκτίμηση τεχνικών ή οικονομικών δυσχερειών εφαρμογής του μέτρου
Το υψηλό κόστος της δράσης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό την αγορά εξοπλισμού η οποία όμως πραγματοποιείται μόνο μια φορά και εξοπλίζει εφάπαξ την ΜΔΠΠ. Υψηλά απρόβλεπτο μπορεί να είναι και το κόστος των καυσίμων, που είναι απαραίτητο για τη λειτουργία μεγάλου μέρους των περιπολιών. Παρόλα αυτά, η εποπτεία και φύλαξη μπορούν να συνδυάζονται με δράσεις παρακολούθησης καλύπτοντας μεγάλες εκτάσεις που θα μειώνουν σημαντικά το κόστος υλοποίησης ποικιλίας δράσεων της αρμόδιας υπηρεσίας. Το κόστος επίσης αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω με την πάροδο του χρόνου και της υλοποίησης του μέτρου, λόγω της πιο στοχευμένης επόπτευσης σε συγκεκριμένες περιοχές που παρατηρούνται συχνές παραβιάσεις αλλά και της κοινωνικής αποδοχής των χρηστών με δράσεις ενημέρωσης και παραδειγματισμού μετά την εφαρμογή των διοικητικών προστίμων.
Εκτίμηση δυσχέρειας κοινωνικής αποδοχής του μέτρου
Μέτρια, καθώς η κοινωνία αρχικά αντιτίθεται εν μέρει σε κάθε μορφή νέου ελέγχου και την επιβολή προστίμων. Αναμένεται ότι κατά τον 1ο χρόνος εφαρμογής θα υπάρξει δυσaráσκεια από τους παραβάτες. Αλλά αν η επόπτευση γίνει με σωστό τρόπο και όχι με τιμωρητικό αυτοσκοπό, σύντομα θα γίνει αποδεκτή και αναγκαία. Τέλος, η συστηματική φύλαξη της περιοχής και επιβολή

προστίμων από την αρμόδια υπηρεσία αναμένεται να επιφέρει εξάλειψη διάπραξης παράνομων ενεργειών στην περιοχή ευθύνης, καθώς από τους πρώτους κιόλας μήνες εφαρμογής της δράσης, ο παραδειγματισμός θα αποτελέσει σημαντικό στοιχείο αποτροπής παραβατικών συμπεριφορών.

Άλλες πληροφορίες

Αναλυτική περιγραφή Μέτρου Διαχείρισης

Η φύλαξη της υπαίθρου είναι ίσως το πιο σημαντικό αποτρεπτικό εργαλείο κυρίως για τις παράνομες πράξεις. Η συνεχής παρουσία των ελεγκτικών οργάνων στο πεδίο πέρα από τον εντοπισμό και την δίωξη των παράνομων πράξεων δημιουργεί και ένα αίσθημα ύπαρξης ορίων και νόμων στους χρήστες γης με αποτέλεσμα την αποτροπή κάποιων πράξεων. Το μέτρο αφορά στις δέσμες μέτρων που είναι απαραίτητες για την επόπτευση και φύλαξη της περιοχής. Τα μέτρα αφορούν:

1. Συστηματικές περιπολίες επόπτευσης από το προσωπικό φύλαξης της περιοχής και τις αρμόδιες αρχές, και σύνταξη ημερήσιας αναφοράς
Είναι ουσιαστικής σημασίας να υπάρχει κάθε μέρα (και τα Σαββατοκύριακα) τουλάχιστον μια ομάδα επόπτευσης και φύλαξης ανά περιοχή σε τουλάχιστον μία οχτάωρη βάρδια. Το προσωπικό φύλαξης θα πρέπει να εποπτεύει την περιοχή με περιπολίες σε καθημερινή βάση, και να ελέγχει τυχόν παραβάσεις ή/και καταγγελίες που γίνονται στην περιοχή. Οι περιπολίες θα πρέπει να προγραμματίζονται σε μηνιαία βάση με τρόπο τέτοιο ώστε να καλύπτεται το σύνολο των περιοχών. Πέραν τούτου, θα πραγματοποιηθεί ταχεία προτεραιοποίηση των περιοχών που θα εντοπίσει περιοχές που χρήζουν αυξημένης επόπτευσης με κριτήρια όπως συχνότητα παραβιάσεων και εκτέλεσης παράνομων δραστηριοτήτων, ευαισθησία προστατευτέου αντικείμενου, ευκολία προσέγγισης περιοχής, ανάγκη νυχτερινής επόπτευσης, ενδιαφέρον παρακολούθησης προστατευτέου αντικείμενου και δραστηριοτήτων κ.ά.) σύμφωνα με την οποία θα επιλεγούν περιοχές που χρήζουν συχνότερης επόπτευσης από το προσωπικό φύλαξης, και τα σημεία τοποθέτησης κλειστού κυκλώματος καμερών ή ραντάρ. Ο προγραμματισμός των περιπολιών πρέπει να μην είναι προσβάσιμος στο ευρύ κοινό. Μετά το πέρας της περιπολίας θα πρέπει να γράφεται μια σύντομη ημερήσια αναφορά όπου θα αναφέρονται ποιες περιοχές επισκέφτηκε το κλιμάκιο, τυχόν στοιχεία που προέκυψαν από την διαδικασία επόπτευσης και συνομιλίες με χρήστες γης και τυχόν παραβάσεις που εντοπίστηκαν. Είναι σημαντικό οι επόπτες να έχουν καλή επικοινωνία με τον τοπικό πληθυσμό και να έχουν διαλεκτικές ικανότητες.
2. Αγορά αυτοκινήτου επόπτευσης της χερσαίας περιοχής, ειδικά εξοπλισμένο και για τη μεταφορά ειδικού σκύλου φύλαξης
3. Αγορά σκάφους για την επόπτευση του θαλασσίου τμήματος, το οποίο δύναται να χρησιμοποιείται και για την καταγραφή/ παρακολούθηση των χερσαίων δραστηριοτήτων (π.χ. κατάδυση) οι οποίες θα πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της τυπικής ημερήσιας επόπτευσης της περιοχής
4. Συμφωνητικό με τις αρμόδιες αρχές για την δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων (προστίμων) στους παραβάτες από το προσωπικό φύλαξης της περιοχής
Βασικό θεσμικό πρόβλημα είναι η απουσία προανακριτικών καθηκόντων από τους επόπτες των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, γεγονός που δυσχεραίνει ιδιαίτερα το έργο τους που συχνά επιτελείται σε απομακρυσμένες περιοχές όπου η επέμβαση άλλων αρχών με ανακριτικά καθήκοντα είναι αδύνατη. Στην αρμοδιότητα των μηχανισμών ελέγχου και επόπτευσης της περιοχής (προσωπικό επόπτευσης και φύλαξης της Μονάδας Διαχείρισης) θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και η έναρξη διοικητικών διαδικασιών στις αρμόδιες αρχές (π.χ. καταγγελία) που δύναται να καταγγέλλει ο φορέας για διετέλεση παράνομων δραστηριοτήτων που υποβαθμίζουν ή απειλούν το προστατευτέο αντικείμενο, ακόμα και αν αυτές λαμβάνουν χώρα εκτός της περιοχής αρμοδιότητας. Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν οι επόπτες δεν έχουν προανακριτικά καθήκοντα πρέπει να έχουν συνεχή διάυλο επικοινωνίας με τα αρμόδια προανακριτικά όργανα. Συνίσταται οι περιπολίες θα λαμβάνουν χώρα είτε αποκλειστικά από το αρμόδιο προσωπικό φύλαξης, ή μπορεί να συμμετέχει και άτομο από την αρμόδια υπηρεσία (π.χ. δασική υπηρεσία, λιμεναρχείο κτλ.) ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι κυρώσεις εφαρμόζονται αντικειμενικά, με τη σύμφωνη νομοθεσία και με διαφανή τρόπο σε όλους τους παραβάτες ανεξαιρέτως. Μέχρι η αρμόδια αρχή της προστατευόμενης περιοχής να αποκτήσει τα δικά της μέσα επόπτευσης, προτείνεται ο αρμόδιος φορέας της προστατευόμενης περιοχής να συνεισφέρει σε καύσιμα στις αρμόδιες αρχές για την συντέλεση περιπολιών στην περιοχή.

5. Τοποθέτηση οπτικών μέσων παρακολούθησης και ασφαλείας (κάμερες κλειστού κυκλώματος cctv) σε περιοχές που εντοπίζονται συστηματικές παραβιάσεις για την καλύτερη φύλαξη της περιοχής ακόμα και τις βραδινές ώρες, ή σε περιοχές απόμακρες, ή δύσκολες στην προσέγγισή τους.

Οι κάμερες θα εκπέμπουν στα γραφεία της προστατευόμενης περιοχής, και των αρμόδιων υπηρεσιών (π.χ. δασική υπηρεσία, λιμεναρχείο κτλ.) ώστε να υπάρχει έγκαιρη ειδοποίηση όλων των αρμόδιων υπηρεσιών για την παράβαση και τον εν δυνάμει κίνδυνο του προστατευτέου αντικείμενου και συνεπώς έγκαιρος βαθμός ενεργοποίησης και δράσης των σχετικών μηχανισμών. Οι κάμερες δύναται να χρησιμοποιούνται και για τις δράσεις παρακολούθησης ανθρωπογενών δραστηριοτήτων (π.χ. αριθμός επισκεπτών που προσεγγίζουν μια περιοχή, αριθμός σκαφών σε μαρίνες κτλ.) ή οικολογικών και βιολογικών παρατηρήσεων που αφορούν το προστατευτέο αντικείμενο (π.χ. μετακινήσεις ειδών, χρήση ενδιαιτήματος). Το οπτικο-ακουστικό υλικό που συλλέγεται από τις κάμερες και αποτελεί υλικό οικολογικού ενδιαφέροντος θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και στις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού (προβολές στα περίπτερα ενημέρωσης, διαφημιστικά σποτ, ντοκιμαντέρ, έντυπο υλικό κτλ.).

6. Αγορά συστήματος εναέριας παρακολούθησης (drone) και κατάρτιση προσωπικού ασφαλείας για τη χρήση του.

Ο εξοπλισμός με κατάλληλα συστήματα εναέριας παρακολούθησης αποτελούν μια σχετικά χαμηλού κόστους επένδυση για την επόπτευση της περιοχής σε μεγάλο εύρος. Απαιτείται κατάλληλη εξειδικευμένη κατάρτιση του προσωπικού ΜΔΠΠ για τον χειρισμό και τη χρήση του που πιστοποιείται από συναφείς πιστοποιήσεις. Το κόστος περιορίζεται στην αγορά εξοπλισμού και εκπαίδευσης των πιλότων, ενώ το πλεονέκτημά του είναι η συνεχής κάλυψη μεγάλων εκτάσεων προσφέροντας ευρεία επόπτευση σε πραγματικό χρόνο. Τα συστήματα εναέριας παρακολούθησης μπορούν επιπλέον να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του προστατευτέου αντικείμενου της περιοχής μελέτης, ενώ μπορεί να ληφθεί επιπλέον κατάρτιση του προσωπικού του ΜΔΠΠ για την ανάλυση εικόνων (π.χ. χαρτογράφηση οικοτόπων, παρακολούθηση πληθυσμών, εξέλιξη φαινομένων ρύπανσης κτλ.). Η χρήση τους παρόλα αυτά πρέπει να γίνεται με φειδώ και επιστημονικά τεκμηριωμένη γνώση για την αποφυγή όχλησης του προστατευτέου αντικείμενου όπως η ορνιθοπανίδα και τα θαλάσσια θηλαστικά.

7. Εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού φύλαξης για τους κανονισμούς, την επιβολή προστίμων, τον εντοπισμό παραβατών, τους κανόνες συμπεριφοράς και αντίδρασης σε περιπτώσεις παράνομων πράξεων.

Το μέτρο αποτελεί τμήμα των Δράσεων εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών και φορέων σε θέματα παρακολούθησης, αποτελεσματικής διαχείρισης θαλάσσιου χώρου και αντιμετώπισης παράνομων ενεργειών και ειδικών περιστατικών (π.χ. εκθαλασσώσεων και τραυματισμών πανίδας), όπου και περιγράφεται αναλυτικά

Δείκτες παρακολούθησης του μέτρου:
1. Αριθμός περιπολιών
2. Αριθμός αναφορών
3. χλμ κάλυψης ανά έτος, αριθμός παραβάσεων που εντοπίστηκαν
4. Αριθμός προστίμων που επιβλήθηκαν
5. Αριθμός εξοπλισμού που αγοράστηκε